

Forslag

til

Lov om ændring af lov om hunde

(Aflivning ved skambid, ændring af bestemmelser om indfangning af strejfende hunde m.v.)

§ 1

I lov om hunde, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, 2. pkt., ændres "navn" til: "telefonnummer".

2. I § 1 b indsættes som stk. 5.:

"Politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive efter stk. 1, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen."

3. § 2 affattes således:

"§ 2. Det er forbudt at holde hund på steder, hvor besidderen eller en person, der har påtaget sig ansvaret for hunden, ikke har fast ophold.

Stk. 2. Politiet kan meddele tilladelse til hold af hund på steder, hvor besidderen eller en person, der har påtaget sig ansvaret for hunden, ikke har fast ophold. Tilladelse kan kun meddeles, hvis det skønnes, at hunden vil blive passet forsvarligt, og tilladelsen kan til enhver tid tilbagetages."

4. Efter § 2 indsættes:

"§ 2 a. En besidder af en hund, der er over 4 uger gammel, skal sikre, at hunden dagligt har individuel menneskelig kontakt, og at den har adgang til frisk vand, jf. dog § 5a".

5. § 3 affattes således:

"§ 3. Det er forbudt at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, uden at de enten føres i bånd eller er i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem. En hund som er under tilsyn fra besidderens bolig eller forretningslokale anses ikke for at være under ledsagelse. Føres hunde i bånd, skal dette være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren. Hvis hunde færdes løse på de nævnte steder uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over dem, lader politiet dem optage og underretter så vidt muligt besidderen og følger herefter fremgangsmåden i stk. 4.

Stk. 2. Det er forbudt at lade hunde færdes på private arealer, som besidderen af hunden ikke har brugsret til.

Grundejeren eller den, der har brugsret til det private areal kan optage hunden eller på hensigtsmæssig måde fjerne hunden fra grunden og er ikke pligtig til at betale erstatning, hvis hunden herved undtagelsesvist kommer til skade eller omkommer. Nedskydning eller anden fremgangsmåde, der sigter direkte på drab af hunden, må kun anvendes af grundejeren eller den, der har brugsret til et privat areal, hvis hunden angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for personer eller ejendom.

Stk. 3 Hvis grundejeren eller den, der har brugsret til det private areal, har optaget hunden, og hundens besidder kendes, skal den, der har optaget hunden, snarest muligt og senest 24 timer efter at optagelsen har fundet sted, underrette hundens besidder eller en til vedkommendes husstand hørende voksen person. Grundejeren eller den, der har brugsret til det private areal og som har optaget hunden, er pligtig til at fodre og passe den optagede hund

forsvarligt. Såfremt det ikke er muligt at optage hunden, eller hvis hundens besidder ikke kendes eller ikke afhenter hunden, rettes der henvendelse til politiet, som lader hunden optage og underretter så vidt muligt besidderen og herefter følger fremgangsmåden i stk. 4.

Stk. 4. Er en hund, der er optaget efter stk. 1 eller stk. 3 ikke mærket og registreret, fremlyses den. Det gælder dog ikke, såfremt hunden bærer skilt som nævnt i § 1, stk. 1. Hvis besidderen ikke inden 3 hverdage efter, at underretning eller fremlysning har fundet sted, indløser hunden ved at betale de udgifter, som optagelsen har medført, kan politiet afhænde hunden eller lade den aflive. Et eventuelt overskud ved afhændelsen tilfalder ejeren, hvis denne melder sig inden 3 måneder og godtgør sin ret, og ellers statskassen. Hundens besidder kan indtil 1 måned efter underretning eller fremlysning kræve hunden tilbage mod betaling af samtlige omkostninger afholdt i forbindelse med indfangning, anbringelse og almindelig pleje. Dette gælder også, hvis hunden er afhændet.

Stk. 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om fremlysning og afhændelse af optagne hunde”.

6. Efter § 3 indsættes:

”§ 3 a. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at visse hunde ikke er omfattet af bestemmelser om båndpligt fastsat i medfør af stk. 1.”

§ 3 b. Løsgående glubske hunde må ikke uden politiets tilladelse anvendes til bevogtning af pladser.”

7. § 4 affattes således:

”§ 4. Forstyrrer en hund de omkringboende ved gentagen og vedholdende gøen eller tuden, kan politiet give besidderen pålæg om at holde hunden indelukket, herunder i et nærmere angivet tidsrum.

Stk. 2. Hvis der er givet pålæg efter stk. 1, og denne foranstaltning ikke hjælper, eller hvis hunden allerede holdes indelukket, kan politiet give besidderen pålæg om at lade den fjerne.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan, for så vidt det drejer sig om hunde, der af erhvervmæssige opdrættere holdes indelukket i hundegård eller på anden måde, dispensere fra stk. 1 og 2 i tilfælde, hvor der ved en hundegårds anlæggelse og indretning er taget ethvert rimeligt hensyn til bebyggelsesforholdene.

Stk. 4. Hvis besidderen undlader at følge et pålæg efter stk. 1 eller 2, kan politiet lade hunden afhænde eller aflive.

Stk. 5. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sin beføjelse efter stk. 3 til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage”.

8. § 5 affattes således:

”§ 5. På besidderens bopæl må en hund kun undtagelsesvist holdes bundet. Uden for besidderens bopæl gælder stk. 2 og 3.

Stk. 2. Det er forbudt at holde en hund bundet i mere end 1 time i døgnet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. En hund må holdes bundet i op til 6 timer 2 gange i døgnet med mindst 2 timers mellemrum, hvis hunden er under opsyn.

Stk. 4. Når en hund holdes bundet på besidderens bopæl eller i en længere periode end 1 time uden for besidderens bopæl, skal lænken eller snoren være mindst 3 meter lang, og hunden skal have adgang til at søge skygge og læ mod regn, blæst og kulde, hvis omstændighederne kræver det.”

9. Efter § 5 indsættes:

”§ 5 a. En besidder af en hund, der er over 4 uger gammel og opholder sig i en hundegård mere end 12 timer i døgnet i mindst 5 dage om ugen, skal sikre, at hunden har menneskelig kontakt i mindst 1 time de dage, hvor hunden opholder sig i hundegården i mere end 12 timer.

Stk. 2. Besidderen skal sikre, at hundegården indeholder legeredskaber, mulighed for at søge skjul, skygge og læ mod regn, blæst og kulde, herunder et opholdsrum, hvor hunden kan stå oprejst og ligge udstrakt. Besidderen skal endvidere sikre, at hunden har adgang til frisk vand.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke for hunde omfattet af regler fastsat i medfør af dyreværnslovens § 18, stk. 2”.

10. § 6, stk. 5, affattes således:

”Stk. 5. Hvis en hund ved et overfald eller ved anden uacceptabel og farlig adfærd har bidt et menneske eller en anden hund, og hvis biddet ud fra en patologisk definition kan betegnes som skambid, skal politidirektøren lade hunden aflive.”

11. I § 6 a, stk. 1, indsættes efter ”§ 6, stk. 2, nr. 4”: ”eller § 6, stk. 5”.

12. I § 6 a, stk. 2, indsættes efter ”§ 6, stk. 2, nr. 4”: ”eller § 6, stk. 5”.

13. I § 6 a indsættes som stk. 3.:

”Stk. 3. Når der, inden der træffes afgørelse om aflivning af hunden i medfør af § 6, stk. 5, foretages en hundesagkyndig undersøgelse jf. § 6 a, stk. 1 og stk. 2, skal omstændighederne omkring bidepisoden indgå i undersøgelsen.”

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

14. I § 6 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter ”§ 1 b, stk. 1, ”: ”§ 4, stk. 4”.

15. Som § 6 e indsættes:

”§ 6 e. Politiet kan standse en besidder eller en person, der midlertidig har rådighed over en hund, og undersøge hunden.

Stk. 2. Besidderen af en hund eller personer, der midlertidig har rådighed over en hund, er forpligtet til at medvirke til politiets undersøgelse, herunder ved på politiets forlangende at berolige, fastholde eller pacificere hunden, indsætte hunden i bur eller påføre hunden mundkurv.”

16. § 12, stk. 1, nr. 1 og 2, affattes således:

”1) overtræder § 1 stk. 1, § 2, stk. 1, § 2 a, § 3, stk. 1, 1. -3. pkt. eller stk. 2, § 3b, § 5, § 5 a, stk. 1 eller 2, § 6, stk. 1, § 6 e, stk. 2 eller § 8, stk. 2,

2) overtræder bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3 a, stk. 1, eller”

17. I § 12 c indsættes efter ”1, stk. 3, ”: ” § 1 b, stk. 5, ”

§ 2

I lov nr. 717 af 25. juni 2010 § 3 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

”Stk. 6. Ved gentagen overtrædelse af stk. 4, 3. pkt. kan politiet træffe afgørelse om at lade hunden aflive. Politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen. Refusion af omkostninger afholdt i medfør af stk. 6, 2. pkt. tillægges udpantningsret.”
Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 3

”Stk. 1. Loven træder i kraft den [...], jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Bestemmelsen i § 1, nr. 1, træder i kraft den [3 måneder senere end tidspunktet efter stk. 1]”.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Lovforslagets baggrund
 - 1.2. Lovforslagets indhold
2. Forbuddet mod besiddelse og avl af 13 hunderacer og krydsninger heraf
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Formålet med forbudsordningen
 - 2.3. Evaluering af forbudsordningen
 - 2.3.1. Baggrund for evalueringen
 - 2.3.2. Evalueringsrapporten fra Københavns Universitet
 - 2.3.3. Fødevareministeriets overvejelser
3. Bestemmelsen om skambid
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.2. Lovforslagets indhold
 - 3.2.1. Debat om skambid
 - 3.2.2. anbefalinger fra arbejdsgruppen om skambid
 - 3.3. Fødevareministeriets overvejelser
4. Indfangning af strejfende hunde - ændringer i hundelovens § 3
 - 4.1. Gældende ret
 - 4.2. Baggrunden for ændringerne om indfangning af strejfende hunde i hundelovens § 3
 - 4.2.1. Ændringer som følge af ændringer af mark- og vejfredsloven
 - 4.2.2. Ændringer på baggrund af betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven
 - 4.3. Fødevareministeriets overvejelser
 - 4.3.1. Ændringer som følge af mark- og vejfredsloven
 - 4.3.2. Ændringer på baggrund af betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven
5. Øvrige ændringer på baggrund af betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven
 - 5.1. Gældende ret
 - 5.2. Udvalgets anbefalinger
 - 5.3. Fødevareministeriets overvejelser
6. Ændringer af teknisk karakter
 - 6.1. Gældende ret
 - 6.2. Fødevareministeriets overvejelser
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
9. Administrative konsekvenser for borgere
10. Miljømæssige konsekvenser

11. Forholdet til EU-retten
12. Hørte myndigheder og organisationer mv.
13. Sammenfattende skema

Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund

Ifølge lov om hunde, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 8. marts 2013 er besiddelse og avl af 13 hunderacer samt krydsninger heraf forbudt. Forbuddet mod to af racerne (Pitbull terrier og Tosa inu) blev indført i 1991, mens de øvrige 11 racer blev forbudt ved den seneste ændring af hundeloven i 2010. Justitsministeriets Udvalg om hunde havde forinden vurderet fordele og ulemper ved et forbud mod bestemte hunderacer. Udvalget afgav i januar 2010 delbetænkning nr. 1514 om farlige hunde.

Det fremgår af forarbejderne til ændringen af hundeloven i 2010, at Justitsministeriet fandt, at der efter en periode burde foretages en evaluering af forbuddet mod visse hunderacer, herunder af om der ville være behov for justeringer på baggrund af de praktiske erfaringer med ordningen. Evalueringen skulle foretages, når ordningen havde været i kraft i 3 år.

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for bl.a. hundeloven overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Evalueringen af hundeloven er derfor gennemført på foranledning af Fødevareministeriet.

Med ændringen af hundeloven i 2010 indførtes også andre nye bestemmelser, bl.a. bestemmelsen om, at politiet skal lade en hund aflive, hvis den ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund.

Både forbudsordningen og bestemmelsen om skambid har ved flere lejligheder været genstand for omfattende offentlig debat. I 2009-2010 – inden den seneste ændring af hundeloven – handlede debatten om, hvordan antallet af farlige hunde kunne reduceres, og hvilke typer indgreb overfor farlige hunde, der var nødvendige og egnede til at sikre borgernes tryghed og sikkerhed. Baggrunden for debatten var dengang især konkrete sager om overfald på mennesker og andre hunde. I modsætning til debatten i 2009-2010 har debatten om hundeloven i den senere tid drejet sig om, hvorvidt ændringerne dengang var for restriktive.

I den generelle debat samt blandt interessenter på hundeområdet er der bl.a. givet udtryk for, at bestemmelsen om skambid i hundelovens § 6, stk. 5 ikke klart nok definerer, hvornår der er tale om skambid. Der er også blevet givet udtryk for, at der ikke i tilstrækkelig grad tages hensyn til omstændighederne omkring overfaldet og bideepisoden, herunder til hundens naturlige adfærd, og at dette har ført til uretmæssig aflivning af hunde. På baggrund af denne debat besluttede fødevareministeren i begyndelsen af 2013, at ikke kun forbudsordningen, men også bestemmelsen om skambid skulle evalueres.

Fødevareministeren fremsætter samtidig med nærværende lovforslag et forslag om at ændre mark-og vejfredsloven. Forslaget indebærer bl.a., at mark- og vejfredsloven ikke længere skal omfatte hunde, og at bestemmelserne om hunde derfor, i det omfang det er relevant, overføres til hundeloven. Nærværende lovforslag skal derfor ses i sammenhæng med forslaget til ændring af lov om mark- og vejfred.

Justitsministeriets Udvalg om hunde afgav i januar 2011, dvs. efter den seneste ændring af hundeloven i 2010, en afsluttende betænkning om hunde (betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven). Denne betænkning danner baggrund for nogle af de øvrige ændringer, der foreslås indført med nærværende lovforslag.

1.2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder Fødevarerministeriets overvejelser i forhold til forbudsordningen. Baggrunden for disse overvejelser er bl.a. den evaluering af forbuddet mod avl og besiddelse af 13 hunderacer og krydsninger heraf, som er gennemført af Københavns Universitet i 2013.

Lovforslaget har tillige til formål at præcisere bestemmelsen i hundelovens § 6, stk. 5, om aflivning af hunde, der ved et overfald har skambidt mennesker eller andre hunde. Præciseringerne skal sikre ensartet administration af bestemmelsen og indføre mulighed for foretagelse af en sagkyndig hundeundersøgelse i sager om skambid.

Lovforslaget indeholder endvidere en række ændringer som følge af forslag om ændring af mark- og vejfredsloven. I forslaget om ændring af mark- og vejfredsloven foreslås det, at hunde ikke længere skal være omfattet af mark- og vejfredsloven, og det foreslås derfor, at reglerne om bl.a. politiets og privatpersoners muligheder for at optage (indfange) strejfende hunde overføres til hundeloven.

Herudover indeholder lovforslaget en række ændringer, der baserer sig på anbefalinger fra Udvalget om hunde i betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven. Anbefalingerne i betænkningen vedrører bl.a. udformningen af skilte til hunde, indgreb over for forstyrrende hunde, politiets kontrol med hunde samt ændringer af reglerne om lænkehunde og hunde, der opholder sig på steder, hvor der ikke er beboelse. Visse af ændringerne har til formål at lette politiets arbejde med kontrol af hunde, andre er begrundet i dyrevelfærdsmæssige hensyn.

Endelig indeholder lovforslaget enkelte tekniske ændringer, herunder forslag stillet af Rigspolitiet og Rigsadvokaten i forbindelse med Justitsministeriets bidrag til evalueringen af hundeloven.

2. Forbuddet mod besiddelse og avl af 13 hunderacer og krydsninger heraf.

2.1. Gældende ret

Hundelovens § 1 a, jf. § 1 b, indeholder et forbud mod besiddelse og avl af følgende hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår:

- 1) Pitbull terrier.
- 2) Tosa inu.
- 3) Amerikansk staffordshire terrier.
- 4) Fila brasileiro.
- 5) Dogo argentino.
- 6) Amerikansk bulldog.
- 7) Boerboel.
- 8) Kangal.
- 9) Centralasiatisk ovtcharka.
- 10) Kaukasisk ovtcharka.

11) Sydrussisk ovtcharka.

12) Tornjak.

13) Sarplaninac.

Forbuddet mod de 13 hunderacer er indført ad to omgange. Efter flere konkrete sager bl.a. i slutningen af 1980'erne, hvor Pittbull terriere havde overfaldet mennesker, bad Justitsministeriet Dyreværnsrådet om at vurdere behovet for et forbud mod hold af bl.a. Pittbull terriere. Dyreværnsrådet fastslog, at der var behov for regler på området og anbefalede, at Pittbull terriere og tosaer blev forbudt.

På baggrund af Dyreværnsrådets udtalelse udstedte justitsministeren med hjemmel i dyreværnslovens § 10 bekendtgørelse nr. 748 af 14. november 1991 om forbud mod hold af særligt farlige hunde. Bekendtgørelsen, der trådte i kraft den 1. december 1991, indførte et forbud mod besiddelse og avl af hunderacerne Pitbull terrier og Tosa Inu. Forbuddet gælder tillige krydsninger, hvori disse racer indgår.

Med ændringen af hundeloven i 2010 blev forbuddet udvidet. Udover Tosa inu og Pittbull terrier blev yderligere 11 racer forbudt, og forbudsordningen dermed indført.

Listen i § 1 a over forbudte hunderacer svarer til den liste, der var opstillet af Udvalget om hunde i betænkning nr. 1514 om farlige hunde, bortset fra en enkelt race, nemlig Staffordshire bullterrier, der blev fjernet, fordi flere medlemmer af udvalget mente, at denne race i mange år er blevet avlet til familiehund, således at dens egenskaber ikke er meget anderledes end andre terrieres, samt at den ikke bliver ret stor. De førstnævnte syv hunde på listen, er hunde, der i almindelighed anses som kamp- og muskelhunde, og som findes i Danmark i dag. De sidstnævnte seks hunde på listen tilhører gruppen hyrde- og vagthunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien, som ifølge bemærkningerne til ændringen af hundeloven i 2010 kunne blive næste generation af farlige hunde i Danmark.

Det fremgår af § 1 b, stk. 1, at hunde, der holdes eller indføres i strid med § 1 a, aflives ved politiets foranstaltning.

Forbudsordningen indebærer omvendt bevisbyrde for besidderen. Det er således besidderen, der i tilfælde af tvivl om, hvorvidt en hund tilhører én af de racer, som er omfattet af forbuddet i § 1 a, eller krydsninger, hvori disse racer indgår, skal dokumentere hundens race eller type overfor politiet. Hvis besidderen ikke inden for den frist, som politiet fastsætter, har fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at hunden ikke tilhører én af de forbudte racer eller krydsninger heraf, anses hunden for at være holdt i strid med forbuddet i § 1 a, og politiet skal træffe afgørelse om at lade hunden aflive.

Det følger af forarbejderne til forbudsordningen, at "det forudsættes, at besidderens forpligtelse til at dokumentere, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer, først vil blive aktualiseret, hvis politiet f.eks. på baggrund af hundens udseende eller oplysninger fra besidderen eller andre har rimelig grund til at formode, at der kan være tale om en hund, der er omfattet af forbuddet. I praksis vil bestemmelsen i sådanne tilfælde indebære, at besiddere af hunde skal kunne skaffe den nødvendige dokumentation for, at deres hund ikke er omfattet af forbuddet. Forbudsordningen forudsættes derimod ikke at indebære, at politiet kan forlange en sådan dokumentation fra en besidder af en hund i tilfælde, hvor der ikke er nogen nærmere anledning til det."

Der stilles ikke nærmere krav i loven til, hvordan besidderen dokumenterer, at der ikke er tale om en forbudt hund. Besidderen kan ifølge forarbejderne f.eks. fremlægge en stambog eller en dna-attest vedrørende hunden og dens forældre, eller besidderen kan fremlægge erklæringer fra personer, der kan redegøre for hundens afstamning.

I forbindelse med forbudsordningens ikrafttræden udarbejdede Justitsministeriet en vejledning til hundeloven (vejledning nr. 59. af 21. juni 2010). Vejledningen indeholder bl.a. en ikke-udtømmende liste - den såkaldte positivliste - over hunderacer, der lovligt kan holdes, men hvor der er risiko for forveksling med hunderacer, der er omfattet af forbuddet. Positivlisten fungerer således som en vejledning om, hvornår hundeejere og kommende hundeejere skal være særligt opmærksomme på at sikre sig dokumentation for en hunds race eller type.

Hvis besidderen ikke straks kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation, træffer politiet de nødvendige foranstaltninger med henblik på midlertidigt at fjerne hunden fra besidderen, jf. § 1 b, stk. 3. Hunden vil således kunne anbringes i en pension eller lignende, indtil spørgsmålet om dens race er afklaret, jf. § 6 b.

Der blev samtidig med forbuddet fastsat en overgangsordning, jf. § 3, stk. 4, i lov nr. 717 af 25. juni 2010. Overgangsordningen indebærer, at personer, der på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse besad hunde, der er omfattet af forbuddet, kan beholde disse hunde. Dette gælder dog ikke for hunde af racerne Pitbull terrier og Tosa inu eller krydsninger, hvori disse hunde indgår, idet besiddelse og avl af disse hunde allerede blev forbudt i 1991.

Hunde omfattet af overgangsordningen skal altid føres i bånd og være forsynet med en forsvarlig, lukket mundkurv, når de opholder sig på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel. Kravet om, at hunden skal føres i bånd, gælder ikke i skove, hvor ejeren har givet tilladelse til, at hunde kan færdes uden bånd. Båndet skal være en fast line med en maksimal længde på 2 m. Overgangsordningen indebærer desuden, at de omfattede hunde ikke må overdrages til andre.

Overtrædelse af reglerne om, at hunde omfattet af overgangsordning ikke må overdrages og skal være forsynet med bånd og mundkurv på steder, der er åbne for almindelig færdsel, kan straffes med bøde.

Endvidere er erhvervsmæssig indførsel af de pågældende hunde forbudt, jf. § 1 b, stk. 3. Privatpersoners ikke-erhvervsmæssige indførsel af hunde omfattet af forbuddet er ligeledes forbudt, idet der ved indførsel vil være tale om en overtrædelse af forbuddet mod besiddelse, jf. § 1 a.

2.2. Formålet med forbudsordningen

Forud for ændringen af hundeloven i 2010 havde Justitsministeriet nedsat Udvalget om hunde, der skulle foretage en gennemgang af hundeloven. Udvalget overvejede herunder fordele og ulemper ved indførelse af et forbud mod bestemte hunderacer, og udvalget afgav en delbetænkning i 2010 (betænkning nr. 1514 om farlige hunde). Der var divergerende opfattelser i udvalget i forhold til et forbud. Flertallet i udvalget anbefalede ikke et forbud mod bestemte hunderacer, og pegede bl.a. på, at der ikke er noget sikkert statistisk eller erfaringsmæssigt grundlag for at udpege nogle hunderacer som mere farlige end andre.

Ifølge Justitsministeriet kunne der dog anføres stærke grunde til at foreslå en forbudsordning. I lovforslaget til ændringen af hundeloven i 2010 anførte Justitsministeriet sine argumenter for indførelse af forbuddet.

Justitsministeriet mente bl.a., at det – uanset at en række forhold talte imod indførelse af et forbud – var et væsentligt problem, når der i befolkningen var frygt for at blive angrebet af hunde på offentlige gader og veje.

Justitsministeriet fremhævede i den forbindelse, at der – både tidligere, men i høj grad i de seneste år inden fremsættelsen af lovforslaget – havde været fokus på, at nogle hundeejere tilstræbte at have en hund, der af omgivelserne bliver opfattet som »farlig«, og som dermed efter omstændighederne er egnet til at skabe frygt hos omgivelserne.

Justitsministeriet bemærkede endvidere, at der er almindelig enighed om, at der findes visse racer eller typer af hunde, som stiller særlige krav til ejerens håndtering og opdragelse. På baggrund heraf var det Justitsministeriets opfattelse, at udbredelsen af forskellige racer og typer af hunde havde udviklet sig på en sådan måde, at der burde indføres yderligere grænser for, hvilke hunde der lovligt kan besiddes.

Justitsministeriet bemærkede endelig, at selv om en forbudsordning næppe ville kunne håndhæves fuldt ud effektivt i praksis, ville en sådan ordning under alle omstændigheder kunne have den effekt, at antallet af farlige hunde gradvist ville kunne blive reduceret i de kommende år. Formålet med en forbudsordning skulle således være at varetage hensynet til borgernes sikkerhed og tryghed.

2.3. Evalueringen af forbudsordningen

2.3.1. Baggrunden for evalueringen

Som nævnt fremgår det af forarbejderne til ændringen af hundeloven i 2010, at Justitsministeriet fandt, at der efter en periode burde foretages en evaluering af forbuddet mod visse hunderacer, herunder af om der ville være behov for justeringer på baggrund af de praktiske erfaringer med ordningen. Evalueringen skulle bl.a. omfatte hvilke hunderacer, der omfattes af forbuddet, dvs. om nogle racer skal tages af listen, og om andre skal tilføjes til listen.

Til brug for denne vurdering udarbejdede Justitsministeriet efter lovens ikrafttræden en observationsliste med 12 yderligere racer, der, ifølge Justitsministeriet, har sådanne egenskaber, at det kunne overvejes, om de ved en revision af hundeloven burde omfattes af forbuddet. Listen blev udarbejdet efter en høring af hundeorganisationer og -interessenter. På listen står racerne:

- 1) Anatolsk Hyrdehund
- 2) Bullmastiff
- 3) Cane corso italiano
- 4) Cao Fila de Sao Miguel
- 5) Dogo Canario
- 6) Iberisk dogge
- 7) Maremma
- 8) Mastin Espanol

- 9) Mastino Napoletano
- 10) Polski Owczarek Podhalanski
- 11) Rottweiler
- 12) Staffordshire Bull terrier

For så vidt angår observationslisten henvises til afsnit 2.3.3 om Fødevareministeriets overvejelser.

På denne baggrund har Fødevareministeriet foranlediget en uvildig evaluering af hundelovens forbudsordning. Københavns Universitet har foretaget evalueringen, der er afrapporteret den 12. august 2013.

2.3.2. Evalueringsrapporten fra Københavns Universitet.

Københavns Universitet angiver, at formålet med evalueringen har været at undersøge, hvilken effekt hundeloven og nærmere bestemt forbuddet mod visse hunderacer har haft på angreb med bidskader til følge på hunde og mennesker. Københavns Universitet har desuden, hvor det har været muligt, vurderet holdningen til hundelovens forbudsordning.

Ved evalueringen har der kun været adgang til et meget sparsomt datamateriale, både fordi der foreligger ganske lidt viden om de forbudte hunderacers bidmønster før hundelovens ikrafttræden, men hovedsagelig fordi hundeloven kun er 3 år gammel, hvilket medfører, at den fulde effekt af loven først kan forventes, når de sidste hunde af forbudte racer, som fortsat kan holdes lovligt i medfør af lovens overgangsordning, er afgået ved døden. Københavns Universitet bemærker, at en ny undersøgelse, der foretages efter f.eks. 10 år, vil kunne komme frem til andre resultater end den nuværende undersøgelse.

Københavns Universitet har i forbindelse med evalueringen indsamlet data og informationer fra følgende kilder:

- Dansk Hunderegister
- Ulykkes Analyse Gruppen ved Odense Universitets Hospital (OUH) (716 sager, år 2008-2009 samt 2011-2012).
- Tre dyrehospitaler fra henholdsvis København, Svendborg og Aarhus (år 2008-2009 samt 2011-2012)
- Panelundersøgelse (4030 besvarelser, hvoraf 2044 kom fra personer, der havde ejet en hund på et givet tidspunkt inden for de sidste 6 år)
- De hundesagkyndige (i alt 5) (udpeget i overensstemmelserne med forarbejderne til loven til brug for inddragelse i sager om bid efter § 6, stk. 2, nr. 4)
- Dyrekassen Danmark (antal sager er ikke oplyst)
- Rigspolitiet (108 straffesager (efter forbuddets indførelse) fordelt på 12 politikredse)
- Medieomtale (i alt 345 sager år 2008-2009 samt 2011-2012)

Københavns Universitets konkluderer, at hundeloven har haft som konsekvens, at mængden af ny-registreringer af de forbudte hunderacer er mindsket. Derimod kan der ikke, i det indsamlede datamateriale, findes stærke beviser på, at forbudsordningen har haft som konsekvens, at antallet af bid på mennesker og hunde er mindsket i Danmark.

Ifølge undersøgelsen tyder meget således på, at bidskader forårsaget af de forbudte racer i Danmark udgør en lille del af bidskader på mennesker. Hvorvidt de forbudte racer af kamphundetypen forårsager flere bidskader på hunde end andre racer, er mere uklart, men det vurderes ikke, at forbuddet har ført til et markant fald i antallet af bidskader på hunde.

Det konkluderes desuden, at det ikke ud fra undersøgelsens resultater kan udelukkes, at racer, der er store, muskuløse og avlet til at kæmpe eller forsvare, udviser en anden type aggression end mange andre hunderacer, og at de derfor kan være potentielt mere farlige for både mennesker og hunde, når de angriber. Der findes dog ikke entydige beviser på, at racerne på forbudslisten er mere aggressive eller farlige end andre ikke-forbudte racer. Københavns Universitet pointerer, at mellem 55 og 64 % af både hundeejere og ikke-hundeejere i panelundersøgelsen er enten enige eller meget enige i, at visse racer bør være forbudte.

2.3.3. Fødevarerministeriets overvejelser

Fødevarerministeriet har gennemgået rapportens resultater med henblik på at vurdere, hvorvidt forbudsordningen dels har opfyldt lovens formål, som formuleret af Justitsministeriet i bemærkningerne til loven fra 2010, om at skabe større sikkerhed og tryghed for borgerne, dels om loven har haft den tiltænkte effekt på antallet af farlige hunde.

Derudover har Fødevarerministeriet, ud fra evalueringens fund, foretaget en vurdering af relevansen af den afgrænsning af hunderacer, som er omfattet af forbudsordningen og observationslisten. Denne vurdering er foretaget på baggrund af oplysninger om frekvens og karakter af bid på mennesker og andre hunde.

Effekt af forbudsordningen på borgernes sikkerhed og tryghed

Fokus for Københavns Universitet har været at undersøge, hvilke effekter hundeloven og nærmere bestemt forbuddet mod visse hunderacer har haft på angreb med bidskader til følge på hunde og mennesker. Ud fra den række spørgsmål, som er blevet stillet 4030 paneldeltagere, ses ifølge Københavns Universitet "at der er en generelt positiv holdning til et forbud af visse racer, både blandt hundeejere og blandt et nationalt repræsentativt udsnit af panelister, idet mellem 55 og 64 % var enige eller meget enige i et forbud af visse racer. Det skal påpeges, at paneldeltagerne ikke blev bedt om at tage stilling til forbuddet af bestemte racer, men blot til det at forbyde visse hunderacer i Danmark". Københavns Universitet vurderer, at det ikke er muligt at udlede noget validt om paneldeltagernes tryghed på grundlag af deres generelt positive holdning til hundelovens raceforbud.

Ifølge rapporten har Rigsadvokaten også tilkendegivet, at loven i relation til anklagemyndigheden lader til at fungere hensigtsmæssigt. Det bemærkes dog, at de 108 straffesager, der ligger til grund for Rigsadvokatens vurdering, alle stammer fra tiden efter indførelsen af hundeloven.

De 345 mediasager, som er blevet analyseret i forbindelse med evalueringen, viser, ifølge Københavns Universitet, at tonen i artiklerne er skiftet fra en fordømmende til en mere neutral og beskrivende tone. Dette kan tyde på, at den uro, som var en af årsagerne til, at forbuddet mod specifikke racer blev indført, er blevet mindre - en udvikling der muligvis kan tilskrives forbuddet.

Det er Fødevarerministeriets opfattelse, at resultaterne af evalueringen tegner et billede af, at hundelovens

forbudsordning har haft en positiv effekt på borgernes oplevelse af sikkerhed og tryghed. Denne vurdering er især baseret på den mere neutrale og beskrivende tone i medierne i forhold til den tidligere mere fordømmende tone og på de positive tilkendegivelser fra paneldeltagerne, hvor mellem 55 og 64 % var enige eller meget enige i et forbud mod visse hunderacer.

Effekt af forbudsordningen på antallet af forbudte hunde

Tal fra Dansk Hunderegister viser, at hundelovens forbudsordning har haft som konsekvens, at mængden af ny-registreringer af de forbudte hunderacer er mindsket markant, hvilket også var en tiltænkt effekt af loven. Desuden fremgår det af evalueringen, at flere af de hundesagkyndige oplever, at der er blevet færre af de forbudte hunde efter forbuddets indførelse, både i klinikken, i gadebilledet og i de sager, som de vurderer for politiet. Evalueringen kan ikke dokumentere, hvor mange forbudte hunde der reelt er i gadebilledet.

Københavns Universitet konkluderer, at hundelovens forbudsordning har haft som konsekvens, at mængden af ny-registreringer af de forbudte hunderacer er mindsket, og Fødevareministeriet vurderer, på baggrund af ny-registreringer i Dansk Hunderegister og udsagn fra de hundesagkyndige, at hundelovens forbudsordning har haft den ønskede effekt på mængden af forbudte hunde.

Effekt af forbudsordningen på antal af bidskader

For at belyse, hvorvidt forbuddet mod visse hunderacer har haft en reducerende effekt på omfanget af bidskader på mennesker og ikke-forbudte hunderacer, har Københavns Universitet undersøgt, om færre hunde og mennesker er blevet bidt i perioden efter forbuddets indførelse sammenlignet med før. Undersøgelsen af bid omfatter både hunde af racer på forbudslisten og alle øvrige hunderacer. Desuden er karakteren af bidskaderne blevet undersøgt.

Angreb med bidskader til følge på mennesker

I forhold til bid på mennesker konkluderer Københavns Universitet i evalueringen, at der ikke er noget, der tyder på, at hundelovens forbudsordning har haft en reducerende effekt. Baggrunden for denne konklusion er, at der ikke i data fra Ulykkes Analyse Gruppen ved Odense Universitets Hospital blev fundet signifikante ændringer i antal eller omfang af bidskader henholdsvis inden og efter forbuddets indførelse.

Der er i undersøgelsen, kun indhentet data fra Skadestuen på Odense Universitetshospital. Data fra Odense Universitetshospital, Ulykkes Analyse Gruppen er valgt frem for andre hospitaler, da der er tale om en forskningsrelaterede skadestue. Havde en lignende opgørelse fra København været mulig ville det måske have givet et andet resultat, blandt andet set i lyset af, at der på nuværende tidspunkt (2013) er mere end dobbelt så mange hunde tilhørende de forbudte hunderacer registreret i København (2768 hunde), som der er registreret på hele Fyn (1150 hunde). Hvad angår karakteren af biddene viste undersøgelsen ingen signifikante forskelle i graden af alvor.

På grundlag af kvaliteten af datamaterialet vurderer Fødevareministeriet, at det hverken er muligt, at af- eller bekræfte, om hundelovens forbudsordning har haft en reducerende effekt på humane bidepisoder.

Angreb med bidskader til følge på hunde

Af data fra de 3 dyrehospitaler, der indgår i undersøgelsen (Københavns Dyrehospital, Svendborg Dyrehospital og Aarhus Dyrehospital), ses en signifikant reduktion i antallet af bidskader på hunde fra Københavns Dyrehospital, mens der ikke kunne påvises signifikant reduktion i antallet af bidskader på de to andre dyrehospitaler. Dette fund er støttet af udsagnet fra en af de hundesagkyndige i Københavnsområdet, der har en fornemmelse af et overordnet fald i antallet af behandlede bidskader på vedkommendes klinik. I datamaterialet fra forsikringsselskabet Dyrekassen Danmark ses ligeledes en tendens til fald i andel af bidskader efter forbuddet. Ifølge evalueringsrapporten fra Københavns Universitet kan det dog ikke éntydigt konkluderes, om faldet skyldes et reduceret antal af forbudte hunde, eller en øget opmærksomhed og forsigtighed blandt hundeejere generelt.

Evalueringen viser ikke en signifikant forskel i forholdet mellem simple og komplicerede bidskader henholdsvis før og efter forbuddet.

Ifølge undersøgelsen er de hundesagkyndige generelt imod et forbud mod visse hunderacer, hvilket de begrundes med manglende faglig understøttelse af et forbud mod de racer, som i 2010 blev forbudt, og en vurdering af, at det meget ofte er ejeren, i lige så høj grad som hunden, der er problemet i de sager, hvor hunde påfører andre voldsom skade. Omvendt fremgår det, at flere af de hundesagkyndige godt kunne se, hvorfor man havde valgt at forbyde racer af kamphundetypen, idet de har en størrelse og et udseende, der kan skabe frygt i samfundet, idet de er overrepræsenterede i visse samfundsgrupper, og idet flere af dem oprindeligt er avlet til kamp med andre hunde og derfor potentielt reagerer anderledes end andre hunde.

Som nævnt konkluderer Københavns Universitet for så vidt angår antallet af bidskader, at der ikke i det indsamlede materiale kan findes stærke beviser på, at forbudsordningen har haft som konsekvens, at antallet af bid på mennesker og hunde er mindsket i Danmark.

Med udgangspunkt i det foreliggende datamateriale vurderer Fødevareministeriet som nævnt, at det hverken er muligt, at af- eller bekræfte, om hundelovens forbudsordning har haft en reducerende effekt på humane bidepisoder. Hvad angår bidepisoder, der involverer andre hunde, vurderer Fødevareministeriet, at det ser ud til, at forbuddet har haft en vis effekt. Fødevareministeriet baserer denne vurdering på data dels fra Københavns Dyrehospital, dels fra forsikringsselskabet Dyrekassen Danmark. Om den mulige effekt skyldes, at folk er mere påpasselige, eller at der er færre forbudte hunderacer i gadebilledet kan dog ikke siges med sikkerhed.

Observationslisten

Fødevareministeriet vurderer, at det ikke er relevant at opretholde observationslisten, som blev oprettet af Justitsministeriet i 2011, med henblik på i forbindelse med evalueringen at overveje, om der var andre hunde, der også burde omfattes af forbudsordningen under hensyn til de enkelte racers egenskaber. I stedet foreslås det, at udviklingen i antal registrerede hunde samt antallet af bidepisoder fremover løbende overvåges. Dette skal gælde alle hunderacer, hvorfor der ikke vil være behov for en særskilt observationsliste. Det betyder, at politiets særlige ordning vedrørende registrering af bidepisoder opretholdes. Overvågningen vil herefter indebære, at Fødevarestyrelsen

kontakter Rigspolitiet for en opdateret oversigt over antallet af bidepisoder. Samtidig indhentes tal fra Hunderegisteret vedrørende antallet af hunde af de relevante racer. En opgørelse over tallene fremsendes til Fødevarerudvalget til orientering. På denne måde fastholdes et element af tryghed, samtidig med at der til stadighed er fokus på udviklingen omkring farlige hunde, og dermed til stadighed mulighed for at reagere, såfremt udviklingen tager en u hensigtsmæssig drejning.

Fødevarerministeriets samlede vurdering

Fødevarerministeriet vurderer ud fra det foreliggende materiale,

- at der er en indikation af, at forbudsordningen har haft en effekt på borgernes oplevelse af sikkerhed og tryghed,
- at hundelovens forbudsordning har haft den ønskede effekt på antallet af forbudte hunde,
- at det ikke er muligt hverken at af- eller bekræfte, om hundelovens forbudsordning har haft en reducerende effekt på humane bidepisoder, og
- at det tyder på, at forbuddet har haft en vis effekt på bidepisoder, der involverer andre hunde.

Samlet set bemærkes det, at evalueringen ikke giver håndfast dokumentation for hundelovens effekt, og at det ikke med sikkerhed kan siges om den effekt, der dog ses, skyldes selve forbuddet mod bestemte hunderacer eller evt. holdnings-/adfærdsændringer blandt hundeejere eller en kombination af disse. Det bemærkes også, at de øvrige stramninger, der indførtes med den seneste ændring af hundeloven i 2010 (f.eks. skambidsbestemmelsen) også - i kombination med forbudsordningen - kan have medvirket til den samlede effekt.

Fødevarerministeriet finder samlet set ikke anledning til at foreslå ændringer i forbuddet mod 13 hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår. Efter Fødevarerministeriets opfattelse er der ikke et tilstrækkelig stærkt grundlag – hverken fagligt eller statistisk – for at ophæve ordningen, også når henses til, at der ikke er enighed blandt adfærdsforskere om, hvorvidt der findes racer, der er avlet til at angribe artsfæller. Fødevarerministeriet har i den forbindelse særligt lagt til grund, at det hensyn til borgernes sikkerhed og tryghed, der lå til grund for indførelsen af forbudsordningen, fortsat er lige så væsentligt at varetage i dag. Panelundersøgelsen gennemført i forbindelse med evalueringen fra Københavns Universitet viser, at der er bred enighed om, at der bør være en forbudsordning, hvilket indikerer, at forbudsordningen skaber tryghed blandt både hundeejere og borgere uden hund. Samtidig anses det for sandsynligt, og det kan i hvert fald ikke udelukkes, at en ophævelse af forbuddet mod de 13 hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår, vil få antallet af denne type hunde til at stige igen. Dette ville kunne medføre, at der på sigt ville forekomme flere bidskader forårsaget af disse hunde. Fødevarerministeriet bemærker i den forbindelse, at tal indhentet fra Justitsministeriet til brug for evalueringen af hundeloven viser, at der er aflivet 157 hunde, fordi de har skambidt. Ud af disse omhandler 66 sager hunde af racer, der figurerer på forbudslisten. Dermed udgør bidepisoder. Dermed udgør sager om forbudshunde, der skambider, over 40 % af det samlede antal sager om skambid, hvilket er bemærkelsesværdigt, eftersom det fremgår af evalueringen, at der er sket et markant fald i antallet af forbudte hunde samt i forhold til at de forbudte racer udgør en lille del af den samlede hundepopulation.

Samlet set finder Fødevareministeriet på baggrund af ovenstående ikke anledning til at foreslå ændringer i forbudsordningen.

3. Bestemmelsen om skambid

3.1 Gældende ret

Hundeloven er ad flere omgange blevet ændret for at sikre, at politiet har tilstrækkelige muligheder for at gribe ind overfor farlige hunde (uanset race). Hundeloven regulerer i dag situationer, hvor en hund har forvoldt skade, og giver mulighed for, at politiet kan gribe ind overfor hunde, der har vist sig at være farlige for deres omgivelser, eller som har vist tegn på at kunne være farlige eller skræmmende, men som endnu ikke konkret har forvoldt skade.

Med ændringen af hundeloven i 2003 blev bl.a. bestemmelsen i § 6, stk. 2, nr. 4 indsat. Efter denne bestemmelse kan politiet træffe afgørelse om at lade en hund aflive, allerede inden den forvolder skade, hvis hunden har sådanne egenskaber, at der er grundlag for at antage, at den kan være farlig for sine omgivelser. Bestemmelsen blev med ændringen af hundeloven i 2010 præciseret og udvidet, således at politiet også kan udstede pålæg eller træffe afgørelse om aflivning efter hundeloven, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser.

Ved den seneste ændring af hundeloven i 2010 - samtidig med indførelse af forbuddet mod visse hunderacer - indførtes også den såkaldte skambidsbestemmelse i hundelovens § 6, stk. 5. Ifølge denne bestemmelse har politiet pligt til, hvis en hund ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund, at træffe afgørelse om aflivning af hunden. Bestemmelsen udvidede dermed politiets beføjelser til at gribe ind overfor farlige hunde.

Politiet skal i tilfælde, hvor det vurderes, at § 6, stk. 5, finder anvendelse, afdække, om hunden ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund. Hvis dette er tilfældet, skal politiet træffe afgørelse om aflivning. Hunden skal ikke undersøges af en hundesagkyndig, inden politiet træffer afgørelse om aflivning, ej heller kan besidderen af hunden kræve en sagkyndig undersøgelse.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ved skambid forstås *"at skade slemt ved bid"*. Det fremgår endvidere, at skade skal forstås i overensstemmelse med brugen af ordet i straffelovens § 245, stk. 2, dog således at skaden kan påføres både mennesker og hunde.

I bemærkningerne til den gældende bestemmelse defineres sådanne bidskader på følgende måde: *"Som skade anses bl.a. sår eller flænger, der kræver syning. Skader på et menneske vil almindeligvis have nødvendiggjort lægehjælp eller længere tids sygeleje eller uarbejdsdygtighed, og skader på andre hunde vil almindeligvis have nødvendiggjort dyrlægehjælp. Hvis det er nødvendigt at aflive den angrebne hund på grund af dens skader, eller hunden dør i forbindelse med angrebet, vil der ligeledes være tale om skambidning."*

Bemærkningerne til den gældende bestemmelse angiver desuden særlige omstændigheder vedrørende bidepisoden, som kan medføre, at der ikke skal træffes afgørelse om aflivning, fordi hundens adfærd i den konkrete situation har kunnet betragtes som normal eller acceptabel:

"Det forudsættes, at aflivning ikke kan ske, hvis overfaldet og skambidningen undtagelsesvis er fremkaldt ved et uretmæssigt og umiddelbart forudgående angreb mod den pågældende hund (eller dens besidder), sådan at hundens

adfærd må betragtes som et naturligt selvforsvar eller forsvar af hundens besidder. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis en person begår vold mod hundens besidder, eller en person, herunder besidderen selv, slår og mishandler hunden.

Hvis f.eks. den skambidte hund er i bånd, og den angribende hund er løs, må det som udgangspunkt formodes, at der foreligger en situation, hvor den angribende hund skal aflives. Hvis den angribende hund derimod er i bånd, mens den skambidte hund er løs, vil det bero på en konkret vurdering af sagens omstændigheder, om der er tale om en situation, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse, eller om den angribende hund alene har forsvaret sig. Det samme gør sig gældende i situationer, hvor begge hunde er løse.

Bestemmelsen omfatter også tilfælde, hvor en hund ved et overfald skambider en person, som f.eks. bevæger sig ind på hundens territorium i form af besidderens have, ejendom el. lign. (postbude, håndværkere mv.). Er der derimod tale om, at vedkommende person uretmæssigt er trængt ind på hundens territorium i form af besidderens have, ejendom eller lignende (f.eks. en indbrudstyv), og skambidningen sker under omstændigheder, der må karakteriseres som et naturligt forsvar af besidderens ejendom, vil bestemmelsen ikke finde anvendelse.”

Med udgangspunkt i det anførte i bemærkningerne skal politiet i hver sag foretage en konkret vurdering af, om der er tale om et skambid, og om der desuden er tale om et overfald.

Det bemærkes, at bestemmelsen ikke omfatter tilfælde, hvor hunde skambider andre dyr end hunde, (f.eks. mus, rotter, fugle, katte, råvildt eller landbrugsdyr). Det skyldes ifølge bemærkningerne, at skambidning i sådanne tilfælde ofte vil kunne være uden sammenhæng med en særlig aggressiv adfærd hos hunden, men i stedet udtryk for almindelige naturlige instinkter.

Kan skaden ikke kategoriseres som skambidning af et menneske eller en anden hund, eller har der været tale om et uretmæssigt angreb mod hunden (eller dens besidder), finder hundelovens § 6, stk. 2, anvendelse.

Ifølge § 6, stk. 2, nr. 1-3, kan politiet give pålæg, der begrænser hundens muligheder for at forårsage skade, f.eks. pålæg om, at hunden enten skal føres i bånd eller forsynes med forsvarlig lukket mundkurv eller begge dele. Eller politiet kan, i medfør af § 6, stk. 2, nr. 4, træffe afgørelse om aflivning. Vurderingen af, om en hund i sådanne tilfælde er farlig for sine omgivelser, herunder hvordan der skal sanktioneres, bygger på et samlet skøn over sagens omstændigheder.

Overtrædes et pålæg efter § 6, stk. 2, nr. 1-3, kan politidirektøren træffe afgørelse om aflivning, jf. § 6, stk. 4.

Inden politiet træffer afgørelse efter § 6, stk. 2, nr. 4, kan politiet beslutte, at der skal foretages en sagkyndig undersøgelse af hundens adfærd, og hundens besidder er på politiets anmodning forpligtet til at medvirke ved undersøgelsen, jf. lovens § 6 a, stk. 1. Besidderen af hunden kan tillige kræve, at der foretages en sådan undersøgelse i tilfælde, hvor politiet ikke finder grundlag herfor, jf. § 6 a, stk. 2.

Om der på politiets initiativ foretages en sagkyndig hundeundersøgelse vil afhænge af en konkret vurdering. Hvis en hund allerede har forvoldt en ikke ubetydelig skade, f.eks. hvor en hund har angrebet, herunder bidt, sagesløse mennesker eller dyr – der viser, at hunden reagerer mere aggressivt end sædvanligt for hunde, vil politiet ifølge lovens forarbejder kunne træffe afgørelse om aflivning uden sagkyndig undersøgelse. I så fald kan hundens besidder dog forlange en undersøgelse, inden politiet træffer afgørelse, jf. hundelovens § 6 a, stk. 2. Hvis hunden derimod ikke har

forvoldt skade, men f.eks. har udvist truende adfærd og skabt begrundet frygt, vil det kunne give anledning til, at politiet lader foretage en sagkyndig undersøgelse.

Undersøgelsen vil særligt skulle afdække, om hunden er velafbalanceret, eller om den har en så lav tærskel for aggression, at den er eller kan være farlig for sine omgivelser. I undersøgelsen kan indgå en vurdering af, om besidderen har den nødvendige kontrol over hunden. Det bemærkes dog, at det ikke er et krav, at undersøgelsen foretages, mens besidderen er til stede og vurderes i samspil med hunden.

Undersøgelsen vil kunne foretages som en fysisk adfærdstest, hvor hunden er til stede. Den sagkyndige kan også foretage undersøgelsen på grundlag af de skriftlige oplysninger i sagen om omstændighederne omkring bideepisoden (hændelsesforløbet). Beskrivelsen af hændelsesforløbet baseres på oplysninger fra de involverede parter og eventuelle vidner. I praksis forekommer det både, at den hundesagkyndige foretager begge typer undersøgelse, og at kun en type undersøgelse foretages.

Besidderen har ikke ret til at anmode om sagkyndig undersøgelse i situationer, hvor politiet træffer afgørelse om, at hunden skal aflives, fordi et pålæg er blevet overtrådt, jf. § 6, stk. 4. Hvis besidderen – i andre situationer – allerede har medvirket til en sagkyndig undersøgelse på politiets anmodning, har besidderen ikke mulighed for at anmode om en ny undersøgelse. Det er heller ikke muligt for besidderen at anmode om en undersøgelse i forbindelse med en klage over politiets afgørelse om aflivning. Hvis besidderen nægter at medvirke til en sagkyndig undersøgelse, kan politiet træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. At besidderen nægter at medvirke, begrundes ikke i sig selv afgørelse om aflivning. Besidderen vil være afskåret fra at anmode om en sagkyndig undersøgelse, efter at der er truffet afgørelse i sagen.

Om en sagkyndig vurdering bør indhentes, afhænger ifølge forarbejderne til bestemmelsen af en konkret vurdering af sagens omstændigheder.

Der findes som nævnt ikke tilsvarende bestemmelser om inddragelse af en sagkyndig undersøgelse, når der træffes afgørelse efter skambidsbestemmelsen i § 6, stk. 5.

Politiet afholder omkostningerne ved aflivning af en hund. Beløbet kan dog kræves refunderet af besidderen, jf. § 6, stk. 6, ligesom refusionskravet er tillagt udpantningsret, jf. hundelovens § 12 c.

Politiet kan i medfør af hundelovens § 6 b træffe afgørelse om, at en hund i det tidsrum, hvor politiet undersøger, om der er grundlag for at træffe afgørelse om aflivning, og – hvis en sådan afgørelse træffes – indtil aflivningen kan effektueres, kan anbringes i hundepension eller lignende. Ifølge forarbejderne til § 6 b har en afgørelse om hundens anbringelse i pension til formål at forhindre, at hunden i det nævnte tidsrum forvolder skade på mennesker, dyr eller ting, eller at hundens ejer eller besidder gemmer hunden for politiet. Det forudsættes, at politiet i almindelighed benytter muligheden for under sagens behandling at anbringe hunden i pension.

Besidderen kan klage til Rigspolitichefen over politiets afgørelse om aflivning. Fristen for at klage over en afgørelse om aflivning af en hund truffet af politiet er 10 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller grundlovsdag, forlænges fristen til den følgende hverdag, jf. § 6 c.

Effektivering af en afgørelse om aflivning vil altid skulle afvente klagefristens udløb, medmindre besidderen giver afkald på sin klageret inden fristens udløb.

Klage til Rigspolitechefen har opsættende virkning, medmindre Rigspolitechefen bestemmer andet, jf. hundelovens § 6 c, stk. 2. Imidlertid forudsættes det, at hunden i denne type sager i almindelighed bliver anbragt i pension under sagens behandling, jf. § 6 b, stk. 1.

3.2 Arbejdsgruppen om skambid

3.2.1 Debat om skambid

Som nævnt under punkt 1.1. har der særligt i starten af 2013 været en del offentlig debat om hundeloven. Debatten omhandlede især skambidsbestemmelsen i § 6, stk. 5, og tog delvist udgangspunkt i medieomtale af konkrete sager, hvor politiet havde truffet afgørelse om, at en hund skulle aflives i medfør af skambidsbestemmelsen.

Det er blevet fremført i debatten, at bestemmelsen om skambid ikke angiver en tilstrækkelig præcis definition af skambid. Samtidig blev det fremført, at der i vurderingerne af sagerne ikke bliver taget tilstrækkelig hensyn til omstændighederne ved overfaldet og bidepisoden, og at politiet i deres praksis og fortolkning af bestemmelsen har været for restriktive. Det blev også fremført, at politiet ikke var fagligt kompetente til at vurdere, hvorvidt et bid fysisk kan karakteriseres som skambid, og at der var eksempler på, at hunde var blevet aflivet, selv om der ikke konkret havde været tale om overfald, men om bid forårsaget i leg eller selvforsvar, dvs. situationer, hvor hundes naturlige, normale adfærd fører til bid, eller hvor bidskaden ikke fysisk kunne karakteriseres som skambid.

På baggrund heraf besluttede fødevareministeren, at der i forbindelse med evalueringen af hundelovens forbudsordning også skulle foretages en undersøgelse af skambidsbestemmelsen i hundelovens § 6, stk. 5. Undersøgelsens resultater skulle danne grundlag for at vurdere behovet for at ændre reglerne om skambid.

3.2.2 Anbefalinger fra arbejdsgruppen om skambid

Til at foretage undersøgelsen af skambidsbestemmelsen i lovens § 6, stk. 5, nedsatte Fødevareministeriet primo 2013 en arbejdsgruppe om skambid. Arbejdsgruppen blev nedsat med henblik på at komme med anbefalinger om, hvordan episoder med hunde, der bider, håndteres bedst muligt.

Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter fra Fødevarestyrelsen (formand), KU SUND, Den Danske Dyrlægeforening, Danmarks civile Hundeførerforening, Dansk Kennel Klub, Det Veterinære Sundhedsråd, Retslægerådet og Lægeforeningen.

Ifølge arbejdsgruppens kommissorium af 11. april 2013 havde arbejdsgruppen til opgave at undersøge og vurdere følgende:

- fastsættelse af en nærmere definition af, hvad skambid rent fysisk er, herunder skal det vurderes, om det vil være muligt at definere skambid i lyset af hundens adfærd – dvs. om det er muligt at skelne imellem, hvornår en hund blot "markerer", og hvornår der er tale om et overfald.
- om det er nødvendigt at sondre mellem, om en hund har bidt en anden hund, eller om en hund har bidt et menneske i relation til, om der skal ske aflivning, eller om der evt. findes andre og mere relevante sanktioner.

- om der bør indgå en vurdering fra en sagkyndig i skambidssager i forhold til, om der er tale om et skambid, samt om der er tale om et overfald.

Arbejdsgruppen afgav sin rapport den 5. august 2013.

Definition af skambid

Arbejdsgruppen om skambid har overvejet behovet for en mere præcis, fysisk (patologisk) definition af skambid end den, der angives i bemærkningerne til den gældende § 6, stk. 5, jf. punkt 3.1. Arbejdsgruppen anbefaler i sin rapport en detaljeret patologisk beskrivelse, der anbefaler hvilke skader (art og omfang), der skal være tale om, før man kan tale om skambid i fysisk forstand. Arbejdsgruppen foreslår, at følgende kriterier bruges til en patologisk definition af skambid:

- Flere dybe, punktformige sår, der når dybt i underhuden eller penetrerer ned i muskulatur; det skal tydeligt fremgå, at der er tale om flere bid, og at det er foregået med nogen voldsomhed, eller
- udrivning (dyb flænge) i underhud / muskulatur (altså ikke kun i huden/skindet), eller
- bidlæsioner, der medfører tab af væv (bortset fra ubetydelige skader på hundeører), eller
- bidlæsioner, der medfører døden, herunder situationer, hvor en hund rusker en anden hund til døde, uden at biddet i sig selv har givet anledning til skader af en karakter, som beskrevet i de foregående tre punkter.

Arbejdsgruppen finder således, at forekomsten af en eller flere af de nævnte patologiske tilstande er en forudsætning for, at der i en given situation kan være tale om skambid.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at den læge, der behandler et menneske, der er blevet bidt, eller den dyrlæge, der behandler en hund, der er blevet bidt, efter anmodning fra politiet må vurdere om bidskader i en konkret situation er omfattet af den nævnte definition af skambid. Arbejdsgruppen har udarbejdet overordnede retningslinier for, hvad en dyrlæges attest skal indeholde til brug for politiets behandling af sager, hvor en hund har bidt en anden hund, og hvor dyrlægen har anledning til at tro, at der kan blive tale om en politisag. Retningslinierne findes i et bilag til rapporten. Som bilag til rapporten findes desuden en politiattest, som politiet vil kunne anmode lægen om at bruge ved vurderingen af bidskader på mennesker.

Arbejdsgruppens overvejelser om definitionen af skambid har taget udgangspunkt i materiale om skambid udarbejdet i et samarbejde mellem Den Danske Dyrlægeforening og Dansk Kennel Klub i forbindelse med den gældende skambidsbestemmelse i 2010.

Definitioner af overfald og af anden uacceptabel og farlig adfærd

Ifølge den gældende bestemmelse om skambid skal politiet både vurdere, om der har været tale om et overfald, og om der er tale om en bidskade, der kan betegnes som skambid, jf. punkt 3.1.

Arbejdsgruppen om skambid har drøftet, om skambid alene bør defineres ud fra en patologisk vurdering af bidets alvor, eller om også hundens adfærd bør indgå i vurderingen. Det vil sige om bidskaden alene skal kunne føre til, at der træffes afgørelse om aflivning efter § 6, stk. 5, eller om en vurdering af hundens adfærd skal indgå.

Arbejdsgruppen anbefaler, at hundens adfærd under bidepisoden skal indgå i vurderingen, ligesom det er tilfældet i dag. Det er ifølge arbejdsgruppen nødvendigt, at der udover den patologiske beskrivelse inddrages en vurdering af hundens adfærd under bidepisoden på baggrund af sagens oplysninger om selve hændelsesforløbet. Dette er nødvendigt for at kunne fastlægge, om der er tale om skambid forårsaget ved et overfald. Udover overfald kan et skambid, ifølge arbejdsgruppen, også forårsages ved anden uacceptabel og farlig adfærd over for et menneske eller en anden hund. Det er arbejdsgruppens opfattelse, at sidstnævnte adfærd bør sidestilles med et overfald, således at hundens adfærd i begge situationer danner grundlag for afgørelse om aflivning. Baggrunden herfor er, at selvom hundens adfærd ikke kan betegnes som et overfald, kan hunden ved at udvise en anden uacceptabel og farlig adfærd være tilsvarende farlig, og dermed vil der være stor sandsynlighed for, at hunden også fremover vil kunne udgøre en fare for sine omgivelser.

Arbejdsgruppen har i sin rapport angivet definitioner af hhv. overfald og anden uacceptabel og farlig adfærd:

Definition af overfald

Det er efter arbejdsgruppens opfattelse tale om et overfald, når en hund målrettet opsøger og overfalder et menneske eller en anden hund. Kriterierne for, hvornår adfærd kan betegnes som et overfald, er efter arbejdsgruppens opfattelse følgende:

Tilfælde, hvor et menneske er blevet bidt:

Hunden har bevæget sig direkte og målrettet mod personen og bidt uden nogen form for indledende kontakt. Den angribende hund er startet sin målrettede bevægelse mod personen fra et udgangspunkt mindst halvanden meter fra personen. Handlingen må ikke kunne betegnes som normal ud fra et adfærdsmæssigt synspunkt, f.eks. at hunden har forsvaret sit territorium i forbindelse med, at en person er trængt ind på ejerens ejendom. Den angrebne person må ikke have udøvet en adfærd, som hunden med rimelighed (set ud fra, hvad der adfærdsmæssigt er normalt og acceptabelt) kan have opfattet som en trussel mod sig selv, sin ejer eller eventuelle andre tilstedeværende hunde.

Tilfælde, hvor en anden hund er blevet bidt:

Hunden har bevæget sig direkte og målrettet mod den anden hund og bidt den uden nogen form for indledende kommunikation. Den angribende hund er startet sin målrettede bevægelse mod den anden hund fra et udgangspunkt mindst syv meter fra den anden hund. Handlingen må ikke kunne betegnes som normal ud fra et adfærdsmæssigt synspunkt, f.eks. at hunden har forsvaret sit territorium i forbindelse med, at den angrebne hund er trængt ind på ejerens ejendom eller at hunden har forsvaret en for hunden vigtig ressource (f.eks. en tæve i løbetid, foder eller lignende).

Definition af anden uacceptabel og farlig adfærd

I det følgende beskrives situationer, hvor den angribende hund efter arbejdsgruppens opfattelse har udvist en anden uacceptabel og farlig adfærd i forhold til de omgivelser og den situation, den befinder sig i, og hvor hunden også fremover med stor sandsynlighed vil være til fare for sine omgivelser. Det er arbejdsgruppens opfattelse, at dette kan sidestilles med et overfald, og at der, ligesom ved overfald, skal træffes afgørelse om aflivning.

Tilfælde, hvor et menneske eller en anden hund er blevet bidt:

- Den tilskadekomne person har udvist en opførsel, der er normalt forekommende og ikke (ud fra et adfærdsmæssigt synspunkt) bør give anledning til aggression hos en hund.
- Den angribende hund har haft muligheden for at trække sig væk fra mennesket, men er på trods af dette gået frem mod ham/hende.
- Den situation, hvorunder bideepisoden er sket, er en normalt forekommende situation. Der kan således ikke siges at være tale om en for hunden særlig situation med sammentræf af unormalt mange stressende faktorer som f.eks. smerter, høje uvante lyde, for hunden lidt kaotiske omgivelser med mange mennesker i bevægelse og/eller andet.

Acceptabel adfærd i en konkret situation

Arbejdsgruppen har endvidere beskrevet en række situationer, hvor det efter arbejdsgruppens opfattelse omvendt kan være acceptabelt, at en angribende hund har udvist aggression overfor et menneske eller en anden hund, uanset at situationen udvikler sig til en bidepisode, hvor bidskaden fysisk kan anses for et skambid.

I forhold til mennesker vil der typisk være tale om følgende scenarier:

- Personen har forsøgt at trænge ind på hundens eller dens besidders territorium. Adfærden kan her betegnes som selvforsvar eller forsvar af dens besidder.
- Personen har opført sig meget truende over for hundens ejer.
- Personen har opført sig meget truende over for hunden: Personen har f.eks. taget fat i hunden, personen har holdt hunden fast eller personen har slået ud efter hunden.
- Personen har forsøgt at skille to hunde, der sloges.
- En hund, der er i forsvarsposition overfor personen, og derfor bider af angst.
- Episoder, hvor hunden, der bed, har været i en situation med sammentræf af unormalt mange stressende faktorer som f.eks. smerter, høje uvante lyde, for hunden lidt kaotiske omgivelser med mange mennesker i bevægelse og/eller andet.

I forhold til en anden hund vil der typisk være tale om følgende scenarier:

- Kontakt mellem to jævnbyrdige hanhunde.

- En situation, hvor to hunde møder hinanden – f.eks. to hunde, der leger eller som mødes uden snor – og hvor mødet udvikler sig til slagsmål og bid.
- Den hund, der er blevet bidt, har udvist en meget truende adfærd overfor den hund, der bed.
- Hunden, der bed, forsvarede sit territorium.
- Hunden, der bed, forsvarede en vigtig ressource (f.eks. en tæve i løbetid, foder eller lignende).
- En hund, der er i forsvarsposition, og derfor bider af angst.
- Episoder, hvor hunden, der bed, har været i en situation med sammentræf af unormalt mange stressende faktorer som f.eks. smerter, høje uvante lyde, for hunden lidt kaotiske omgivelser med mange mennesker i bevægelse og/eller andet

Sagkyndig undersøgelse

Arbejdsgruppen har endvidere overvejet, om der bør indgå en hundesagkyndig undersøgelse i skambidssager.

Arbejdsgruppen om skambid anfører, at det i mange tilfælde vil være muligt ud fra beskrivelsen af bideepisoden at vurdere, om der er tale om skader, der fysisk kan karakteriseres som skambid, og om der tillige er tale om et overfald eller anden uacceptabel og farlig adfærd. På den anden side finder arbejdsgruppen, at det i nogle tilfælde kan være vanskeligt for ikke-hundesagkyndige at afgøre, om der i konkrete situationer er tale om skambid ved overfald, skambid som følge af anden uacceptabel og farlig adfærd, eller om hundens adfærd i den konkrete situation kan betegnes som normal efter omstændighederne.

På den baggrund er det arbejdsgruppens opfattelse, at det i tvivlstilfælde skal være muligt for såvel politiet som ejeren af hunden at kræve, at der inddrages en hundesagkyndig. Den sagkyndige kan enten foretage vurderingen ud fra en beskrivelse af hændelsesforløbet (skriftlig vurdering) eller, hvis sagens oplysninger om hændelsesforløbet er utilstrækkelige, foretage en fysisk adfærdstest af hunden.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at det ikke skal være muligt, hverken for politiet eller besidderen, at kræve en revurdering, men at den første undersøgelse skal lægges til grund for sagens videre behandling.

Det er desuden efter arbejdsgruppens opfattelse væsentligt at understrege, at politiet altid skal anbringe hunde, der har skambidt, i pension, indtil sagen er afgjort, således at hunden ikke kan forvolde yderligere skade på mennesker eller andre hunde.

Arbejdsgruppen peger på, at undersøgelsen, dvs. både vurderingen på baggrund af sagens oplysninger om hændelsesforløbet og den fysiske adfærdstest, bør udføres af særligt hundesagkyndige, der af Fødevareministeriet er udpeget til at foretage sådanne undersøgelser. Arbejdsgruppen anbefaler, at udpegningen skal ske efter indstilling fra Dansk Selskab for Klinisk Veterinær Etologi (DSKVE).

Behov for sondring mellem skader påført henholdsvis mennesker og hunde

Arbejdsgruppen om skambid har diskuteret, om der bør skelnes imellem de skader, som påføres mennesker og de skader, der påføres hunde. Arbejdsgruppen bemærker, at den patologiske definition af skambid både finder anvendelse på mennesker og på hunde.

Arbejdsgruppen har endvidere overvejet, om det bør have indflydelse på vurderingen af, om en hund skal aflives, om den har overfaldet eller udvist anden uacceptabel og farlig adfærd og skambidt et menneske eller en anden hund. Arbejdsgruppen fandt, at der principielt ikke er forskel på de to situationer, idet hundens adfærd, når den skambider enten mennesker eller andre hunde, adfærdsmæssigt basalt set ikke er forskellig. Arbejdsgruppen finder derfor ikke, at beslutningen om, hvorvidt en hund skal aflives, når den har skambidt ved overfald eller som følge af anden uacceptabel og farlig adfærd, skal afhænge af, om det er et menneske eller en anden hund, der er skambidt.

Arbejdsgruppen anfører dog, at der kan være forskel på, i hvilke situationer det kan være acceptabelt, at en hund udviser aggression overfor en anden hund i forhold til situationer, hvor den udviser aggression overfor et menneske. Efter arbejdsgruppens opfattelse er det et spørgsmål om at vurdere, om hunden i den konkrete situation udviser acceptabel adfærd, jf. det ovenfor anførte om acceptabel adfærd i en konkret situation.

3.3 Fødevareministeriets overvejelser

Definition af skambid

Det er Fødevareministeriets opfattelse, at det er en væsentlig forudsætning for at opnå en ensartet administration af reglen om skambid, at der anvendes en entydig og udtømmende patologisk (fysisk) definition af, hvad der forstås ved skambid. Fødevareministeriet foreslår derfor, at den definition, som arbejdsgruppen anbefaler, benyttes ved behandlingen af sager efter § 6, stk. 5.

Som nævnt i punkt 3.1. defineres skambid i dag som "at skade slemt ved bid" og som eksempler på skader angives "sår og flænger, som kræver syning". Selvom eksemplerne i forarbejderne til den gældende bestemmelse om skambid ikke er udtømmende, kan det efter Fødevareministeriets opfattelse ikke udelukkes, at eksemplerne kan have givet anledning til, at der i praksis har udviklet sig en forenklet definition af skambid.

Oplysninger fra politiet om praksis for behandling af skambidssager viser, at politiet ved behandlingen af disse sager i mange tilfælde har lagt dyrlægens eller lægens vurdering af bidskaden til grund for afgørelsen.

På baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger foreslår Fødevareministeriet, at ordet "skambid" fremover skal forstås i overensstemmelse med den definition, som anbefales af arbejdsgruppen. Fødevareministeriet vurderer, at denne definition af skambid vil skabe et mere sikkert grundlag for politiets afgørelser efter § 6, stk. 5, og for vurderingen af, om § 6, stk. 5, i det hele taget kan finde anvendelse. Endvidere kan definitionen bidrage til, at læger og dyrlæger får et mere præcist værktøj til vurdering af, om hundebid på mennesker og andre hunde kan karakteriseres som skambid, og bidrage til at undgå, at bidskader fejlagtigt betegnes som skambid uden at være det. Det foreslås derfor, at bestemmelsen i § 6, stk. 5, ændres således, at det præciseres, at den patologiske definition skal lægges til grund.

På baggrund af arbejdsgruppens rapport vurderer Fødevareministeriet endvidere, at der ikke lovgivningsmæssigt er behov for at skelne mellem, om en hund har bidt et menneske eller en anden hund. Der kan dog, som anført af

arbejdsgruppen, være situationer, hvor det kan være mere acceptabelt, at en hund udviser aggression overfor en anden hund end overfor et menneske.

Definition af overfald og af anden uacceptabel og farlig adfærd

Fødevareministeriet finder, at det er nødvendigt, at det i vurderingen af sager vedrørende skambid indgår, om hunden har skambidt ved overfald eller har udvist en anden uacceptabel og farlig adfærd, eller om den angribende hund har udvist en adfærd, der kan anses for acceptabel, selvom den har ført til skambidning i patologisk (fysisk) forstand.

Fødevareministeriet foreslår derfor, at hundelovens § 6, stk. 5, ændres, således at det fremgår, at hunde, der ved et overfald eller anden uacceptabel og farlig adfærd har skambidt et menneske eller en anden hund, skal aflives ved politiets foranstaltning. Dermed sidestilles overfald og anden uacceptabel adfærd, således at der i begge situationer skal træffes afgørelse om aflivning, hvis der er tale om skambid ud fra de patologiske fund.

Ifølge bemærkningerne til skambidsbestemmelsen i den gældende § 6, stk. 5, skal der allerede i dag tages hensyn til omstændigheder omkring bideepisoden. Fødevareministeriet vurderer, at der med de præciserende beskrivelser, som arbejdsgruppen angiver, jf. punkt 3.2.2, vil være et mere sikkert grundlag for at vurdere en hunds adfærd.

Acceptabel adfærd i en konkret situation

Det er Fødevareministeriets vurdering, at det er væsentligt, at der i skambidssager også inddrages en vurdering af, om et eller flere af de i punkt 3.2.2 nævnte scenarier om acceptabel adfærd har dannet baggrund for en bidepisode. Arbejdsgruppens præciserende beskrivelse af situationer, hvor en bidepisode kan være forårsaget ved acceptabel adfærd, kan anvendes som hjælp for politiet i forbindelse med vurderingen af, om en sag er omfattet af hundelovens § 6, stk. 5. En hund kan have forårsaget et skambid (i den fysiske definition) i forbindelse med acceptabel adfærd, f.eks. hvis den bider i selvforsvar. I sådanne tilfælde bør biddets fysiske karakter ikke resultere i aflivning.

Sammenhængen mellem § 6, stk. 5 og § 6, stk. 2

§ 6, stk. 2, omhandler indgreb i tilfælde, hvor en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, hvis hunden eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, eller hvis der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser. I forhold til skader på mennesker, omfattet af § 6, stk. 2, vil omfatte situationer, hvor en hund har bidt et menneske, uden at skaden kan defineres som skambid. Desuden omfatter § 6, stk. 2, anden væsentlig skade. Begrebet anden væsentlig skade omfatter bl.a. situationer, hvor en hund har bidt en anden hund uden, at der er tale om skambid. Væsentlig skade kan også være skade på andre dyr eller materiel skade. § 6, stk. 2 vil kunne anvendes i situationer, hvor § 6, stk. 5, efter de foreslåede ændringer, ikke er anvendelig. Dvs. bl.a. i de situationer hvor der fysisk er tale om skambid, men hvor der ikke er tale om et overfald eller anden uacceptabel eller farlig adfærd.

Sagkyndig undersøgelse

Fødevareministeriet mener ligesom arbejdsgruppen, at det i mange tilfælde kan være vanskeligt for en person uden erfaring med hundeadfærd at vurdere, hvorvidt en hund i en given situation har udvist en acceptabel adfærd, også selvom der ud fra de patologiske fund er tale om et skambid.

Fødevareministeriet vurderer, at muligheden for at inddrage sagkyndig bistand vil kunne være en hjælp i politiets arbejde, og medvirke til at sikre, at afgørelsen om, hvorvidt en hund skal aflives, sker på et så fagligt korrekt grundlag som muligt. Endvidere forventes det, at en øget inddragelse af hundesagkyndige i denne type sager vil medvirke til at nedbringe antallet af klager over politiets afgørelser.

Det foreslås derfor, at både politiet og besidderen får mulighed for at anmode om inddragelse af en sagkyndig undersøgelse af hunden og omstændighederne omkring bideepisoden. Dette svarer til, hvad der gælder i dag, når politiet skal træffe afgørelse om aflivning efter § 6, stk. 2, nr. 4. Dog vil det med den foreslåede mulighed for inddragelse af sagkyndige undersøgelser i sager efter § 6, stk. 5, være nødvendigt, at det som en del af undersøgelsen særligt vurderes, hvorvidt hundens adfærd kan betegnes som et overfald eller anden uacceptabel og farlig adfærd som beskrevet i punkt 3.2.2. Derfor foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at når der inddrages en hundesagkyndig undersøgelse, inden der træffes afgørelse om aflivning af hunde i medfør af § 6, stk. 5, skal omstændighederne omkring bideepisoden indgå i undersøgelsen.

Det forudsættes, at det, når der foretages en hundesagkyndig undersøgelse, skal være den hundesagkyndige, der vurderer, hvorvidt det vil være nødvendigt at foretage en fysisk adfærdstest af hunden, eller om det er tilstrækkeligt at foretage vurderingen (skriftligt) på baggrund af sagens oplysninger om hændelsesforløbet. Hvis oplysningerne i sagen er utilstrækkelige eller upræcise, kan det nødvendiggøre, at der foretages en fysisk adfærdstest.

Politiet har allerede med den gældende lovgivning mulighed for at anbringe hunden i pension, indtil der træffes afgørelse, jf. § 6 b. Denne mulighed opretholdes.

Det bemærkes, at arbejdsgruppens rapport (bilag 3) indeholder en vejledning til politiet, "Vejledning til politiet om oplysninger til hundesagkyndige i sager, hvor hunde har bidt mennesker eller andre dyr." Vejledningen skal sikre, at politiet ved afhøring mv. indhenter så fyldestgørende oplysninger om hændelsesforløbet som muligt.

Fødevareministeriet vil indtil videre efter nærmere aftale med Dansk Selskab for Klinisk Veterinær Etologi (DSKVE) stå for udpegningen af hundesagkyndige, som politiet kan kontakte ved behov for sagkyndig vurdering. Som nævnt er der allerede i dag mulighed for at inddrage en sagkyndig efter § 6, stk. 4. Der er dermed tale om en udvidelse af et allerede eksisterende system, og det forventes at de allerede udpegede sagkyndige også vil kunne varetage opgave med sagkyndige undersøgelser efter den foreslåede § 6, stk. 5.

4. Indfangning af strejfende hunde - ændringer i hundelovens § 3

4.1 Gældende ret

Både hundeloven og mark- og vejfredsloven indeholder regler om optag (indfangning) af strejfende hunde.

Hundelovens regler om strejfende hunde findes i hundelovens § 3. Efter hundelovens § 3, stk. 1, 1-3. pkt., er det forbudt *i byer og områder med bymæssig bebyggelse* at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser mv., der

er åbne for almindelig færdsel, uden at de enten føres i bånd eller er i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem. En hund anses ikke for at være under ledsagelse, hvis den kun er under tilsyn fra besidderens bolig eller forretningslokale. Føres hunde i bånd, skal båndet være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren.

Udtrykket »byer og områder med bymæssig bebyggelse«, tager udgangspunkt i færdselslovens begreb »tættere bebygget område«, det vil sige, at der tages udgangspunkt i den afmærkning, som findes i form af de såkaldte silhuet-tavler, som inden for færdselslovens anvendelsesområde markerer grænsen mellem »tættere bebygget område« og andre områder. Måtte der være tilfælde, hvor der er tale om f.eks. en grusvej, sti eller lignende, og hvor der ikke er opstillet en silhuet-tavle for at markere bygrænsen, vil det afgørende være, om området naturligt må opfattes som en del af et byområde.

Overtrædelse af hundelovens § 3, stk. 1, 1-3. pkt., straffes med bøde, jf. lovens § 12, stk. 1.

Efter hundelovens § 3, stk. 3, påhviler det besidderen af en hund *uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse* at drage omsorg for, at den ikke strejfer om. Denne bestemmelse blev indsat i hundeloven i 1962 (lov nr. 194 af 12. juni 1962), og det fremgår af forarbejderne til denne lovændring, at formålet med bestemmelsen var at dæmme op for omstrejfende hundes overfald på andre dyr i landkommunerne.

Overtrædelse af hundelovens § 3, stk. 3., straffes med bøde, jf. lovens § 12, stk. 1.

I hundelovens § 3, stk. 1, 4-9. pkt., er der fastsat nærmere regler om fremlysning, salg eller aflivning af hunde, der færdes løse i byer og områder med bymæssig bebyggelse uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over dem. I sådanne tilfælde indfanger politiet hunden og underretter besidderen. Er hunden ikke mærket og registreret, fremlyses den. Det gælder dog ikke, hvis hunden bærer skilt som nævnt i hundelovens § 1, stk. 1. Hvis besidderen ikke inden 3 døgn efter, at underretning eller fremlysning har fundet sted, indløser hunden ved at betale de udgifter, som optagelsen har medført, kan politiet afhænde hunden eller lade den aflive. Et eventuelt overskud ved afhændelsen tilfalder ejeren, hvis han melder sig inden 3 måneder og godtgør sin ret, og ellers statskassen. Fødevarerministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om afhændelse af optagne hunde.

Justitsministeriet har i § 18 i cirkulære nr. 148 af 2. august 1963 om hundelovens administration fastsat nærmere regler for salg af optagne hunde. Det fremgår bl.a. heraf, at afhændelse af en hund foretrækkes frem for aflivning, hvis der er mulighed for at finde en køber inden for en rimelig frist.

Ifølge § 3, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller plader m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren.

Endelig følger det af hundelovens § 3, stk. 5, at fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at visse hunde ikke er omfattet af bestemmelser om båndpligt fastsat i medfør af stk. 2.

Hundelovens regler om besidderens kontrol over hunden sonder mellem henholdsvis indgreb over for hunde, der strejfer eller færdes løse, og over for hunde, der skaber frygt eller har forvoldt skade. I hundelovens § 3 er det ikke afgørende, om hunden er farlig, skaber frygt eller forvolder skade, men at den færdes løs. Reglerne i § 3 gælder derfor også selvom hunden i øvrigt er fredelig og ikke skaber frygt. Har hunden derimod forvoldt skade eller skaber den frygt,

finder reglerne i § 6 anvendelse. De generelle regler om herredømme over hunde i § 3 suppleres derfor af hundelovens § 6, om at besidderen skal træffe de foranstaltninger, der må anses for påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade. Hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, eller hvis der i øvrigt er grundlag for at antage, at hunden kan være farlig for sine omgivelser, kan politiet ifølge § 6, stk. 2, træffe afgørelse om:

- 1) at give besidderen pålæg om, at den ejendom, hvor hunden holdes, skal være indhegnet af et hegn på op til 1,8 meter i højden mv.
- 2) at give besidderen pålæg om, at hunden kun må luftes af besidderen eller af andre navngivne personer over 18 år og ikke må luftes sammen med andre hunde,
- 3) at give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i bånd, der højst er 2 meter langt og/eller være forsynet med forsvarlig, lukket mundkurv eller begge dele eller
- 4) at lade hunden aflive.

Ifølge § 6, stk. 3, kan politiet endvidere give besidderen pålæg som nævnt i § 6, stk. 2, nr. 1-3, hvis hunden har for vane at forulempe husdyr i ejendom eller på mark. Hvis besidderen ikke overholder et pålæg efter § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, kan politiet lade hunden aflive, jf. stk. 4.

Herudover er der i naturbeskyttelsesloven og i regler udstedt i medfør heraf særlige regler for hunde, der færdes på strande, i skove, udyrkede og klitfredede arealer samt på veje og stier i det åbne landskab. Bl.a. er der i bekendtgørelse nr. 1317 af 21. december 2011 om offentlighedens adgang til at færdes i naturen fastsat regler om båndpligt og hundeskove (afgrænsede områder, hvor besidderen kan lade hunden færdes uden snor).

I medfør af miljøbeskyttelsesloven er der udstedt regler, som giver kommunalbestyrelsen beføjelse til at regulere hundes tilstedeværelse i vandet og på stranden, jf. bekendtgørelse nr. 939 af 18. september 2012 om badevand og badeområder.

Mark- og vejfredsloven indeholder blandt andet bestemmelser om at holde sine husdyr på egen grund, om optagelse af husdyr og om rettigheder og pligter i forbindelse med optagelse af husdyr. Loven omfatter hunde såvel som andre husdyr. Formålet med bestemmelsen er at beskytte den optagelsesberettigedes ejendom, herunder husdyr, mod de skader og farer, hunden kan forårsage. Det bemærkes, at mark- og vejfredsloven anvender terminologien "den optagelsesberettigede" med hvilket der menes grundejeren, lejereren eller forpagteren af den grund, hvor dyret strejfer. Både hundeloven og mark- og vejfredslovens bruger begrebet "optagelse" eller "optage hunden", hvilket i begge love svarer til indfangning. Endvidere bruges både udtrykket "strejfer" og udtrykket "færdes løs". Det bemærkes, at der ikke er afgørende forskelle i betydningen af disse to udtryk.

I mark- og vejfredslovens § 1, stk. 1, findes den centrale bestemmelse om, at enhver er pligtig til på alle årets tider at holde sine husdyr på sit eget. Kravet danner grundlag for lovens bestemmelser om optagelse og håndtering af husdyr, der færdes på fremmed grund. Det følger af lovens § 5, at enhver har ret til selv at optage eller lade optage fremmede husdyr, som uden hjemmel færdes løs på ens grund. Optagelsen skal ske på en sådan måde, at dyret så vidt muligt

ikke kommer til skade. Bestemmelsen om optagelse af husdyr har til formål at begrænse de situationer, hvor husdyr strejfer om til fare for afgrøder, dyr og mennesker.

Ifølge mark- og vejfredslovens § 6, stk. 1 og 2, skal optageren, hvis denne ved, hvem dyrets besidder er, snarest muligt og senest inden 24 timer efter, at optagelsen har fundet sted, kontakte besidderen eller en til vedkommendes husstand hørende voksen person. Ved optageren ikke, hvem dyret tilhører, skal vedkommende inden for samme frist anmelde optagelsen til sognefogeden, hvis en sådan findes, og ellers til politiet. Sognefogeden/politiet skal snarest muligt foranledige optagelsen bekendtgjort. Optageren skal fodre og passe det optagne dyr forsvarligt, jf. mark- og vejfredslovens § 8.

Ifølge mark- og vejfredslovens § 11 kan den optagelsesberettigede aflevere det optagne dyr til politiet, hvis optageren ikke har rimelig mulighed for at have den i pleje.

Lovens § 13 giver mulighed for at straffe besidderen af et omstrefende dyr med bøde (ufreds bøder). Det er en forudsætning, at dyret forgæves er forsøgt optaget.

Ifølge den gældende § 14, stk. 1, har den optagelsesberettigede (dvs. grundejere, lejere og forpagtere) ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrefende hunde og katte fra sin grund og er ikke pligtig til at yde erstatning, hvis dyret herved kommer til skade eller omkommer. Den, der er besidder af dyret, kan fordre det beskadigede eller dræbte dyr udleveret mod betaling af erstatning for voldt skade. For dræbte eller beskadigede dyr skal der ikke betales optagelsespenge eller ufreds bøder.

Det fremgår af § 14, stk. 2, at den optagelsesberettigede kun må skyde eller anvende en anden direkte på drab af dyret sigtende fremgangsmåde, hvis vedkommende inden for det sidste år har advaret dyrets besidder. Er besidderen ukendt, kan advarsel indeholdende en kort beskrivelse af det pågældende dyr ske gennem et på egnen udbredt dagblad. Advarsel er dog unødvendig, når dyret angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom. Ordet "ejendom" omfatter husdyr, men ikke værdiløse vilde buske og lignende.

4.2. Baggrunden for ændringerne om indfangning af strejfende hunde i hundelovens § 3.

4.2.1. Ændringer som følge af ændring af mark- og vejfredsloven.

Samtidig med fremsættelse af nærværende lovforslag fremsætter fødevareministeren et forslag om ændring af mark- og vejfredsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 19. januar 2007, som ændret ved lov nr. 484 af 17. juni 2008 og lov nr. 1336 af 19. december 2008.

Nærværende lovforslag skal ses i sammenhæng med forslaget til ændring af lov om mark- og vejfred.

Med lovforslaget om ændring af mark- og vejfredsloven foreslås det bl.a., at loven ikke skal omfatte hunde, således at mark- og vejfredslovens regulering vedrørende hunde flyttes til hundeloven. Dermed bliver det mere enkelt og tydeligt for hundeejere og øvrige borgere, hvilke regler der gælder for hunde.

Herudover er formålet med forslaget om ændring af mark- og vejfredsloven bl.a. at gøre bestemmelserne mere tidssvarende og at sikre, at loven afspejler det syn, der er på kæledyr i dag. Det foreslås derfor, at bestemmelsen som giver mulighed for at dræbe dyr (hunde, katte og tamkaniner), der strejfer på privat grund, fjernes. Det vil fortsat være

tilladt på hensigtsmæssig måde at fjerne dyrene fra sin grund. Det vil også fortsat være tilladt at skyde eller på anden måde aflive katte og tamkaniner, der angriber andre husdyr eller fremkalder nærliggende fare for person eller ejendom (nødværge). Det foreslås desuden at fjerne muligheden for, at den, der optager et strejfende dyr, kan kræve, at dyrets besidder skal betale et beløb for at få udleveret dyret (optagelsespenge) samt godtgørelse for foder og pasning. Endelig foreslås det, at besidderen af et omstrejfende husdyr, der er til væsentlig gene, kan straffes med bøde uanset, om det omstrejfende husdyr kan optages eller ej, så det ikke længere er en betingelse for at straffe besidderen med bøde, at dyret forgæves er forsøgt optaget.

En del af bestemmelserne i mark- og vejfredsloven vedrørende hunde er allerede dækket af eksisterende bestemmelser i hundeloven. Det gør sig bl.a. gældende for den generelle bestemmelse i mark- og vejfredsloven om, at man skal holde sine husdyr på sit eget. Dette svarer til hundelovens krav om, at en besidder skal have herredømme over hunden og ikke må lade den strejfe om. Herudover indeholder hundeloven, ligesom mark- og vejfredsloven, bestemmelser om strejfende hunde, politiets underretning af besidderen og fremlysning af hunden samt afhændelse af optagne hunde. Situationer med strejfende hunde er derfor i dag reguleret både i hundeloven og i mark- og vejfredsloven. Det formodes, at specialreglerne i hundeloven i mange tilfælde har medført, at reglerne i mark- og vejfredsloven om hunde ikke har fundet anvendelse i situationer, hvor politiet har optaget løse hunde.

Det vurderes således, at der er et overlap mellem visse dele af mark- og vejfredsloven og hundeloven. Hundeloven indeholder imidlertid ikke som mark- og vejfredsloven præcise bestemmelser om, at man som privatperson, der har en strejfende hund på sin grund, kan vælge selv at optage den, samt at man har ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne den fra sin grund uden at være pligtig til at yde erstatning, hvis hunden derved kommer til skade eller omkommer.

Fødevareministeriet har sammenholdt de regler i mark- og vejfredsloven, som vedrører hunde, med hundelovens bestemmelser, og foretaget en vurdering af, hvilke regler om hunde det er nødvendigt at foreslå videreført i hundeloven. I de tilfælde hvor reglerne ikke foreslås overført fra mark- og vejfredsloven skyldes det, at de situationer, der reguleres i mark- og vejfredsloven, allerede vurderes at være omfattet af eksisterende regler i hundeloven. Reglerne i hundeloven er i flere tilfælde mere generelt formuleret end mark- og vejfredsloven, hvilket betyder, at hundeloven i mange tilfælde vil være tilstrækkelig bredt formuleret til at omfatte situationer, som har været mere detaljeret reguleret i mark- og vejfredsloven.

De bestemmelser fra mark- og vejfredsloven, som Fødevareministeriet har vurderet bør overføres til hundeloven, foreslås indarbejdet i hundelovens § 3, der, som nævnt, omhandler indfangning af løse hunde og politiets handlemuligheder overfor strejfende hunde.

Fødevareministeriet foreslår derfor en række ændringer af hundelovens § 3, som har til formål at videreføre mark- og vejfredslovens bestemmelser om hunde i det omfang, det er relevant. Det er væsentligt at bemærke, at bestemmelserne ikke overføres ordret. Bestemmelserne fra mark- og vejfredsloven foreslås indarbejdet således, at de tilpasses den eksisterende bestemmelse i hundelovens § 3. Herudover foreslås enkelte lovtekniske ændringer af bestemmelsen.

4.2.2.. Ændringer på baggrund af betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven.

Som nævnt i punkt 1.1 foreslås visse øvrige ændringer i hundeloven, som har til formål at indarbejde anbefalingerne i betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven. I betænkningens kapitel 6 ("Indfangning, anbringelse mv. af omstrejfende hunde") anbefaler Udvalget om hunde ændringer, der vedrører besidderens pligt til at have fuldt herredømme over hunden.

Ifølge hundelovens § 3, stk. 1, 1. pkt., er det forbudt, i byer og bymæssig bebyggelse, at lade hunden færdes på gader, veje m.v. uden, at den enten føres i bånd eller er ifølge med en person, som har fuldt herredømme over den.

Udvalget om hunde har i kap. 6 i betænkning om revision af hundeloven bl.a. anbefalet, at bestemmelsen udvides til også at gælde uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse, når en hund færdes uden for besidderens ejendom. Det er udvalgets opfattelse, at en besidder af en hund også i disse tilfælde bør være forpligtet til at føre hunden i bånd eller lade den være i følge med en person, der har fuldt herredømme over den, når hunden befinder sig på steder, som er åbne for almindelig færdsel.

Udvalget finder ikke, at den gældende bestemmelse i hundelovens § 3, stk. 3, hvorefter besidderen af en hund er forpligtet til at drage omsorg for, at hunden ikke strejfer om uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse, herved bliver overflødig. Bestemmelsen bør således efter udvalgets opfattelse opretholdes, idet den fortsat vil være relevant i de tilfælde, hvor en hund færdes løs – og uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over den – på steder, der ikke er åbne for almindelig færdsel, f.eks. på en privat ejendom, der ikke tilhører besidderen.

Den gældende bestemmelse i hundelovens § 3, stk. 1, 3. pkt., fastsætter, at hvis en hund føres i bånd, skal båndet være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren. For at præcisere, at bestemmelsen ikke udelukker brugen af f.eks. flexi-liner foreslår udvalget, at bestemmelsen formuleres således, at båndet skal være så kort, at hunden *kan* holdes tæt ind til ledsageren. På trods af bestemmelsens formulering udelukker den, ifølge udvalget, nemlig ikke anvendelsen af f.eks. de såkaldte flexi-liner, der i fuld længde kan være adskillige meter lange (f.eks. 5 eller 8 meter). Det bemærkes, at sådanne flexi-liner er udstyret med en låsemekanisme, som gør, at hundens besidder har mulighed for at kontrollere hundens færden ved at låse linen i den ønskede længde. Hundens besidder kan således gøre flexi-linen kortere, hvis der er behov for det, f.eks. ved færdsel i byer eller andre områder, hvor der er andre mennesker eller dyr. Ved brug af flexi-liner forudsættes det, at der anvendes en line, der er tilpasset hundens vægt og styrke, og som er tilstrækkelig stærk til, at den kan holde, hvis hunden pludselig forsøger at springe frem.

Endvidere bør hundens besidder, ifølge udvalget, inden for en måned kunne kræve hunden tilbage mod betaling af samtlige udgifter afholdt i forbindelse med hundens indfangning, anbringelse samt almindelige pasning og pleje. Fristen på en måned anbefales ud fra hensynet til besiddere, der f.eks. har været bortrejst på ferie og i den forbindelse har overladt hunden til at blive passet af andre. Udvalget finder i den forbindelse, at optagne hunde bør fremlyses i 3 hverdage og ikke blot i 3 dage, og at fremlysningen bør ske på politiets hjemmeside.

Udvalget foreslår derudover, at de gældende regler i hundelovens § 3, stk. 1, 4.-9. pkt., om indfangning, fremlysning og eventuelt salg eller aflivning af hunde ophæves, og at det i stedet i hundeloven fastslås, at politiet skal sørge for at indfange hunde, der på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, færdes løse og uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over dem.

Den nærmere regulering af fremlysning, tilbagelevering, salg eller aflivning af omstrejfende hunde, der følger af hundelovens § 3, stk. 1, 4.-9. pkt., bør efter udvalgets opfattelse fastsættes i en bekendtgørelse. Dette gælder således

efter udvalgets opfattelse også for de regler, der i dag er reguleret i cirkulæret om hundelovens administration, idet visse af reglerne har betydning for borgerne.

4.3. Fødevarerministeriets overvejelser

4.3.1. Ændringer som følge af ændring af mark- og vejfredsloven.

Mark og vejfredslovens bestemmelser overføres til hundelovens § 3

Fødevarerministeriet foreslår, at bestemmelserne fra mark- og vejfredsloven indarbejdes i den gældende § 3. Hensigten med, at bestemmelserne foreslås samlet i § 3, er at præcisere, hvordan hunde, der færdes løse, kan optages, og af hvem de kan optages i og udenfor byer og bymæssig bebyggelse og på offentlige henholdsvis private arealer.

Der vil i praksis kunne opstå flere forskellige situationer, hvor politiet eller privatpersoner vil kunne have behov for at optage strejfende hunde. Dels situationer, hvor hunden strejfer på privat grund, dels situationer, hvor hunden færdes på offentligt tilgængelige arealer. På begge typer af områder kan det være nødvendigt at optage (indfange) hunden uanset, om hunden i øvrigt forulemper eller er til gene. Optagelsen kan være nødvendig for at hindre, at hunden forårsager skade eller selv kommer til skade.

Politiets praksis ved optag af hunde er beskrevet i betænkning nr. 1524. Det fremgår bl.a. heraf, at politiet i mange situationer anmoder den, der kontakter politiet om en løs hund, om at forsøge at finde ejeren. I overensstemmelse med nuværende praksis er det den enkelte politikreds, som fastsætter en procedure for, hvordan optagelse mest hensigtsmæssigt kan finde sted. Politiet kan således beslutte selv at stå for optagelsen eller at lade en tredjepart, f.eks. en dyreværnsorganisation, Falck eller et dyreinternat, stå for optagelsen. Politiets praksis for optagelse af strejfende hunde vil kunne opretholdes med de foreslåede ændringer af § 3, og overførslen af bestemmelserne fra mark- og vejfredsloven har således ikke til hensigt at ændre politiets praksis.

Mark- og vejfredslovens § 1 og § 5 overføres til hundeloven – privatpersoners optag af strejfende hunde.

Mark- og vejfredslovens § 1 omhandler besidderens pligt til at holde hunden på sin egen grund, og § 5 giver ret til, at man som privatperson kan optage en hund, der strejfer på ens private grund.

Fødevarerministeriet foreslår, at indholdet af disse bestemmelser overføres til hundeloven med henblik på at sikre, at det klart fremgår, at hunde ikke må færdes på private arealer, som besidderen ikke har brugsret til. Ændringen skal samtidig sikre en præcisering af, at private har ret til at optage en hund, der strejfer på et privat areal. Fødevarerministeriet vurderer, at præciseringen af rettighederne for den, der har en strejfende hund på sin grund, vil være gavnlig, såfremt der måtte opstå en konflikt om optagelsen mellem besidderen af en hund, der er optaget, og den, der har optaget hunden.

Begrebet private arealer skal tolkes i overensstemmelse med mark- og vejfredslovens ordlyd ” at fjerne hunden fra sin grund”. Til ”sin grund” regnes ikke alene ens egen grund, men også lejet eller forpagtet jord, som vedkommende har udelukkende brugsret over.

Mark- og vejfredslovens § 14, stk. 1 overføres til hundeloven – muligheden for at fjerne hunden fra sin grund.

Bestemmelsen i mark- og vejfredslovens § 14, stk. 1, tillader, at man på hensigtsmæssig måde kan fjerne uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrefjende hunde og katte fra sin grund, og at man ikke er pligtig til at yde erstatning, hvis dyret kommer til skade eller omkommer derved. Da bestemmelserne i mark- og vejfredsloven, der omhandler hunde overflyttes til hundeloven foreslår Fødevareministeriet, at en bestemmelse svarende til mark- og vejfredslovens § 14, stk. 1, indsættes i hundelovens § 3.

Det foreslås som noget nyt i forslaget om ændring af mark- og vejfredsloven, at man ikke er pligtig til at yde erstatning, hvis dyret *undtagelsesvist* kommer til skade eller omkommer. Formålet med dette er at præcisere, at fjernelsen af dyret skal ske på en hensigtsmæssig måde, hvorved sædvanligvis forstås en måde, som ikke tilfører dyret skade. Det vil f.eks. ikke anses for hensigtsmæssigt at jage dyret væk ved at beskyde det med hagl eller på anden måde tilføre dyret unødvendig lidelse. Bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med dyreværnslovens regler, hvorefter dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Fødevareministeriet foreslår, at en tilsvarende formulering indsættes i hundelovens § 3.

Fjernes dyret på hensigtsmæssig måde, vil den optagelsesberettigede ikke være forpligtiget til at yde erstatning, hvis dyret herved kommer til skade eller omkommer. Har måden, hvorpå dyret er fjernet, derimod været uhensigtsmæssig, og er dyret derved omkommet eller kommet til skade, vil vedkommende være erstatningsansvarlig.

Fødevareministeriet foreslår, at ændringerne indføres i § 3 således, at det fremgår, at det er tilladt at fjerne en hund fra sin grund. Muligheden vil f.eks. være relevant i situationer, hvor grundejeren kender den strejfende hunds besidder og ved, at hunden har for vane at strejfe, men selv finder hjem igen.

Mark- og vejfredslovens §§ 6, 8 og 11 overføres til hundeloven – regler om underretning af besidderen.

Ifølge mark- og vejfredslovens § 5 kan den optagelsesberettigede som nævnt optage hunden. Hvis den optagelsesberettigede ved, hvem der er hundens besidder, skal vedkommende inden 24 timer underrette besidderen eller en til vedkommendes husstand hørende voksen person. Hvis hundens besidder derimod ikke kendes, eller hvis den optagelsesberettigede ikke har mulighed for at optage hunden, kontaktes politiet eller sognefogeden, jf. mark- og vejfredslovens § 6 og § 11. Fødevareministeriet foreslår, at disse regler om underretning af besidderen eller en til vedkommendes husstand hørende voksen person og om optag af hunde overføres til hundeloven, dog således, at henvendelse nu kun kan ske til politiet. Det skyldes, at reglerne i hundeloven kun involverer politiet og ikke sognefogeden i sager om strejfende hunde. Fødevareministeriet vurderer, at personer, der har brug for hjælp med en strejfende hund, oftest vil rette henvendelse til politiet eller til dyreinternater.

Fødevareministeriet foreslår desuden, at mark- og vejfredslovens bestemmelse i § 8 om forsvarlig behandling og fodring af det optagne dyr overføres til hundeloven.

Disse ændringer om underretning af besidderen, når en privatperson selv har optaget hunden, og om forsvarlig pasning og fodring foreslås overført som konsekvens af, at det ligeledes foreslås at overføre retten til selv at optage

en hund, jf. det ovenfor anførte om overførsel af mark-og vejfredslovens § 1 og § 5 – privatpersoners optag af strejfende hunde.

Mark- og vejfredslovens § 14, stk. 2 overføres til hundeloven - nødværgebestemmelsen.

Det fremgår af mark- og vejfredslovens § 14, stk. 2, at den optagelsesberettigede kun må skyde eller anvende en anden direkte på drab af dyret sigtende fremgangsmåde, hvis vedkommende inden for det sidste år har advaret dyrets besidder.

Med ændringsforslaget til mark- og vejfredsloven foreslås det, at det ikke skal være tilladt at nedskyde eller på anden måde aflive hunde, katte og tamkaniner efter denne bestemmelse. Det vil fortsat være lovligt at aflive uvane husdyr, løsslupne pelsdyr og fjerkræ, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Med den foreslåede ændring ønskes det element af selvtægt, der giver mulighed for efter advarsel at skyde eller på anden måde aflive andres selskabsdyr, fjernet fra loven. Det vil således alene være tilladt at aflive dyr, hvis dyret angriber, eller der er overhængende fare for, at dyret vil angribe personer eller ejendom.

Fødevareministeriet vurderer, at hunde kan udgøre en reel fare for mennesker eller ejendom, og at det derfor er relevant at sikre, at der er mulighed for at beskytte sig mod en hund, der angriber. Eftersom mark- og vejfredslovens nødværgebestemmelse i § 14, stk. 2, videreføres, har Fødevareministeriet vurderet, at det er nødvendigt at en tilsvarende nødværgebestemmelse indsættes i hundeloven, da hunde foreslås fjernet fra mark-og vejfredsloven. På den baggrund foreslås det, at nødværgebestemmelsen overføres til hundeloven.

Det foreslås, at bestemmelsen formuleres enslydende med den fortsat gældende bestemmelse i mark- og vejfredslovens § 14, stk. 2. Med hensyn til fortolkning og praksis for brug af nødværgebestemmelsen vil denne ikke afvige fra hidtidig praksis om bestemmelsen.

Sammenhængen mellem mark- og vejfredslovens § 13 om bøder for ufred og hundelovens § 12 om bødestraf

Som nævnt under punkt 4.1, kan der ifølge § 13 i mark-og vejfredsloven straffes med bøde, hvis hunden færdes løs på fremmed grund, og forgæves er forsøgt optaget.

Med forslaget om ændring af mark- og vejfredsloven foreslås det som noget nyt, at besidderen af et omstrejfende husdyr, der er til væsentlige gene, skal kunne straffes med bøde, uanset om det omstrejfende dyr kan optages eller ej. Desuden skal det omstrejfende dyr være til *væsentlig gene* for den optagelsesberettigede. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis husdyret udviser aggressiv adfærd, trænger ind i den optagelsesberettigedes hus, gør skade på den optagelsesberettigedes ejendom eller gentagne gange strejfer på den optagelsesberettigede grund. Det nævnes i forslaget om ændring af mark- og vejfredsloven, at forslaget vedrørende § 13 forventes at få en præventiv effekt i forhold til besiddere af omstrejfende dyr, der kan optages.

Ifølge hundelovens § 12 kan overtrædelse af § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., samt overtrædelse af § 3, stk. 3, i dag straffes med bøde. Fødevareministeriet vurderer, at det tilføjede kriterium i mark- og vejfredsloven om, at hunden skal have været til væsentlig gene ikke nødvendiggør ændringer af hundelovens § 12.

Dog vil der med ændringen af § 3 i forhold til forbuddet mod at lade hunde strejfe på private arealer både i og uden for bymæssig bebyggelse være behov for, at § 12 i hundeloven udvides til at indeholde bødestraf for, at hunden strejfer om på private arealer. Fødevareministeriet foreslår, at strafbestemmelsen i § 12 ændres således, at det fremgår, at besidderen kan straffes med bøde, hvis hunde strejfer på private arealer såvel som på offentlige arealer.

4.3.2. Ændringer på baggrund af betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven.

Fødevareministeriet er enig i udvalgets anbefaling om udvidelse af pligten til at holde en hund i bånd eller under fuldt herredømme, således at pligten også gælder uden for byer og bymæssig bebyggelse. Fødevareministeriet finder det hensigtsmæssigt at gennemføre anbefalingen, idet der ikke synes at være tungtvejende argumenter for at sondre mellem besidderens forpligtelser for så vidt angår kontrol over hunden henholdsvis i og uden for byer og bymæssig bebyggelse. Det foreslås derfor, at sondringen mellem, hvordan hunde må færdes henholdsvis i og uden for byer og bymæssig bebyggelse ophæves, således, at hunde, uanset på hvilke områder de færdes, skal føres i bånd eller være ifølge med en person, der har fuldt herredømme over dem.

For så vidt angår udvalgets anbefaling om at opretholde bestemmelsen i § 3, stk. 3, som forbyder at lade hunde strejfe uden for byer og bymæssig bebyggelse finder Fødevareministeriet, at den foreslåede overførelse af bestemmelser fra mark- og vejfredsloven vedrørende forbuddet mod hundes færden på private arealer tilgodeser samme hensyn, og at der derfor ikke er grund til at opretholde § 3, stk. 3.

Fødevareministeriet foreslår, at udvalgets anbefaling om brug af liner følges således, at også flexi-liner vil opfylde kravet om bånd til hunde. Det foreslås, at det i bestemmelsen præciseres, at båndet skal være så kort, at hunden *kan* holdes tæt ind til ledsageren.

For så vidt angår udvalgets anbefaling om, at besidderen skal have henvendt sig vedrørende indløsning af en optaget hund senest *tre hverdage* frem for *tre døgn* efter fremlysning, finder Fødevareministeriet, at anbefalingen er relevant, idet besidderen således sikres en tilstrækkelig frist til at afhente hunden. Ligeledes finder Fødevareministeriet det relevant, at besiddere, der f.eks. har været bortrejst sikres en rimelig periode, inden for hvilken der er mulighed for, at besidderen kan generhverve sin hund. Det foreslås derfor, at udvalgets anbefaling om, at hundens besidder inden for en måned kan kræve hunden tilbage mod betaling af samtlige udgifter, følges, og at bestemmelsen ændres således, at disse frister indarbejdes.

Fødevareministeriet har desuden overvejet udvalgets anbefaling om at ophæve hundelovens gældende regler om indfangning, fremlysning og eventuelt salg eller aflivning af hunde. Den nærmere regulering af fremlysning, tilbagelevering, salg eller aflivning af omstrejfende hunde, bør derefter, efter udvalgets opfattelse, fastsættes i en bekendtgørelse. Dette gælder således efter udvalgets opfattelse også for de regler, der i dag er reguleret i cirkulæret om hundelovens administration, idet visse af reglerne har betydning for borgerne.

Fødevareministeriet finder forslaget om en bekendtgørelse relevant. Det foreslås derfor til dels, at udvalgets anbefaling om at ændre § 3 følges. Dette skyldes, at en række bestemmelser fra mark- og vejfredsloven overføres til hundelovens § 3, herunder bestemmelser om optagelse af strejfende hunde og underretning af besidderen, og det synes derfor mest hensigtsmæssigt at videreføre de ganske detaljerede regler fra mark- og vejfredsloven i

hundeloven. For så vidt angår fremløsning og afhændelse indsættes en bemyndigelsesbestemmelse til Fødevareministeren i § 3, stk. 5, således at der kan fastsættes nærmere regler om dette. Det forudsættes, at regler efter den foreslåede § 3, stk. 5 fastsættes efter nærmere aftale med Justitsministeriet, det reglerne til dels vil skulle regulere politiets forhold.

5. Øvrige ændringer på baggrund af betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven.

5.1 Gældende ret

Efter hundelovens § 1, stk. 1, skal besidderen af en hund sørge for, at hunden, fra den er 8 uger gammel, er mærket og registreret, samt at den, fra den er 4 måneder gammel, bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at besidderen af en bortløbet eller skadevoldende hund kan identificeres, således at hunden kan bringes tilbage til besidderen, og den skadelidte kan rette et eventuelt erstatningskrav mod besidderen eller dennes forsikringsselskab.

Efter hundelovens § 1, stk. 2, bemyndiges justitsministeren (nu fødevareministeren) til at fastsætte nærmere bestemmelser om mærkning, registrering og gebyr og om udformningen af skiltet. Bemyndigelsen i stk. 2 til at fastsætte nærmere regler om udformningen af skilte til hunde er udnyttet ved udstedelsen af bekendtgørelse nr. 496 af 1. november 1969 om skilte til hunde.

Overtrædelse af reglerne straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 3.

Desuden følger det af hundelovens § 2, at det er forbudt at holde hunde på steder, hvor der ikke er beboelse, såsom i kolonihaver, medmindre politiet meddeler tilladelse dertil. Dyreværnslovens generelle regler i §§ 1 og 2 om forsvarlig og omsorgsfuld behandling af dyr gælder også for behandlingen af hunde. Omsorgspligten for hunde må anses for tilsidesat, hvis en hund overlades til sig selv uden menneskelig kontakt i længere tid. En sådan tilladelse kan efter § 2, 2. pkt., kun meddeles, hvis politiet skønner, at der er sikkerhed for, at hunden vil blive forsvarligt behandlet.

Justitsministeriet har i den forbindelse udstedt cirkulære nr. 161 af 23. december 1986 om tilladelser efter hundelovens § 2 og § 3, stk. 5. Om tilladelser efter hundelovens § 2 fremgår det af cirkulærets § 3, at tilladelse i almindelighed ikke må meddeles for et tidsrum af mere end 2 år, og at det skal fremgå af tilladelsen, at den til enhver tid kan tilbagetages. Endvidere fremgår det af cirkulærets § 6, at politidirektøren, før der meddeles tilladelse efter hundelovens § 2, skal godkende hundens opholdsrum, og at politidirektøren i forbindelse med godkendelsen kan indhente en udtalelse fra kredsdyrlægen (nu Fødevarestyrelsen).

Overtrædelse af forbuddet i hundelovens § 2 straffes med bøde, jf. § 12, stk. 1.

Hundelovens § 4 regulerer situationer, hvor der indgives klage til politiet over en hund, som forstyrrer de omkringboende, er der mulighed for, at politiet kan meddele besidderen af hunden et pålæg om at holde hunden indelukket eller – hvis dette ikke hjælper, eller hvis hunden allerede holdes indelukket – at lade hunden fjerne, jf. § 4, 1. pkt. Det bemærkes, at fødevareministeren kan dispensere fra denne regel, for så vidt det drejer sig om hunde, der af erhvervsmæssige opdrættere holdes indelukket i hundegård eller på anden måde, i tilfælde, hvor der ved en hundegårds anlæggelse og indretning er taget ethvert rimeligt hensyn til bebyggelsesforholdene, jf. § 4, 2. pkt.

Udvalget om hunde anfører i betænkning nr. 1524, at pålæg om at holde hunden indelukket må forstås således, at hunden skal holdes inden døre og kun må opholde sig udendørs, hvis den enten er ledsaget af en person, eller den er under opsyn af en person, der befinder sig i dens umiddelbare nærhed, og som omgående lukker den ind, hvis den begynder at gø eller tude. Pålæg om fjernelse kan meddeles, når det er konstateret, at ulemperne ikke på anden måde kan afhjælpes.

Betingelserne for et sådant pålæg er efter praksis, at hunden forstyrrer de omkringboendes ro ved gentagen eller vedholdende gøen eller tuden.

Det anføres desuden, at det således ikke er tilstrækkeligt, at enkelte naboer føler sig generet af en hunds tilstedeværelse eller enkeltstående gøen eller tuden. Kun grovere tilfælde af gentagen eller vedholdende gøen eller tuden kommer i betragtning, og det skal være så intenst eller stærkt, at de omkringboendes ro kan siges at være forstyrret. Ulemperne skal med andre ord være væsentlige.

Overtrædelse af et pålæg straffes med bøde, jf. hundelovens § 12, stk. 1.

Generelle regler om støjgener fra hundehold findes tillige i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 639 af 13. juni 2012 om miljøregulering af visse aktiviteter, hvorefter kommunalbestyrelsen kan meddele påbud om foretagelse af afhjælpende foranstaltninger eller, hvis generne ikke kan afhjælpes, kræve hundeholdet fjernet, jf. § 8 og §10. Endvidere stilles der i § 5 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., krav til afstanden mellem hundeholdet og eventuelle naboer. Begge bekendtgørelser er udstedt med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven.

Efter hundelovens § 5, stk. 1, er det forbudt til stadighed at holde en hund bundet. Ifølge § 20 i cirkulære nr. 148 af 2. august 1963 om hundelovens administration mv. skal afgørelsen af, om en hund er bundet "til stadighed", træffes ud fra en helhedsbedømmelse og ikke på grundlag af forholdene en enkelt eller enkelte dage. Der skal således ikke gribes ind, hvis en hund, der normalt går løs, en enkelt dag eller nogle dage holdes bundet af en eller anden særlig grund. Derimod bør der gribes ind, hvis en hund hver dag går løs nogle timer, men i øvrigt holdes bundet dag ud og dag ind.

Samtidig med indførelsen af det nævnte forbud, indførtes bestemmelsen i hundelovens § 6, stk. 1, hvorefter det påhviler besidderen af en hund at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade. Det kan på denne baggrund – for at undgå at ifalde bødestraf efter lovens § 6, stk. 1, eller erstatningsansvar efter lovens § 8 – være nødvendigt at binde hunden i kortere tidsrum, for at forhindre, at hunden volder skade. Ligeledes f.eks. hvis hunden ofte strejfer. Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til § 5, stk. 1, om forbuddet mod til stadighed at holde en hund bundet, at hensynet til at undgå, at hunde strejfede om, kan varetages på anden vis. Under andenbehandlingen af lovforslaget indsattes derfor stk. 2 i § 5, der angiver, at når en hund holdes bundet, skal dens lænke være mindst 5 meter lang, og hunden skal have adgang til et opholdsrum, der kan give den læ mod regn, blæst og kulde. Hvis der anvendes hundehus som opholdsrum, skal det være rummeligt og så højt, at hunden kan stå oprejst.

Overtrædelse af reglerne i § 5 straffes med bøde, jf. lovens § 12, stk. 1. En overtrædelse vil endvidere efter omstændighederne kunne indebære overtrædelse af dyreværnslovens §§ 1 eller 2 om forsvarlig og omsorgsfuld behandling af dyr.

Politiets kontrol af hunde er ikke efter gældende ret underlagt særlig regulering. Politiet må således anvende de almindelige regler om efterforskning, tvangsindgreb, mv. i retsplejeloven, når en hund f.eks. skal kontrolleres for den lovpligtige mærkning, registrering og skiltning. Politiet kan i medfør af den almindelige hjemmel i retsplejelovens § 742, stk. 2, iværksætte efterforskning af egen drift eller efter modtagelse af en anmeldelse. Betingelserne herfor er, at der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som er undergivet offentlig påtale, er begået. En undersøgelse af en hund, som besidderen ikke ønsker gennemført, kan efter gældende ret alene ske i medfør af retsplejelovens regler om tvangsindgreb, nærmere bestemt § 801, stk. 1, nr. 1, om beslaglæggelse til sikring af bevismidler eller til oplysning i forbindelse med politiets efterforskning.

5.2. Udvalgets anbefalinger.

Overvejelserne fra Justitsministeriets Udvalg om hunde og udkast til lovændringer er gengivet i den afsluttende betænkning nr. 1524 om revision af hundeloven fra januar 2011. Som en delbetænkning til denne udgav Udvalget om hunde i januar 2010 også betænkning nr. 1514 om farlige hunde.

Ændring af indholdskravet til hundeskilt således at besidderens telefonnummer fremgår

Det fremgår af betænkningen, at udvalget har overvejet, dels om skiltepligten bør afskaffes – henset til, at alle hunde er ID-mærkede – dels om kravene til skiltets indhold bør ændres.

For så vidt angår selve skiltepligten er det udvalgets opfattelse, at skiltet er af afgørende betydning for, at en bortløben hund hurtigt og enkelt kan bringes tilbage til besidderen. Oplysningerne på skiltet indebærer, at det ofte ikke er nødvendigt at inddrage politiet. Adresseoplysningerne mv. vil ellers almindeligvis kun kunne findes ved brug af ID-scanner.

Det er udvalgets opfattelse, at det i langt de fleste tilfælde, hvor en hund er løbet væk, vil være en fordel at have direkte adgang til besidderens telefonnummer, hvorfor dette bør fremgå af skiltet. Udvalget er samtidig opmærksomt på, at der på langt de fleste hundetegn, som produceres i dag, kun er plads til to korte linjer på hver side. Udvalget finder på den baggrund, at kravet om oplysning om besidderens navn kan udgå. Det bemærkes i den forbindelse, at de oplysninger, som ikke fremgår af skiltet, stadig kan fremskaffes via Dansk Hunderegister.

Udvalget foreslår således, at hundelovens § 1, stk. 1, ændres, således at der fremover er krav om, at besidderens adresse og telefonnummer fremgår af skiltet. Som konsekvens heraf foreslår udvalget § 2, stk. 2, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 496 af 1. november 1969 om skilte til hunde ændret i overensstemmelse hermed.

Udvalget foreslår, at den foreslåede regel tidligst træder i kraft 3 måneder efter en eventuel lovændrings vedtagelse, således at besiddere har mulighed for at anskaffe sig nye skilte.

Præcisering af forbuddet mod at holde hund hvor der ikke er beboelse, samt indførelse af krav til daglig individuel menneskelig kontakt.

Udvalget om hunde har i betænkning nr. 1524 anført, at det er udvalgets opfattelse, at forbuddet efter hundelovens § 2 fortsat er relevant. Udvalget bemærker dog, at ordlyden af hundelovens § 2 ikke umiddelbart er tidssvarende. Udvalget har således overvejet, om bestemmelsen bør erstattes af en mere tidssvarende bestemmelse.

Udvalget foreslår, at det fastsættes, at det som udgangspunkt ikke er tilladt at holde hund på steder, hvor besidderen, herunder andre, som tager sig af hunden, ikke selv opholder sig. Det eksisterende krav om beboelse bør præciseres, således at det fremgår, at besidderen eller en anden, der tager sig af hunden, skal have fast ophold det pågældende sted. Ved fast ophold forstås i denne sammenhæng, hvor besidderen aktuelt opholder sig, hvad enten der er tale om helårsbeboelse, sommerhus e.l. Udvalget anfører, at udvalget er klar over, at nyaffattelsen af § 2 kan indebære en vis udvidelse af forbuddet.

Samtidig bør der fastsættes regler om, at hunde generelt skal have individuel menneskelig kontakt hver dag. Udvalget finder således, at alle hunde bør sikres daglig menneskelig kontakt og adgang til frisk vand. Kravet om daglig menneskelig kontakt bør anses for opfyldt, når hunden deltager i besidderens eller dennes husstands dagligdag og holdes, hvor de selv opholder sig.

Udvalget foreslår endvidere, at overtrædelse af § 2, stk. 1 og § 2a straffes med bøde.

Ændring af reglen om forstyrrende hunde således, at politiet af egen drift kan rejse en sag om forstyrrende hunde samt aflive eller bortsælge en hund, såfremt hundens besidder ikke efterlever pålæg udstedt efter stk. 1-2.

Det følger af betænkning nr. 1524, at Udvalget om hunde til brug for udvalgets overvejelser har indhentet oplysninger fra Rigspolitiet om politikredsenes praktiske erfaringer med hundelovens § 4.

Rigspolitiet har i den anledning oplyst, at halvdelen af landets politikredse ikke finder, at der er behov for at foretage ændringer i den gældende bestemmelse, mens de øvrige politikredse navnlig har givet udtryk for, at sagsbehandlingen ofte er omstændelig og ressourcekrævende, da der må foretages en række observationer for at kunne løfte bevisbyrden, at mange borgere er tilbageholdende med at klage grundet naboforholdet, hvorfor det kunne overvejes, at indføre hjemmel til at politiet kan rejse sager af egen drift, at det kunne overvejes at give politiet hjemmel til om nødvendigt at fjerne en hund samt, at der er behov for præcisering af hvornår der er grundlag for at give et pålæg.

Udvalget mener, at der fortsat er behov for reglen i hundelovens § 4 i tilfælde, hvor en hund forstyrrer de omkringboendes ro ved gentagen eller vedholdende gøen eller tuden.

Udvalget har overvejet, om der bør indsættes konkrete og udtømmende tidsangivelser i bestemmelsen, således at pålæg kun kan meddeles besidderen, når dennes hund har forstyrret de omkringboende i en bestemt tidsperiode. Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at der ikke bør fastsættes sådanne tidsangivelser, da en sådan regel vil give dårligere mulighed for at tage højde for eventuelle særlige omstændigheder i en konkret situation. Udvalget opsætter derimod nogle ikke-udtømmende eksempler på typesituationer, hvor det efter udvalgets opfattelse vil være relevant at skride ind, f.eks. hvis en hund gør i ca. 30 minutter i træk eller derover mere end 3 af ugens dage. For de øvrige eksempler henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 7.

Udvalget er samtidig af den opfattelse, at der er behov for at udbygge reglerne vedrørende forstyrrende hunde. Det bør således præciseres, at et pålæg om at holde en hund indelukket kan begrænses til et nærmere angivet tidsrum, herunder en nærmere angivet del af døgnet, f.eks. hvis der er tale om tidspunkter, hvor hunden er til særlig gene.

Udvalget er endvidere af den opfattelse, at politiet bør have hjemmel til at rejse en sag om forstyrrende hunde af egen drift med henblik på f.eks. at undgå situationer, hvor omkringboende ikke tør anmelde forholdet af frygt for repressalier fra besiddere af de pågældende hunde.

Udvalget anbefaler i øvrigt, at der indsættes en bestemmelse i hundeloven, hvorefter politiet kan lade en hund fjerne, hvis besidderen ikke efterkommer et udstedt pålæg. Efter de gældende regler kan politiet alene meddele et pålæg om, at hunden skal fjernes, og der er således efter udvalgets opfattelse et behov for, at politiet også selv får mulighed for at lade hunden fjerne med henblik på aflivning eller bortsalg. Bortsalg svarer til afhændelse, jf. lovens § 3 og reglerne herom i cirkulære nr. 148 af 2. august 1963 om hundelovens administration mv. finder tilsvarende anvendelse.

Udvalget anbefaler endvidere, at der fastsættes en klagefrist på 10 dage for så vidt angår politidirektørens afgørelse om aflivning eller bortsalg. Endvidere anbefaler udvalget, at det fastsættes, at rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Rigspolitiet bestemmer andet.

Ændring af reglerne om lænkehunde med en præcisering af hvornår og hvor længe en hund må stå bundet og længden på lænken, samt indførelse af regler om hundes ophold i hundegårde, herunder indretning af hundegård og menneskelig kontakt.

Udvalget om hunde har endvidere vurderet hundelovens § 5. Det fremgår af betænkningen, at udvalget finder, at reglen bør bevares, da problemet med lænkehunde fortsat forekommer.

Afgørelsen af, om en hund er bundet "til stadighed", skal ifølge § 20 i cirkulære nr. 148 af 2. august 1963 om hundelovens administration mv. træffes ud fra en helhedsbedømmelse og ikke på grundlag af forholdene en enkelt eller enkelte dage. Cirkulæret indeholder dog ingen nærmere vejledning om, hvad der tidsmæssigt skal forstås ved begrebet "til stadighed".

Det er på den baggrund udvalgets opfattelse, at der er behov for en mere præcis regel, hvorefter en hund kun undtagelsesvist må holdes bundet, når den befinder sig på besidderens bopæl. Hunden vil således f.eks. kunne holdes bundet, hvis besidderen arbejder med ejendommens indhegning, og arbejdet medfører, at indhegningen midlertidig er ufuldstændig, eller når der på ejendommen er besøg af fremmede hunde, der nødvendiggør, at besidderens hund midlertidig holdes bundet.

Ligeledes bør der efter udvalgets opfattelse fastsættes bestemmelser, der indeholder tidsmæssige grænser for, hvor længe en hund må stå bundet henholdsvis med og uden opsyn. Ved fastlæggelsen af en tidsmæssig grænse bør der bl.a. tages hensyn til, at der kan være tilfælde, hvor det er til hundens bedste at stå bundet, f.eks. i tilfælde, hvor besidderen har hunden med på en campingplads og befinder sig udenfor sammen med hunden, og hvor alternativet ville være, at hunden skulle opholde sig i campingvognen i stedet. Endvidere kan det være nødvendigt at holde hunden bundet uden opsyn i kortere perioder, f.eks. uden for butikker, når besidderen handler. Det afgørende må

således bl.a. være, at permanente forhold ikke nødvendiggør, at hunden holdes bundet. I disse tilfælde bør besidderen i stedet indhegne haven eller lignende.

Udvalget foreslår på den baggrund, at hundelovens § 5 ændres således, at det fremgår af bestemmelsen, at en hund må stå bundet *uden opsyn* i op til 1 time én gang i døgnet og *med opsyn* i op til 6 timer 2 gange i døgnet med mindst 2 timers afbrydelse, hvor hunden luftes eller skal kunne færdes frit i f.eks. en have, et hus eller lignende.

Ved opsyn skal i den forbindelse forstås, at der er mennesker i hundens umiddelbare nærhed – dvs. inden for syns- eller hørevidde – som kan komme hurtigt til stede, når det er nødvendigt.

Udvalget finder det ligeledes afgørende, at en hund, der holdes bundet på besidderens bopæl eller i en længere periode end 1 time uden for besidderens bopæl, har adgang til at søge skygge og læ mod regn, blæst og kulde, når forholdene kræver det. Hvornår forholdene vil kræve en sådan adgang, afhænger af en konkret vurdering af vejrliget, f.eks. temperatur, solindstråling, blæst og nedbør, sammenholdt med hundens konkrete forudsætninger, herunder racemæssige karakteristika som f.eks. hårlag og pelstykkelse.

Udvalget har endelig fundet det forsvarligt at foreslå, at kravet til længden af hundens lænke eller snor ændres fra mindst 5 meter til mindst 3 meter. Det bemærkes, at kravet til lænken eller snorens længde samt kravet om, at hunde skal have adgang til at søge skygge og læ mod vejret, efter udvalgets opfattelse ikke behøver at gælde i de tilfælde, hvor hunden står bundet i maksimalt 1 time, f.eks. uden for en butik, mens besidderen handler. I disse tilfælde kan lænken eller snoren således være kortere end 3 meter.

Hundeudvalget har endvidere drøftet, om der bør fastsættes regler om hundes ophold i *hundegårde*, idet hundeloven ikke indeholder regler herom. Det bemærkes i den forbindelse, at dyreværnslovens generelle regler om forsvarlig behandling af dyr finder anvendelse.

Udvalget bemærker, at flere undersøgelser viser, at hunde bliver stressede og udviser adfærdssændringer, når de står indespærret i længere tid. Udvalget er derfor af den opfattelse, at der bør stilles krav om, at hunde, der opholder sig i en hundegård mere end 12 timer i døgnet i mindst 5 dage om ugen, skal have mindst 1 times menneskelig kontakt de dage, hvor hunden opholder sig i hundegården i mere end 12 timer. Endvidere bør der i sådanne tilfælde gælde et krav om beriget miljø i hundegården, herunder adgang til legeredskaber samt adgang til at søge skjul, skygge og læ mod regn, blæst og kulde, ligesom hunden bør have adgang til et opholdsrum, hvor den kan stå oprejst og ligge udstrakt. Endvidere bør der gælde et krav om, at hunden har adgang til frisk vand.

Udvalget har ikke fundet det hensigtsmæssigt at fastsætte mere specifikke arealkrav til hundegårde.

Udvalget foreslår endvidere, at overtrædelse af §§ 5 og 5a straffes med bøde.

Indførelse af hjemmel for politiet til at undersøge en hund uden mistanke og for krav til hundens besidder om at medvirke til undersøgelsen.

Udvalget finder det hensigtsmæssigt, at der i hundeloven indsættes en selvstændig hjemmel for politiet til at standse besidderen af en hund – eller en anden person, der midlertidigt har rådigheden over en hund – og undersøge hunden,

uden at der er formodning for, at der er begået et strafbart forhold. Undersøgelsen kan f.eks. angå ID-mærkning og hundetegn, men bestemmelsen er ikke begrænset hertil.

Udvalget henviser i den forbindelse til den tilsvarende bestemmelse i færdselsloven § 77, stk. 1, 1. pkt., hvorefter politiet kan standse et køretøj og lade det undersøge for fejl og mangler samt kontrollere, at føreren opfylder betingelserne for lovligt at kunne føre køretøjet.

Ligeledes er der efter udvalgets opfattelse behov for regler om, at besidderen af en hund har pligt til at medvirke til politiets undersøgelser af hunden, herunder ved at berolige, fastholde eller pacificere hunden, indsætte hunden i bur, påføre den mundkurv eller udføre lignende foranstaltninger. Det skyldes, at det ellers kan være vanskeligt for politiet – og i visse tilfælde ligefrem farligt for politipersonalet – at gennemføre en sådan undersøgelse, hvis besidderen ikke medvirker.

Udvalget foreslår endvidere, at overtrædelse af bestemmelsen straffes med bøde.

Fastsættelse af sanktionsniveau

Udvalget finder det endelig hensigtsmæssigt at fastsætte vejledende bødestørrelser for så vidt angår de ændringer af de forskellige bestemmelser, som udvalgets anbefalinger resulterer i. Kun for bestemmelsen i hundelovens § 4 om forstyrrende hunde er der hidtil fastsat en vejledende bødestørrelse, der lyder på 800 kr. Bødeniveauet findes efter udvalgets opfattelse hensigtsmæssigt fastsat til 2.000-3.000 kr. Det anbefales, at bødestraffene som udgangspunkt forhøjes med 50 % i gentagelsestilfælde. Udvalget bemærker, at fastsættelsen af straffen i sager om overtrædelse af hundeloven vil i øvrigt fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne bødeniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor. Straffelovens øvrige almindelige regler om straffens fastsættelse vil således fortsat finde anvendelse i sager om overtrædelse af hundeloven, herunder straffelovens § 81 om skærpene omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme og strafbortfald i særlige tilfælde. I bemærkningerne til lov om ændring af lov om hunde nr. 717 fra 2010 er der fastsat bødestørrelser, og udvalgets anbefalinger er derfor en videreførelse af praksis.

5.3 Fødevareministeriets overvejelser

Ændring af indholdskravet til hundeskilte således at besidderens telefonnummer fremgår

For så vidt angår udvalgets anbefalinger om skilte til hunde er Fødevareministeriet er enig i udvalgets overvejelser om, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der på skiltet er adgang til besidderens telefonnummer. Det vurderes, at muligheden for at komme i kontakt med hundens ejer hurtigst muligt således forbedres. I overensstemmelse med udvalgets anbefalinger foreslår Fødevareministeriet derfor, at hundelovens § 1, stk. 1, ændres således, at der fremover er krav om, at besidderens adresse og telefonnummer fremgår af skiltet. Det foreslås i den forbindelse fastsættes en overgangsperiode, som giver besiddere af hunde tid til at sørge for, at hundens skilt følger de foreslåede krav. Udvalget for hunde anbefaler en overgangsperiode på 3 måneder. Fødevareministeriet finder dog, under hensyn til antallet af hundeejere, der vil have behov for at erhverve et nyt skilt samt set i lyset af, at der ikke er tale om en

presserende ændring, at overgangsordningen passende kan fastsættes til 6 måneder. Fødevareministeriet vil endvidere ændre § 2, stk. 2, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 496 af 1. november 1969 om skilte til hunde i overensstemmelse hermed.

Præcisering af forbuddet mod at holde hund hvor der ikke er beboelse, samt indførelse af til daglig individuel menneskelig kontakt.

Udvalget har desuden som nævnt overvejet reglerne for hold af hunde på steder, hvor der ikke er beboelse. Fødevareministeriet tilslutter sig udvalgets overvejelser og foreslår derfor i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at § 2, stk. 1 affattes således, at det som udgangspunkt ikke er tilladt at holde hund på steder, hvor besidderen eller andre, som tager sig af hunden, ikke selv opholder sig. Det bemærkes at besidder-begrebet også kan omfatte personer, der midlertidig har ansvar for hunden, og at det derfor præciseres, at reglerne gælder både for besidderen selv eller andre, der har påtaget sig ansvar for hunden. Det foreslås ligeledes i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at der efter § 2, som § 2a indsættes en ny bestemmelse, hvorefter besidderen af en hund, der er over 4 uger gammel, har pligt til at sikre, at hunden dagligt har individuel menneskelig kontakt, og at den har adgang til frisk vand. Fødevareministeriet lægger til grund, at der skal være tale om fri adgang til vand og at der skal være tale om vand i tilstrækkelig mængde.

Fødevareministeriet foreslår endvidere i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at overtrædelse af § 2, stk. 1 og § 2a straffes med bøde, jf. § 12, stk. 1, og bemærkninger hertil.

Ændring af reglen om forstyrrende hunde således, at politiet af egen drift kan rejse en sag om forstyrrende hunde samt aflive eller bortsælge en hund, såfremt hundens besidder ikke efterlever pålæg udstedt efter stk. 1-2.

For så vidt angår udvalgets overvejelser om forstyrrende hunde, er Fødevareministeriet er enig med udvalgets anbefalinger om, at der er behov for at udbygge reglen. Fødevareministeriet vurderer ligesom udvalget, at der er behov for præciseringer af hundelovens § 4.

Fødevareministeriet foreslår derfor i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at § 4 ændres således, at det præciseres, at et pålæg om at holde hunden indelukket kan begrænses til et nærmere angivet tidsrum og at der indsættes hjemmel for politiet til at rejse sager om forstyrrende hunde af egen drift og om nødvendigt fjerne forstyrrende hunde med henblik på aflivning eller bortsalg.

Fødevareministeriet foreslår endvidere i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at der ved en ændring af § 6c, stk.1 fastsættes en klagefrist på 10 dage for så vidt angår politidirektørens afgørelse om aflivning eller bortsalg og at det fastsættes, at rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Rigspolitiet bestemmer andet.

Ændring af reglerne om lænkehunde med en præcisering af hvornår og hvor længe en hund må stå bundet og længden på lænken, samt indførelse af regler om hundes ophold i hundegårde, herunder indretning af hundegård og menneskelig kontakt.

Udvalget har som nævnt desuden overvejet reglerne om, i hvilket omfang hunde må holdes bundet.

Fødevareministeriet er enig i udvalgets overvejelser om behovet for mere præcise regler om, hvornår hunde må holdes bundet. Fødevareministeriet foreslår derfor i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at den nuværende § 5 om lænkehunde erstattes af en ny bestemmelse, hvoraf det fremgår, at hunde kun undtagelsesvis må holdes bundet på besidderens bopæl samt hvor længe og i hvilke situationer hunden ellers må holdes bundet. Herudover foreslås det, at bestemmelsen indeholder en ændring af det nuværende krav om en lænke på 5 meter til en længde på 3 meter samt, at hunde, der er bundet på besidderens bopæl, skal have adgang til skygge og læ, hvis omstændighederne kræver det.

Fødevareministeriet er endvidere enig i udvalgets overvejelser om behovet for regler om hundes ophold i hundegårde. Fødevareministeriet foreslår derfor i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at der efter lovens § 5 indsættes § 5a, hvori der opstilles krav om, at hunde i hundegårde skal have adgang til daglig menneskelig kontakt samt, at hundegården skal indeholde legeredskaber og mulighed for at søge skjul, skygge og læ, herunder et opholdsrum, hvor hunden kan stå oprejst og ligge udstrakt. Besidderen skal endvidere sikre, at hunden har adgang til frisk vand. Fødevareministeriet lægger til grund, at der skal være tale om fri adgang til vand og at der skal være tale om vand i tilstrækkelig mængde. Det skal tillige fremgå, at bestemmelsen ikke gælder hunde omfattet af regler fastsat i medfør af dyreværnslovens § 18, stk. 2.

Fødevareministeriet foreslår endvidere i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at overtrædelse af §§ 5 og 5a straffes med bøde, jf. bemærkninger om § 12 i lovforslagets nr. 16.

Indførelse af hjemmel for politiet til at undersøge en hund uden mistanke og for krav til hundens besidder om at medvirke til undersøgelsen.

Endelig har udvalget overvejet behovet for at indsætte en bestemmelse, der giver politiet hjemmel til at standse besidderen eller en anden person der har rådighed over hunden og undersøge hunden uden formodning for, at der er begået strafbare forhold og ligeledes at det er nødvendigt at vedkommende i det tilfælde har pligt til at medvirke til politiets undersøgelse.

Fødevareministeriet er enig med udvalgets overvejelser. Fødevareministeriet foreslår derfor i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter politiet gives den nævnte hjemmel til at standse en besidder eller en anden person, der har rådighed over hunden, ligesom der fastsættes en pligt for besidderen eller føreren af hunde til at medvirke ved undersøgelsen.

Fødevareministeriet foreslår endvidere i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger, at overtrædelse af bestemmelsen straffes med bøde, jf. § 12, stk. 1 og bemærkninger hertil.

Fastsættelse af sanktionsniveauet

Fødevareministeriet kan tilslutte sig Udvalgets anbefalinger for så vidt angår vejledende bødestørrelser for de, på baggrund af betænkning 1524, i nærværende lovforslag foreslåede ændringer. Fødevareministeriet foreslår dermed at

udvide § 12 i hundeloven til også at omfatte ovenstående. Fødevareministeriet bemærker, at de anbefalede bødestørrelser er på niveau med, hvad der tidligere er fastsat af vejledende bødestørrelser i hundelovens bemærkninger. Fødevareministeriet bemærker i øvrigt, at fastsættelsen af straffen i sager om overtrædelse af hundeloven vil i øvrigt fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne bødeniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor. Straffelovens øvrige almindelige regler om straffens fastsættelse vil således fortsat finde anvendelse i sager om overtrædelse af hundeloven, herunder straffelovens § 81 om skærpente omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme og strafbortfald i særlige tilfælde.

6. Ændringer af teknisk karakter.

6.1. Gældende ret

Lovforslaget indeholder endvidere tre ændringer af teknisk karakter.

- Hjemmel til at kræve omkostninger ved aflivning efter § 1 b, stk. 1 betalt af besidderen
- Hjemmel til at træffe afgørelse om aflivning hvis visse regler om hold af hunde omfattet af overgangsordningen overtrædes. (nyt stk. 6 i overgangsordningens § 3 lov nr. 717 af 25. juni 2010)
- Bestemmelse om klage over afgørelser om dispensation efter hundelovens § 4, stk. 3

Det følger af hundeloven § 1 b, stk. 1, at hunde, der holdes i strid med § 1 a (forbudsordningen) aflives ved politiets foranstaltning.

Ifølge hundeloven § 6, stk. 2, nr. 1-4 kan politidirektøren, hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, eller hvis der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, give besidderen forskellige pålæg, der begrænser hunden (eks. pålæg om snor og mundkurv) eller træffe afgørelse om at lade hunden aflive. Ifølge § 6, stk. 4 kan politidirektøren ligeledes træffe afgørelse om at lade en hund aflive hvis pålæg efter § 6, stk. 2, nr. 1-3 overtrædes.

Efter hundelovens § 6, stk. 5 skal politidirektøren lade en hund aflive, hvis den ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund.

Ifølge § 6, stk. 6 afholder politidirektøren omkostningerne ved at lade en hund aflive efter stk. 2, nr. 4, stk. 4 eller stk. 5, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen. Ved afgørelser efter disse bestemmelser har politiet altså mulighed for at få omkostningerne ved aflivningen dækket af besidderen. Rigsadvokaten og Rigspolitiet har overfor Fødevareministeriet bemærket, at der ikke i dag findes en tilsvarende hjemmel til, at få omkostningerne ved aflivning dækket, når der træffes afgørelse om aflivning efter § 1 b (i modsætning til når afgørelsen om aflivning er truffet i medfør af § 6, stk. 2, nr. 4, stk. 4 eller stk. 5). § 1 b forholder sig dermed ikke til, hvem der skal afholde udgifterne ved aflivningen, og der findes således ikke for så vidt angår § 1 b en tilsvarende hjemmel til, at politiet kan kræve omkostningerne i forbindelse med aflivning betalt af hundens besidder.

Det følger af § 12 c, at refusion af omkostninger afholdt bl.a. i medfør af § 6, stk. 6 tillægges udpantningsret.

Ved den seneste ændring af hundeloven blev der fastsat en overgangsordning, der gælder for de personer, der på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse (den 17. marts 2010) allerede var i besiddelse af en hund af en race på forbudslisten, jf. § 1 a eller en krydsning heraf.

Det følger af § 3, stk. 4 i lov nr. 717 af 25. juni 2010, at hunde, der er omfattet af overgangsordningen, ikke må overdrages, og at de på gader, veje, stier, pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, skal føres i bånd og være forsynet med forsvarligt lukket mundkurv. Båndet skal være en fast line med en maksimal længde på to meter. Krav om snor gælder dog ikke i de såkaldte hundeskove, dvs. skove, hvor ejeren har givet tilladelse til, at hunde kan færdes uden bånd.

Overtrædelse af stk. 4. straffes med bøde, jf. § 3, stk. 5. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at bødeniveauet som udgangspunkt bør svare til niveauet for overtrædelse af et pålæg om bånd og/eller mundkurv meddelt i medfør af hundelovens § 6, stk. 2, nr. 3.

Der er ikke i § 3 i lov nr. 717 af 25. juni 2010 hjemmel til at politiet kan træffe afgørelse om aflivning af en hund i tilfælde af gentagen overtrædelse af kravene i overgangsordningen.

Politiet kan i medfør af hundelovens § 6, stk. 2, nr. 3, hvor det er relevant på grund af hundens farlighed eller adfærd eller ejerens adfærd, meddele pålæg om, at en hund skal føres i bånd eller være iført forsvarligt lukket mundkurv eller begge dele. Ved overtrædelse af et sådant pålæg kan politiet, altså i modsætning til ved overtrædelse af kravene i § 3, stk. 4 (overgangsordningen), træffe afgørelse om aflivning af hunden, jf. § 6, stk. 4.

Hundelovens § 4 omhandler indgreb overfor hunde, som forstyrrer omboendes ro ved gentagen eller vedholdende gøen eller tuden. Ifølge § 4, 2. pkt. kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, når det drejer sig om hunde, der af erhvervsmæssige opdrættere holdes indelukket i hundegård eller på anden måde, dispensere fra denne bestemmelse i tilfælde, hvor der ved en hundegårds anlæggelse og indretning er taget ethvert rimeligt hensyn til bebyggelsesforholdene.

Som nævnt under punkt 1.1 overgik ressortansvaret for bl.a. hundeloven fra justitsministeren til fødevareministeren ved kongelig resolution af 14. december 2011. Beføjelsen til at dispensere er således overgået til Fødevareministeriet. Dispensationsmuligheden ses sjældent anvendt i praksis.

6.2. Fødevareministeriets overvejelser

Der vurderes ikke at være afgørende grunde til at skelne mellem omkostninger for politiet ved aflivning, i forhold til muligheden for at kræve omkostninger betalt af besidderen. Fødevareministeriet vurderer, ligesom Rigspolitiet og Rigsadvokaten, at denne forskel synes uhensigtsmæssig. I den forbindelse bemærkes det, at politidirektørens omkostninger forbundet med hundens anbringelse i pension kan kræves refunderet af besidderen, jf. § 6 b, stk. 4, og at dette også gælder for anbringelse i pension, når sagen vedrører afgørelse om aflivning efter § 1 b. Dette taler yderligere for at ensarte bestemmelserne om henholdsvis omkostninger til anbringelse i pension og omkostninger forbundet med aflivning.

Det foreslås derfor, at det i § 1 b tilføjes, at omkostningerne ved aflivning afholdes af politidirektøren, men kan kræves refunderet af besidderen. Bestemmelsen om omkostninger ved aflivning i § 1 b vil herefter komme til at svare til bestemmelsen om aflivning i andre situationer, jf. § 6, stk. 6.

Desuden foreslås det, at refusion af omkostninger afholdt ved aflivning efter § 1 b også tillægges udpantningsret jf. § 12 c. Det svarer ligeledes til, hvad der gælder for omkostninger efter § 6, stk. 6.

Rigspolitiet har desuden påpeget overfor Fødevarerministeriet, at det synes uhensigtsmæssigt, at der ikke i overgangsordningen findes hjemmel til, at politiet kan træffe afgørelse om aflivning af en hund, der er omfattet af racerne på forbudslisten eller krydsninger heraf, men som i medfør af overgangsordningen fortsat lovligt kan besiddes, i tilfælde af at kravet om, at hunden skal føres i snor og være iført mundkurv jf. § 3, stk. 4 overtrædes.

Til sammenligning kan politiet i medfør af hundelovens § 6, stk. 2, nr. 3, hvor det er relevant på grund af hundens farlighed eller adfærd eller ejerens adfærd, meddele pålæg om, at en hund skal føres i bånd eller være iført forsvarligt lukket mundkurv eller begge dele. Ved overtrædelse af et sådant pålæg efter § 6, stk. 2, nr. 3 kan politiet, altså i modsætning til ved overtrædelse af kravene i § 3, stk. 4 (overgangsordningen), træffe afgørelse om aflivning af hunden, jf. § 6, stk. 4.

I den forbindelse bemærkes det, at der ligeledes i den nu ophævede bekendtgørelse nr. 784 af 14. november 1991 - som forbød to af de nu 13 forbudte hunderacer (Pittbull terrier og Tosa Inu) - fandtes en overgangsordning, der i store træk svarer til den overgangsordning, der nu er fastsat for hunde, omfattet af § 1 a, som var erhvervet inden 17. marts 2010 (lovforslagets fremsættelse). I denne bekendtgørelse var der hjemmel til, at der, ved overtrædelse af overgangsordningens krav om snor og mundkurv, kunne træffes afgørelse om aflivning.

Politiet kan således ikke træffe afgørelse om aflivning, hvis kravene om snor og mundkurv i den nuværende overgangsordning overtrædes, hvorimod der i tilfælde, hvor der er givet pålæg om snor og/eller mundkurv, kan træffes afgørelse om aflivning i tilfælde af manglende overholdelse af pålægget. Det skal bemærkes, at hundelovens § 6 omhandler hunde, som udviser farlig adfærd jf. § 6, stk. 1, mens overgangsordningen omhandler alle hunde omfattet af denne – og at der ikke i overgangsordningen tales om udvisning af farlig adfærd som en forudsætning. Uanset, at § 3, stk. 4, og § 6, stk. 2, nr. 3 regulerer to forskellige situationer finder Fødevarerministeriet, at det er uhensigtsmæssigt, at retsvirkningen kan synes mere lempelig for hunde, der er omfattet af overgangsordningen, end for andre hunde i tilfælde af kravet eller et pålæg om snor og mundkurv overtrædes.

Politiet kan i situationer hvor en besidder og/eller hund, som er omfattet af overgangsordningen opfylder betingelserne for pålæg efter § 6, stk. 2, nr. 3 give pålæg til besiddere af hunde omfattet af overgangsordningen, og herefter træffe afgørelse om aflivning, hvis pålægget overtrædes. Dette er imidlertid en ressourcekrævende løsning.

Fødevarerministeriet er ligesom Rigspolitiet af den opfattelse, at denne forskel for hunde omfattet af overgangsordningen og øvrige hunde er uhensigtsmæssig, og at der ikke findes tungtvejende argumenter for at opretholde denne forskel.

Det foreslås derfor, at det i § 3 i lov nr. 717 af 25. juni 2010, tilføjes, at politiet kan træffe afgørelse om aflivning ved gentagen overtrædelse af kravet om snor og mundkurv jf. § 3, stk. 4, 3. pkt.

Muligheden for at træffe afgørelse om aflivning vil kunne anvendes i tilfælde, hvor der er givet bøde for overtrædelse af § 3, stk. 4, 3. pkt., men hvor kravet om snor og mundkurv fortsat ikke efterleves.

Det foreslås endvidere, at det tilføjes, at omkostningerne ved aflivning afholdes af politidirektøren, men at omkostningerne kan kræves refunderet af besidderen. Desuden foreslås det, at refusion af omkostninger afholdt ved en aflivning tillægges udpantningsret jf. § 12 c. Det svarer ligeledes til, hvad der gælder for omkostninger efter § 6, stk. 6. Se også bemærkninger til lovforslagets § 2.

Af § 3, stk. 4, 2. pkt. følger det som nævnt, at hunde omfattet af overgangsordningen ikke må overdrages. Overdragelse i strid med dette kan straffes med bøde. Fødevareministeriet har endvidere overvejet, hvorvidt der også ved en overtrædelse § 3, stk. 4, 2. pkt. om forbuddet mod overdragelse af hunde omfattet af overgangsordningen burde indsættes en hjemmel til, at politiet kan træffe afgørelse om aflivning. Forslaget om mulighed for at træffe afgørelse om aflivning vil imidlertid kun omfatte overtrædelse af kravet om snor og mundkurv. Der vurderes ikke at være behov for hjemmel til at kunne træffe afgørelse om aflivning i tilfælde hvor overgangsordningens forbud mod overdragelse overtrædes, da hunde der overdrages i strid med overgangsordningen vil blive omfattet af forbuddet mod besiddelse i § 1b, stk. 1.

Ifølge den gældende bestemmelse i hundelovens § 4, 2. pkt., om indgreb overfor forstyrrende hunde kan fødevareministeren, når det drejer sig om hunde, der af erhvervsmæssige opdrættere holdes indelukket i hundegård eller på anden måde, dispensere fra denne bestemmelse. Dispensationen forudsætter, at der ved hundegårdens anlæggelse og indretning er taget ethvert rimeligt hensyn til bebyggelsesforholdene.

Som nævnt under punkt. 1.1. overgik ressortansvaret for bl.a. hundeloven fra justitsministeren til fødevareministeren ved kongelig resolution af 14. december 2011. Beføjelsen til at dispensere er således overgået til Fødevareministeriet. Dispensationsmuligheden ses sjældent anvendt i praksis.

Fødevareministeriet foreslår, at der tilføjes en klagebestemmelse, som svarer til andre bestemmelser om klage over afgørelser på fødevareministeriets øvrige område.

Det vil også fremover være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser truffet i henhold til § 4, 2. pkt. (som med ændringen bliver til § 4, stk. 3) Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

For så vidt angår de foreslåede ændringer, der udvider muligheden for at inddrage sagkyndig undersøgelse i sager om skambid i medfør af § 6, stk. 5 skønnes lovforslaget at kunne have visse administrative konsekvenser for det offentlige i forbindelse med politiets håndhævelse af de foreslåede ændringer. Dog skønnes det, at muligheden for at inddrage sagkyndige undersøgelser modsat vil kunne medføre en nedbringelse af antallet af klager over politiets afgørelser.

Ændringerne, der indfører mulighed for at politiets kan træffe afgørelser om aflivning, hvis besidderen af en hund, der holdes lovligt i medfør af overgangsordningen, overtræder kravet i overgangsordningen om snor og mundkurv, skønnes også at kunne have visse administrative konsekvenser for politiet på baggrund af øget sagsbehandling.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser af betydning for det offentlige.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget vurderes at indeholde visse mindre administrative konsekvenser for borgerne på baggrund af forslaget om nye regler om oplysningerne på det lovpligtige hundetegn. Besidderen af en hund skal indkøbe et nyt hundetegn eller ændre eksisterende hundetegn, således at besidderens telefonnummer kommer til at fremgå heraf. Samtidig indeholder lovforslaget regler om, at en hundegård, hvor en hund opholder sig i mere end 12 timer i døgnet i mindst 5 dage om ugen, skal være indrettet med legeredskaber og mulighed for at søge læ for vejret, herunder et opholdsrum, hvor hunden kan stå oprejst og ligge udstrakt, hvilket besidderen derfor må sørge for.

Lovforslaget skønnes ikke i øvrigt at have administrative konsekvenser for borgerne.

10. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

12. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende institutioner og organisationer m.v.

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Muligheden for at inddrage sagkyndig undersøgelse i sager om skambid i medfør af § 6, stk. 5 skønnes have visse administrative konsekvenser for det offentlige i forbindelse med politiets håndhævelse af de foreslåede ændringer. Dog skønnes forslaget at ville medføre en nedbringelse af antallet af klager over

		<p>politiets afgørelser.</p> <p>Muligheden for at politiets kan træffe afgørelser om aflivning af hunde omfattet af overgangsordningen, overtræder kravet i overgangsordningen om snor og mundkurv, skønnes også at kunne have visse administrative konsekvenser for politiet .</p> <p>Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser af betydning for det offentlige.</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	<p>Forslaget om nye regler om oplysningerne på det lovpligtige hundetegn vurderes at indeholde visse mindre administrative konsekvenser for borgerne.. Ligeledes vil forslaget om indretning af og hundes ophold i hundegårde indeholde visse mindre administrative konsekvenser for borgerne</p> <p>Lovforslaget skønnes ikke i øvrigt at have administrative konsekvenser for borgerne.</p>
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 1, stk. 1, 2.pkt.)

Den foreslåede ændring af § 1, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at det skilt, som besidderen af en hund skal sørge for, at hunden bærer, fra den er 4 måneder gammel, skal angive besidderens telefonnummer og adresse i stedet for besidderens navn og adresse. Telefonnummeret skal være det til enhver tid aktuelle telefonnummer, hvor besidderen normalt kan træffes.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 5.3

Til nr. 2 (§ 1 b stk. 5)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at politiet afholder omkostningerne ved hundens aflivning som følge af afgørelse efter § 1 b, stk. 1 jf. § 1 a. Politiet kan dog kræve beløbet refunderet af besidderen. Dette svarer til den nuværende ordning i hundelovens § 6, stk. 6, hvorefter politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive efter stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller stk. 5, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 2)

Den foreslåede ændring indebærer, at det som udgangspunkt ikke vil være tilladt at holde hund på steder, hvor besidderen, eller andre, som tager sig af hunden, ikke selv opholder sig. Herved præciseres det gældende krav til beboelse, således at det fremgår, at besidderen eller en anden, der tager sig af hunden, skal have fast ophold det pågældende sted.

Ved fast ophold forstås i denne sammenhæng det sted, hvor besidderen aktuelt opholder sig, hvad enten der er tale om helårsbeboelse, sommerhus eller lignende.

Tilladelse til at holde hund på steder, hvor besidderen eller andre, som tager sig af hunden, ikke selv opholder sig, kan f.eks. meddeles i forbindelse med, at hunde bruges til bevogtning. En sådan tilladelse bør i almindelighed ikke meddeles for en længere periode end 1 år ad gangen.

Tilladelse kan desuden kun meddeles, hvis der skønnes, at hunden vil blive passet forsvarligt, og det skal fremgå af tilladelsen, at det er et vilkår, at hunden skal have individuel menneskelig kontakt i mindst 1 time dagligt.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 5.3

Til nr. 4 (§ 2a)

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a indebærer, at alle hunde, der er over 4 uger gamle, dagligt skal have individuel menneskelig kontakt. Bestemmelsen skal finde anvendelse, uanset om hundene holdes, hvor besidderen opholder sig eller ej. Kravet om individuel menneskelig kontakt anses for opfyldt, når en hund deltager i en families mv. dagligdag og holdes, hvor familien mv. opholder sig. Besidderen skal endvidere sørge for, at hunden har adgang til frisk vand. Fødevareministeriet lægger til grund, at der skal være tale om fri adgang til vand og at der skal være tale om vand i tilstrækkelig mængde.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 5.3

Til nr. 5 (§ 3)

Den foreslåede nyaffattelse af § 3 indebærer, at de gældende bestemmelser i hundelovens § 3, stk. 1, 1.-3. pkt. videreføres, men med den udvidelse, at det gældende krav om, at hunde, der færdes på gader, veje, stier eller pladser

mv., der er åbne for almindelig færdsel, enten skal føres i bånd eller være i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem, også foreslås at gælde uden for byer og bymæssig bebyggelse, når hunden befinder sig uden for besidderens ejendom.

Den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1, 3. pkt., om at hvis hunden holdes i bånd, skal dette være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren, ændrer ikke gældende ret. Formuleringen er ændret for at præcisere, at f.eks. også de såkaldte flexi-liner kan anvendes. Flexi-liner kan i fuld længde være adskillige meter lange (f.eks. 5 eller 8 meter). Det bemærkes herved, at sådanne flexi-liner er udstyret med en låsemekanisme, som gør, at besidderen har mulighed for at kontrollere hunden ved at låse linen, og besidderen kan således gøre flexi-linen kortere, hvis der er behov for det. Flexi-liner findes til hunde i forskellige vægtklasser, og det forudsættes, at den anvendte flexi-line er tilstrækkelig stærk til og tilpasset hundens størrelse og styrke. Den foreslåede formulering i § 3, stk. 1, sidste pkt., om at politiet skal sørge for, at løse hunde indfanges og for at underrette besidderen viderefører den gældende bestemmelse i hundelovens § 3, stk. 1, 4. pkt. Det er ikke et krav, at politiet forestår indfangningen mv. af hunden. Bestemmelsen vil således f.eks. kunne opfyldes ved, at politiet lader en en 3. part indfange en løs hund.

Mark- og vejfredslovens § 1 omhandler besidderens pligt til at holde hunden på sin egen grund, og § 5 giver ret til, at man som privatperson kan optage en hund, der strejfer på ens private grund.

Med den foreslåede ændring i § 3, stk. 2, overføres indholdet af disse bestemmelser til hundeloven med henblik på at sikre, at det klart fremgår, at hunde ikke må færdes på private arealer, som besidderen ikke har brugsret til. Ændringen skal samtidig sikre en præcisering af, at private har ret til at optage en hund, der strejfer på et privat areal. Begrebet private arealer skal tolkes i overensstemmelse med mark- og vejfredslovens ordlyd "at fjerne hunden fra sin grund". Til "sin grund" regnes ikke alene ens egen grund, men også lejet eller forpagtet jord, som vedkommende har udelukkende brugsret over.

Fødevarerministeriet finder, at overførslen af bestemmelser fra mark- og vejfredsloven vedrørende hundes færden på private arealer tilgodeser samme hensyn som den gældende § 3, stk. 3, som forbyder at lade hunde strejfe uden for byer og bymæssig bebyggelse, og at der derfor ikke er grund til at opretholde § 3, stk. 3.

Med forslaget om ændring af mark- og vejfredsloven foreslås mark- og vejfredslovens § 14, stk. 1, ændret således, at den gældende regel om, at man på hensigtsmæssig måde kan fjerne uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrefjende hunde og katte fra sin grund, fremover ikke skal omfatte hunde og således, at fritagelsen fra at yde erstatning, hvis dyret kommer til skade eller omkommer i forbindelse med fjernelsen, fremover kun gælder, hvis dyret *undtagelsesvist* kommer til skade eller omkommer. Sidstnævnte ændring har til formål at præcisere, at dyret skal fjernes på en hensigtsmæssig måde, hvorved sædvanligvis må forstås en måde, som ikke tilfører dyret skade. Det vil f.eks. ikke anses for hensigtsmæssigt at jage dyret væk ved at beskyde det med hagl eller på anden måde tilføre dyret unødvendig lidelse. Bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med dyreværnslovens regler, hvorefter dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 2, svarer – for så vidt angår hunde – til den foreslåede nye formulering af mark- og vejfredslovens § 14, stk. 1. Det betyder, at grundejeren eller den, der har brugsret til et privat areal, kan fjerne en hund, der færdes på det private areal, på hensigtsmæssig måde, og at vedkommende ikke vil være pligtig til at yde

erstatning, hvis dyret undtagelsesvist herved kommer til skade eller omkommer. Har måden, hvorpå dyret er fjernet, derimod været uhensigtsmæssig, og dyret derved er omkommet eller kommet til skade, vil vedkommende være erstatningsansvarlig.

Muligheden for at fjerne en hund frem for at optage den vil eksempelvis være relevant i situationer, hvor grundejeren kender den strejfende hunds besidder og ved, at hunden har for vane at strejfe men selv finder hjem igen.

Det fremgår af mark- og vejfredslovens § 14, stk. 2, at den optagelsesberettigede kun må skyde eller anvende en anden direkte på drab af dyret sigtende fremgangsmåde, hvis vedkommende inden for det sidste år har advaret dyrets besidder.

Med ændringsforslaget til mark- og vejfredsloven foreslås det, at det ikke skal være tilladt at nedskyde eller på anden måde aflive hunde, katte og tamkaniner efter denne bestemmelse. Med den foreslåede ændring ønskes det element af selvtægt, der giver mulighed for efter advarsel at skyde eller på anden måde aflive andres selskabsdyr, fjernet fra loven. Det vil således alene være tilladt at aflive dyr, hvis dyret angriber, eller der er overhængende fare for, at dyret vil angribe personer eller ejendom.

Med den foreslåede § 3, stk. 2, 3. pkt., foreslås det, at der i hundeloven indsættes en nødværgebestemmelse for så vidt angår hunde svarende til den gældende nødværgebestemmelse i mark- og vejfredsloven, som fremadrettet ikke vil omfatte hunde.

Det er Fødevareministeriets opfattelse, at hunde kan udgøre en reel fare for mennesker eller ejendom, og at det derfor er relevant at sikre, at der er mulighed for at beskytte sig mod en hund, der angriber. Med hensyn til fortolkning og praksis for brug af nødværgebestemmelsen vil denne ikke afvige fra hidtidig praksis om bestemmelsen.

Fødevareministeriet forventer, at nødværgebestemmelsen kun sjældent vil finde anvendelse i praksis. Det skyldes, at der i hundeloven er flere andre bestemmelser, som har til formål at gribe ind overfor hunde, som er aggressive og som potentielt kan være farlige. Det vurderes, at disse muligheder for indgreb sædvanligvis vil forebygge, at der opstår situationer, hvor det vil være nødvendigt at anvende nødværge.

Ifølge mark- og vejfredslovens § 5 kan den optagelsesberettigede som nævnt optage hunden. Hvis den optagelsesberettigede ved hvem, der er hundens besidder, skal vedkommende inden 24 timer underrette besidderen eller en til vedkommendes husstand hørende voksen person. Hvis hundens besidder derimod ikke kendes, eller hvis den optagelsesberettigede ikke har mulighed for at optage hunden, kontaktes politiet eller sognefogeden, jf. mark- og vejfredslovens § 6 og § 11. Endvidere følger det af mark- og vejfredslovens § 8, at den som har optaget hunden, har pligt til at fodre og passe hunden forsvarligt.

Med den foreslåede § 3, stk. 3, overføres disse regler til hundeloven, dog således at henvendelse nu kun kan ske til politiet. Det skyldes, at reglerne i hundeloven kun involverer politiet og ikke sognefogeden i sager om strejfende hunde. Fødevareministeriet vurderer, at personer, der har brug for hjælp med en strejfende hund, oftest vil rette henvendelse til politiet eller til dyreinternater.

Med den foreslåede § 3, stk. 4, indarbejdes anbefalingen fra Udvalget om hunde om at besidderen skal have henvendt sig vedrørende indløsning af en optaget hund senest *tre hverdage* fremfor tre døgn efter fremløsning.

Fødevareministeriet finder, at dette er en relevant anbefaling som sikrer besidderen en tilstrækkelig frist til at afhente

hunden. Ligeledes indarbejdes udvalgets anbefaling om, at hundens besidder inden for 1 måned kan kræve hunden tilbage mod betaling af samtlige udgifter. Denne mulighed vil eksempelvis være relevant for en besidder, der har været bortrejst, og som dermed sikres en rimelig periode, hvori det er muligt for besidderen at generhverve sin hund.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.3.1 og 4.3.2

Til nr. 6 (§ 3 a og § 3 b)

De foreslåede ændringer er udelukkende af hensyn til strukturen i den nyaffattede § 3, og har ingen betydning for indholdet og anvendelsen af bestemmelserne.

Den foreslåede § 3 a, stk. 1, svarer i sin helhed til indholdet i den gældende § 3, stk. 2. Den foreslåede § 3 a, stk. 2, svarer i sin helhed til den gældende § 3, stk. 5.

Den foreslåede § 3 b svarer i sin helhed til den gældende § 3, stk. 4.

Til nr. 7 (§ 4)

Bestemmelsen viderefører i vidt omfang den gældende bestemmelse om forstyrrende hunde, hvorefter politiet, hvis der indgives klage over en hund, som forstyrrer de omkringboende, kan meddele besidderen af hunden et pålæg om at holde hunden indelukket eller – hvis dette ikke hjælper, eller hvis hunden allerede holdes indelukket – at lade hunden fjerne, jf. § 4, 1. pkt.

Den foreslåede bestemmelse indebærer dog som noget nyt, at politiet af egen drift kan rejse en sag om forstyrrende hunde.

Endvidere foreslås det præciseret, at et pålæg om at holde en hund indelukket kan begrænse sig til et nærmere angivet tidsrum, herunder en nærmere angivet del af døgnet, f.eks. hvis der er tale om tidspunkter, hvor hunden er til særlig gene.

Som ikke-udtømmende eksempler på typesituationer, hvor det vil være relevant at skride ind, kan nævnes følgende:

- Hvis en hund gør f.eks. i ca. 30 minutter i træk eller derover mere end tre af ugens dage.
- Hvis en hund gør f.eks. i ca. 5 minutter i træk eller derover 4 eller flere gange om dagen i mere end tre af ugens dage.
- Hvis en hund gør kortvarigt (f.eks. under ca. 5 minutter), men sammenlagt i mere end f.eks. ca. 60 minutter på en dag, mere end tre af ugens dage.

Endvidere indebærer forslaget, at politiet kan lade en hund fjerne med henblik på salg eller aflivning – og ikke som hidtil blot give pålæg om, at hunden skal fjernes – hvis en besidder undlader at efterkomme et pålæg om, at en forstyrrende hund skal holdes indelukket, eller om, at hunden skal fjernes. Det bemærkes i den forbindelse, at det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip forudsættes at lede til, at politiet – hvis et pålæg om, at

besidderen skal holde hunden indelukket, ikke efterkommes – som hovedregel udsteder et pålæg om, at *besidderen* skal lade hunden fjerne, jf. stk. 2, inden politiet eventuelt selv foranstalter, at hunden fjernes, jf. stk. 3.

Ifølge den foreslåede § 4, stk. 3 kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, når det drejer sig om hunde, der af erhvervsmæssige opdrættere holdes indelukket i hundegård eller på anden måde, dispensere fra denne bestemmelse i tilfælde, hvor der ved en hundegårds anlæggelse og indretning er taget ethvert rimeligt hensyn til bebyggelsesforholdene. Bestemmelsen viderefører gældende ret.

Med den foreslåede bestemmelse får fødevareministeren hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser om ansøgninger om dispensation efter lovens efter den foreslåede § 4, stk. 3 om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen og eventuelt træffe en ny afgørelse, selv om der er indgivet klage.

Beføjelsen til at dispensere er henlagt til Fødevestyrelsen, hvis afgørelse kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter. Det vil også fremover være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser truffet i henhold til den foreslåede § 4, stk. 3. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videresende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevareministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevareministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 5.3. og 6.2.

Til nr. 8 (§ 5)

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 1, indebærer, at en hund kun undtagelsesvis må stå bundet, når den befinder sig på besidderens ejendom. Kun særlige forhold kan begrunde, at en hund holdes bundet i disse tilfælde, f.eks. at ejendommens indhegning midlertidigt er ufuldstændig pga. arbejde på dette, eller hvis der på besidderens ejendom er besøg af fremmede hunde.

En hund må endvidere – uden for besidderens bopæl – kun stå bundet uden opsyn i op til 1 time en gang i døgnet og med opsyn i op til 6 timer 2 gange i døgnet med mindst 2 timers afbrydelse, hvor hunden luftes eller skal kunne færdes frit i f.eks. en have, et hus eller lignende, jf. stk. 2 og 3.

Ved opsyn skal i den forbindelse forstås, at der er mennesker i hundens umiddelbare nærhed – dvs. inden for syns- eller hørevidde – som kan komme hurtigt til stede, når det er nødvendigt.

Kravet til længden af hundens lænke eller snor ændres til mindst 3 meter i forhold til det gældende krav om mindst 5 meter. Kravet til lænken eller snorens længde gælder ikke i de tilfælde, hvor hunden står bundet i maksimalt 1 time, f.eks. uden for en butik, mens besidderen handler. I disse tilfælde kan lænken eller snoren således være kortere end 3 meter.

Hunde, der holdes bundet på besidderens bopæl eller i en længere periode end 1 time uden for besidderens bopæl, skal endvidere have adgang til at søge skygge og læ mod regn, blæst og kulde, når forholdene kræver det, jf. stk. 4. Hvornår forholdene vil kræve det, afhænger af en konkret vurdering, hvor vejrliget, f.eks. temperatur, solindstråling, blæst og nedbør, sammenholdes med hundens konkrete forudsætninger, herunder racemæssige karakteristika som f.eks. hårlag og pelstykkelser.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 5.3

Til nr. 9 (§ 5a)

I § 5 a foreslås som noget nyt regler for hundes ophold i hundegård. Ved en hundegård forstås et indhegnet eller aflukket areal til én eller flere hunde, uden for besidderens bolig, f.eks. udendørs, i en lade, stald eller lignende.

Den foreslåede bestemmelse i § 5 a indebærer, at hunde, der opholder sig i en hundegård i mere end 12 timer i døgnet i mindst 5 dage om ugen, skal have mindst 1 times menneskelig kontakt de dage, hvor hundene opholder sig i hundegården i mere end 12 timer, jf. stk. 1. Endvidere skal hundegården indeholde redskaber, der er egnede til at lege med, og mulighed for at søge skjul, skygge og læ mod regn, blæst og kulde, ligesom hunden skal have adgang til et opholdsrum, hvor den kan stå oprejst og ligge udstrakt, jf. stk. 2. Det følger ligeledes af stk. 2, at hunden i hundegården skal have adgang til frisk vand.

Ifølge den foreslåede § 5 a, stk. 3, gælder kravene efter stk. 1 og 2 til hundegårdens indretning og udstyr, ikke for hunde, der er omfattet af regler, som er fastsat i medfør af dyreværnslovens § 18, stk. 2, dvs. hunde, der er omfattet af bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde samt hundepensioner og hundeeinternater (bekendtgørelse nr. 1466 af 12. december 2007 med senere ændringer).

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 5.3

Til nr. 10 (§ 6, stk. 5)

Den foreslåede ændring af § 6, stk. 5, indebærer, at politiet i sager om skambid skal vurdere dels om den omhandlede hund har forårsaget et skambid efter den definition, som er anbefalet af arbejdsgruppen om skambid, jf. afsnit 3.2.2, dels om hunden har forårsaget skaden ved et overfald eller ved anden uacceptabel og farlig adfærd, jf. afsnit 3.2.2.

Vurderingen af, om bidskaden i en konkret situation kan karakteriseres som skambid i overensstemmelse med den ovenstående definition, foretages af den læge, som behandler et menneske, der er blevet bidt, eller den dyrlæge, som behandler en hund, der er blevet bidt.

Vurderingen af, om et skambid er forårsaget ved et overfald eller ved anden uacceptabel og farlig adfærd foretages af politiet, som enten på eget initiativ eller efter besidderens anmodning kan eller skal indhente en hundesagkyndig undersøgelse til brug for vurderingen. I vurderingen af hundens adfærd skal de kriterier, som fremgår af afsnit 3.2.2 indgå.

Såfremt det vurderes, at hunden har forårsaget et skambid (i overensstemmelse med den fysiske patologiske definition) og dette samtidig er forårsaget ved adfærd, der kan betegnes som et overfald eller som anden uacceptabel eller farlig adfærd, skal politiet træffe afgørelse om aflivning. Kun hvis begge betingelser er opfyldt, kan politiet træffe afgørelse om aflivning efter § 6, stk. 5. Hvis ikke begge betingelser er opfyldt, skal det i stedet vurderes, om der kan gives pålæg efter § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller træffes afgørelse om aflivning i medfør af § 6, stk. 2, nr. 4.

Det bemærkes i den forbindelse, at en hund i en konkret situation kan have udvist acceptabel adfærd og alligevel have forårsaget et skambid (i den fysiske, patologiske definition) på et menneske eller en anden hund. I sådanne tilfælde må det vurderes, om § 6, stk. 2, nr. 1-4, finder anvendelse.

Ligeledes kan det forekomme, at en hund har udvist adfærd, der kan betegnes som overfald eller som anden uacceptabel og farlig adfærd, og som har forårsaget en bidskade, som imidlertid ikke kan betegnes som skambid (i overensstemmelse med den fysiske, patologiske definition). Også i sådanne tilfælde må det vurderes, om § 6, stk. 2, nr. 1-4, finder anvendelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.3.

Til nr. 11, 12 og 13 (§ 6 a)

I medfør af den gældende § 6 a kan der, inden politiet træffer afgørelse om aflivning efter § 6, stk. 2, nr. 4, inddrages en hundesagkyndig undersøgelse enten på politiets eller besidderens initiativ.

Den foreslåede ændring af § 6 a indebærer, at muligheden for at inddrage en hundesagkyndig undersøgelse udvides til også at gælde sager om skambid i medfør af § 6, stk. 5. Efter de foreslåede ændringer af § 6 a kan politiet således i skambidssager inddrage en hundesagkyndig undersøgelse til brug for vurderingen af hundens adfærd, ligesom besidderen af hunden kan forlange en hundesagkyndig undersøgelse, før der træffes afgørelse om aflivning af hunden.

Med den foreslåede § 6 a, stk. 3, præciseres det, at der, i den sagkyndige undersøgelse af hundens adfærd i skambidssager, skal indgå en vurdering af omstændighederne omkring bidepisoden. Når der inddrages sagkyndig undersøgelse i sager om skambid, jf. § 6, stk. 5, vil undersøgelsen særligt skulle afdække, om hunden har udvist en adfærd, der kan betegnes som et overfald, om hunden har udvist anden uacceptabel eller farlig adfærd, eller om hundens adfærd har været acceptabel set i forhold til den konkrete situation. Undersøgelsen skal foretages med udgangspunkt i de definitioner og beskrivelser, der er angivet i afsnit 3.2.2.

I de tilfælde hvor der er tale om eventuel aflivning efter § 6, stk. 2, nr. 4, vil den hundesagkyndige som hidtil skulle undersøge, om hunden er velafbalanceret eller har en så lav tærskel for aggression, at den er eller kan være farlig for sine omgivelser. I undersøgelsen kan indgå en vurdering af, om besidderen har den nødvendige kontrol over hunden.

Det bemærkes, at det ikke er et krav, hverken hvad angår sager i medfør af § 6, stk. 2, nr. 4 eller § 6, stk. 5, at undersøgelsen foretages, mens besidderen er til stede og vurderes i samspil med hunden.

Den sagkyndige undersøgelse vil kunne foretages som en fysisk adfærdstest, hvor hunden er til stede, eller som en skriftlig vurdering på grundlag af oplysningerne i sagen om omstændighederne omkring bideepisoden (hændelsesforløbet). Den hundesagkyndige vil kunne vælge at foretage begge typer undersøgelse, eller blot den ene type. Det er den hundesagkyndige, der vurderer, hvorvidt det vil være nødvendigt at foretage en fysisk adfærdstest af hunden, eller om det er tilstrækkeligt at foretage vurderingen på baggrund af sagens oplysninger om bidets karakter og hændelsesforløbet. Hvis oplysningerne i sagen er utilstrækkelige eller upræcise kan det være nødvendigt, at der foretages en fysisk adfærdstest.

Hverken politiet eller besidderen vil kunne kræve en revurdering, og den første undersøgelse skal således lægges til grund for sagens videre behandling.

Hvis besidderen allerede har medvirket til en sagkyndig undersøgelse på politiets anmodning, har besidderen ikke mulighed for at anmode om en ny undersøgelse. Hvis besidderen har nægtet at medvirke til en sagkyndig undersøgelse foranstaltet af politiet, kan besidderen ikke efter afgørelsen anmode om ny sagkyndig undersøgelse. Det er heller ikke muligt for besidderen at anmode om en undersøgelse i forbindelse med en klage over politiets afgørelse om aflivning.

Om en sagkyndig vurdering bør indhentes på politiets eget initiativ, afhænger af en konkret vurdering af sagens omstændigheder.

Politiet træffer endelig afgørelse i sagen; både når der indhentes en sagkyndig undersøgelse fra en hundesagkyndig på enten politiets eller besidderens initiativ, og når der ikke er inddraget sagkyndig undersøgelse. Afgørelsen kan påklages til Rigspolitechefen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.3.

Til nr. 14 (§ 6 c, stk. 1)

Den foreslåede ændring af § 6 c, stk. 1 indebærer, at den gældende klagefrist på 10 dage for så vidt angår politidirektørens afgørelse om aflivning af en hund udvides til også at gælde afgørelser om afhændelse eller aflivning efter den foreslåede § 4, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 5.3.

Til nr. 15 (§ 6 e)

Den foreslåede bestemmelse i § 6 e, indeholder en selvstændig hjemmel for politiet til at standse besidderen af en hund – eller en person, der midlertidigt har rådigheden over en hund – og undersøge hunden, uden at der er formodning for, at der er begået et strafbart forhold. Bestemmelsen giver hjemmel til, at politiet f.eks. kan undersøge hundens hundetegn, ID-mærke, og om hunden er hale- eller ørekuperet.

Bestemmelsen fastslår i stk. 2, at besidderen af en hund – eller en person, der midlertidigt har rådigheden over en hund – har pligt til at medvirke til politiets undersøgelser af hunden på de i bestemmelsen beskrevne eller lignende måder. Bestemmelsen har til hensigt at muliggøre, at undersøgelsen kan gennemføres tilstrækkeligt nøjagtigt, og at undersøgelsen kan udføres med den for polititjenestemændene nødvendige sikkerhed og umiddelbart når der er behov herfor.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 5.3.

Til nr. 16 (§ 12)

Ved hundelovens § 12 fastsættes bødestraf for overtrædelser af en række bestemmelser mv. i hundeloven. Bestemmelsen foreslås konsekvensrettet i lyset af de ændringer, der foreslås gennemført. Desuden foreslås indført bødestraf for overtrædelse af de foreslåede nye bestemmelser § 2 a, § 5 a, og § 6 e, stk. 2.

Som et *udgangspunkt for strafudmålingen* forudsættes det, at en overtrædelse af bestemmelserne i førstegangstilfælde straffes således:

Overtrædelse af § 2, stk. 1, ved som besidder af en hund at have holdt hunden, 2.000 kr.
hvor besidderen mv. ikke selv havde bopæl

Overtrædelse af § 2 a ved som besidder af en hund, der var over 4 uger gammel, 2.000 kr.
at have undladt at sikre, at hunden dagligt havde individuel menneskelig kontakt

Overtrædelse af § 5, stk. 1, ved som besidder af en hund på sin bopæl at have 2.000 kr.
holdt hunden bundet

Overtrædelse af § 5, stk. 2, ved som besidder af en hund at have holdt hunden 2.000 kr.
bundet i mere end 1 time uden opsyn

Overtrædelse af § 5, stk. 3, ved som besidder af en hund at have holde hunden 2.000 kr.
bundet ud over 6 timer 2 gange i døgnet med mindst 2 timers mellemrum

Overtrædelse af § 5, stk. 4, ved som besidder af en hund at have holdt hunden bundet i en længere periode end 1 time uden, at lænken eller snoren var mindst 3 meter lang 2.000 kr.

Overtrædelse af § 5, stk. 4, ved som besidder af en hund at have undladt at sikre, at hunden, der var bundet på besidderens bopæl eller i en længere periode end 1 time uden for besidderens bopæl, havde adgang til at søge skygge og læ mod regn, blæst og kulde 2.000 kr.

Overtrædelse af § 5 a, stk. 1, ved som besidder af en hund, der var over 4 uger gammel og opholdt sig i en hundegård mere end 12 timer i døgnet i mindst 5 dage om ugen, at have undladt at sikre, at hunden havde menneskelig kontakt i mindst 1 time de dage, hvor hunden opholdt sig i hundegården i mere end 12 timer 2.000 kr.

Overtrædelse af § 5 a, stk. 2, ved som besidder af en hund, der holdes i en hundegård, at have undladt at sikre, at hundegården indeholdt legeredskaber, mulighed for at søge skjul, skygge og læ mod regn, blæst og kulde, herunder at hundegården indeholdt et opholdsrum, hvor hunden kunne stå oprejst og ligge udstrakt, og at hunden havde adgang til frisk vand 2.000 kr.

Overtrædelse af § 6 e, stk. 2, ved som besidder af en hund at have undladt at medvirke til politiets undersøgelse af hunden efter § 11 a, stk. 1 3.000 kr.

Overtrædelse af pålæg udstedt i medfør af § 4, jf. § 12, stk. 1, nr. 3 2.000 kr.

I gentagelsestilfælde forhøjes bødestraffene som udgangspunkt med 50 pct.

Fastsættelsen af straffen i sager om overtrædelse af hundeloven vil i øvrigt fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i den enkelte tilfælde, og de angivne bødeniveauer vil kunne fraviges i op eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor. Straffelovens øvrige almindelige regler om straffens fastsættelse vil således fortsat finde anvendelse i sager om overtrædelse af hundeloven, herunder straffelovens § 81 om skærpende omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme og strafbortfald i særlige tilfælde.

Ifølge hundelovens § 12 kan overtrædelse af kravet i § 3, stk. 1, 1.-3. pkt. om at besidderen skal føre hunden i snor eller have fuldt herredømme over hunden i byer og bymæssig bebyggelse straffes med bøde.

Overtrædelse af kravet om at drage omsorg for, at en hund ikke strejfer uden for byer og bymæssig bebyggelse i § 3, stk. 3 kan ligeledes straffes med bøde i medfør af § 12.

Fødevareministeriet foreslår en udvidelse af de gældende bestemmelser i hundelovens § 3, stk. 1, 1.-3. pkt. ved, at det gældende krav om, at hunde, der færdes på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, enten skal føres i bånd eller være i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem, også foreslås at gælde uden for byer og bymæssig bebyggelse, når hunden befinder sig uden for besidderens ejendom, jf. nr. 5.

Den foreslåede ændring indebærer, at der er forbudt både i og uden for byer og bymæssige bebyggelse af lade hunden færdes enten uden snor eller uden, at den er under besidderens fulde herredømme.

Endvidere er det foreslået at præcisere, at det er forbudt at lade hunde strejfe på private arealer.

Den foreslåede ændring af § 12 indebærer, at besidderen kan straffes med bøde for overtrædelse af disse bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.3.

Til nr. 17 (§ 12 c)

Hundelovens § 12 c omhandler udpantningsret for så vidt angår omkostninger, som politiet har afholdt. Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse som følge af ændringerne foreslået i lovforslagets nr. 1 (1 b, stk. 5), hvori det foreslås, at der indføres hjemmel til, at politiet afholder omkostningerne hvor der er truffet afgørelse om aflivning i medfør af § 1 b, stk. 1 jf. 1 a.

Ændringen indebærer, at refusion af omkostningerne tillægges udpantningsret.

Der henvises i øvrigt lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 6.2.

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at politiet kan træffe afgørelse om aflivning ved gentagen overtrædelse af kravet om snor og mundkurv, som gælder for hunde, der er omfattet af racerne på forbudslisten eller krydsninger heraf, men som i medfør af overgangsordningen fortsat lovligt kan besiddes.

Muligheden for at træffe afgørelse om aflivning vil kunne anvendes, i tilfælde hvor der er givet bøde for overtrædelse af § 3, stk. 4, 3. pkt. men hvor kravet om snor og mundkurv fortsat ikke efterleves.

Den foreslåede bestemmelse indebærer desuden, at politiet skal afholde omkostningerne ved aflivningen, men at politiet kan kræve omkostningerne refunderet af hundens besidder. Desuden indebærer ændringen at refusion af omkostningerne tillægges udpantningsret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 6.2.

Til § 3

Ikrafttræden

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Det foreslås, at loven træder i kraft den [...], dog således, at bestemmelsen i den foreslåede § 1, nr. 1, først træder i kraft den [6 måneder senere]. Den senere ikrafttrædelse for så vidt angår § 1, nr. 1, skyldes hensynet til, at besiddere af hunde skal have en rimelig frist til at opfylde de ændrede krav til, hvilke oplysninger der skal fremgå af det lovpligtige hundetegn.

Til § 4

Territorial gyldighed

Lovforslagets § 4 indeholder bestemmelse om lovens territoriale gyldighedsområde. Det foreslås, at de foreslåede ændringer ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
<p>§ 1. Besidderen af en hund skal sørge for, at hunden, inden den er 8 uger gammel, er mærket og registreret. Besidderen af en hund skal endvidere sørge for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere bestemmelser om mærkning, registrering og gebyr og om udformningen af skiltet, jf. stk. 1. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan herunder bestemme, at mærknings- og registreringsordningen skal administreres af en eller flere private organisationer, og at besidderen af en hund skal give de nødvendige oplysninger samt indbetale gebyr til disse organisationer.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Politiet skal lade en hund mærke og registrere for besidderens regning, hvis hunden i strid med stk. 1 ikke er mærket og registreret.</p> <p>§ 1 a. Besiddelse og avl af følgende hunde er forbudt: 1) Pitbull terrier.</p>	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om hunde jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:</p> <p>1. I § 1, stk. 1, 2. pkt., ændres "navn" til: "telefonnummer".</p> <p>2. I § 1 b indsættes som stk. 5.: "Politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive efter stk. 1, men kan kræve beløbet</p>

<p>2) Tosa inu. 3) Amerikansk staffordshire terrier. 4) Fila brasileiro. 5) Dogo argentino. 6) Amerikansk bulldog. 7) Boerboel. 8) Kangal. 9) Centralasiatisk ovtcharka. 10) Kaukasisk ovtcharka. 11) Sydrussisk ovtcharka. 12) Tornjak. 13) Sarplaninac.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forbuddet i stk. 1 finder tillige anvendelse for krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Erhvervsmæssig indførsel af hunde, der er omfattet af stk. 1 eller 2, er forbudt.</p> <p>§ 2. Det er forbudt at holde hund på steder, hvor der ikke er beboelse, såsom i kolonihaver, medmindre politiet meddeler tilladelse dertil. Sådant tilladelse kan kun gives, når der skønnes at være sikkerhed for, at hunden vil blive passet forsvarligt, og tilladelsen kan til enhver tid tilbagetages.</p> <p>§ 3. I byer og områder med bymæssig bebyggelse er det forbudt at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, uden at de enten føres i bånd eller er i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem. En hund anses ikke for at være under ledsagelse, fordi</p>	<p>refunderet af besidderen.”</p> <p>3. § 2 affattes således: ”§ 2. Det er forbudt at holde hund på steder, hvor besidderen eller en person, der har påtaget sig ansvaret for hunden, ikke har fast ophold. <i>Stk. 2.</i> Politiet kan meddele tilladelse til hold af hund på steder, hvor besidderen eller en person, der har påtaget sig ansvaret for hunden, ikke har fast ophold. Tilladelse kan kun meddeles, hvis det skønnes, at hunden vil blive passet forsvarligt og tilladelsen kan til enhver tid tilbagetages.”</p> <p>4. Efter § 2 indsættes: ”§ 2 a. En besidder af en hund, der er over 4 uger gammel, skal sikre, at hunden dagligt har individuel menneskelig kontakt, og at den har adgang til frisk vand, jf. dog § 5 a”.</p> <p>5. § 3 affattes således: ”§ 3. Det er forbudt at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, uden at de enten føres i bånd eller er i følge med en person, som har fuldt herredømme over den. En hund som er under tilsyn fra besidderens bolig eller</p>
---	--

<p>den er under tilsyn fra besidderens bolig eller forretningslokale. Føres hunde i bånd, skal dette være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren. Såfremt hunde på de nævnte steder færdes løse uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over dem, lader politiet dem optage og underretter besidderen. Er hunden ikke mærket og registreret, fremlyses den. Det gælder dog ikke, såfremt hunden bærer skilt som nævnt i § 1, stk. 1. Hvis besidderen ikke inden 3 døgn efter, at underretning eller fremlysning har fundet sted, indløser hunden ved at betale de udgifter, som optagelsen har medført, kan politiet afhænde hunden eller lade den aflive. Et eventuelt overskud ved afhændelsen tilfalder ejeren, hvis han melder sig inden 3 måneder og godtgør sin ret, og ellers statskassen. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om afhændelse af optagne hunde.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse påhviler det besidderen af en hund at drage omsorg for, at den ikke strejfer om.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Løsgående glubske hunde må ikke uden politiets tilladelse anvendes til bevogtning af pladser.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at visse hunde ikke er omfattet af bestemmelser om båndpligt fastsat i medfør af stk. 2.</p>	<p>forretningslokale anses ikke for at være under ledsagelse. Føres hunde i bånd, skal dette være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren. Hvis hunde færdes løse på de nævnte steder uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over dem, lader politiet dem optage og underretter så vidt muligt besidderen og følger herefter fremgangsmåden i stk. 4.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Det er forbudt at lade hunde færdes på private arealer, som besidderen af hunden ikke har brugsret til. Grundejeren eller den, der har brugsret til det private areal kan optage hunden eller på hensigtsmæssig måde fjerne hunden fra grunden og er ikke pligtig til at betale erstatning, hvis hunden herved undtagelsesvist kommer til skade eller omkommer. Nedskydning eller anden fremgangsmåde, der sigter direkte på drab af hunden må kun anvendes af grundejeren eller den, der har brugsret til et privat areal, hvis hunden angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for personer eller ejendom.</p> <p><i>Stk. 3</i> Hvis grundejeren eller den, der har brugsret til det private areal har optaget hunden, og hundens besidder kendes, skal den, der har optaget hunden, snarest muligt og senest 24 timer efter at optagelsen har fundet sted underrette hundens besidder eller en til vedkommendes husstand voksen person. Grundejeren eller den, der har brugsret til det private areal og som har optaget hunden er pligtig til at fodre og passe den optagede hund forsvarligt. Såfremt det ikke er muligt at optage hunden eller hvis hundens besidder ikke kendes eller ikke afhenter hunden, rettes der henvendelse til politiet, som lader hunden optage og underretter så vidt muligt besidderen og følger herefter fremgangsmåder i stk. 4.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Er en hund, der er optaget efter stk. 1 eller stk. 2 ikke mærket og registreret, fremlyses den. Det gælder dog ikke, såfremt hunden bærer skilt som nævnt i § 1, stk. 1. Hvis besidderen ikke inden 3 hverdage efter, at underretning eller fremlysning har fundet sted, indløser hunden ved at betale de udgifter, som optagelsen har medført, kan politiet afhænde hunden eller lade den aflive. Et eventuelt overskud ved afhændelsen tilfalder ejeren, hvis denne melder sig inden 3 måneder og godtgør sin ret, og ellers statskassen. Hundens besidder kan indtil 1 måned efter underretning eller fremlysning kræve hunden tilbage mod betaling af samtlige omkostninger afholdt i forbindelse med indfangning,</p>
---	--

<p>§ 4. Forstyrrer en hund de omboendes ro ved gentagen eller vedholdende gøen eller tuden, og der indgives klage derover til politiet, giver dette besidderen pålæg om at holde hunden indelukket eller, hvis denne foranstaltning ikke hjælper, eller hunden allerede holdes indelukket, at lade den fjerne. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan, for så vidt det drejer sig om hunde, der af erhvervsmæssige opdrættere holdes indelukket i hundegård eller på anden måde, dispensere fra denne bestemmelse i tilfælde, hvor der ved en hundegårds anlæggelse og indretning er taget ethvert rimeligt hensyn til bebyggelsesforholdene.</p>	<p>anbringelse og almindelig pleje. Dette gælder også hvis hunden er afhændet.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan fastsætte nærmere regler om fremlysning af og afhændelse af optagne hunde”.</p> <p>6. Efter § 3 indsættes:</p> <p>”§ 3 a. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at visse hunde ikke er omfattet af bestemmelser om båndpligt fastsat i medfør af stk. 1.”</p> <p>§ 3 b. Løsgående glubske hunde må ikke uden politiets tilladelse anvendes til bevogtning af pladser”.</p> <p>7. § 4 affattes således:</p> <p>”§ 4. Forstyrrer en hund de omkringboende ved gentagen og vedholdende gøen eller tuden, kan politiet give besidderen pålæg om at holde hunden indelukket, herunder i et nærmere angivet tidsrum.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Hvis der er givet pålæg efter stk. 1, og denne foranstaltning ikke hjælper, eller hvis hunden allerede holdes indelukket, kan politiet give besidderen pålæg om at lade den fjerne.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan, for så vidt det drejer sig om hunde, der af erhvervsmæssige opdrættere holdes indelukket i hundegård eller på anden måde, dispensere fra stk. 1 og 2 i tilfælde, hvor der ved en hundegårds anlæggelse og indretning er taget ethvert rimeligt hensyn til bebyggelsesforholdene.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Hvis besidderen undlader at følge et pålæg efter stk. 1 eller 2, kan politiet lade hunden afhænde eller aflive.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sin beføjelse efter stk. 3 til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for</p>
---	---

<p>§ 5. Det er forbudt til stadighed at holde en hund bundet.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Når en hund holdes bundet, skal dens lænke mindst være 5 m lang, og den skal have adgang til et opholdsrum, der kan yde den forsvarligt læ mod regn, blæst og kulde. Består opholdsrummet i et hundehus, skal det være rummeligt og så højt, at hunden kan stå oprejst.</p>	<p>anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage”.</p> <p>8. § 5 affattes således: ”§ 5. På besidderens bopæl må en hund kun undtagelsesvist holdes bundet. Uden for besidderens bopæl gælder stk. 2 og 3. <i>Stk. 2.</i> Det er forbudt at holde en hund bundet i mere end 1 time i døgnet, jf. dog stk. 3. <i>Stk. 3.</i> En hund må holdes bundet i op til 6 timer 2 gange i døgnet med mindst 2 timers mellemrum, hvis hunden er under opsyn. <i>Stk. 4.</i> Når en hund holdes bundet på besidderens bopæl eller i en længere periode end 1 time uden for besidderens bopæl, skal lænken eller snoren være mindst 3 meter lang, og hunden skal have adgang til at søge skygge og læ mod regn, blæst og kulde, hvis omstændighederne kræver det.”</p> <p>9. Efter § 5 indsættes: ”§ 5 a. En besidder af en hund, der er over fire uger gammel og opholder sig i en hundegård mere end 12 timer i døgnet i mindst 5 dage om ugen, skal sikre, at hunden har menneskelig kontakt i mindst 1 time de dage, hvor hunden opholder sig i hundegården i mere end 12 timer. <i>Stk. 2.</i> Besidderen skal sikre, at hundegården indeholder legeredskaber, mulighed for at søge skjul, skygge og læ mod regn, blæst og kulde, herunder et opholdsrum, hvor hunden kan stå oprejst og ligge udstrakt. Besidderen skal endvidere sikre, at hunden har adgang til frisk vand. <i>Stk. 3.</i> Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke for hunde omfattet af regler fastsat i medfør af dyreværnslovens § 18, stk. 2.”</p>
--	--

§ 6. Det påhviler besidderen af en hund at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade.

Stk. 2. Hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, eller hvis der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politidirektøren

- 1) give besidderen pålæg om, at den ejendom, hvor hunden holdes, skal være indhegnet af et hegn på op til 1,8 meter i højden, der skal være forsynet med en sluselåge,
- 2) give besidderen pålæg om, at hunden kun må luftes af besidderen eller af andre navngivne personer over 18 år og ikke må luftes sammen med andre hunde,
- 3) give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i bånd, herunder pålæg om, at hunden skal føres i et bånd, der højst er 2 m langt, eller skal være forsynet med forsvarlig, lukket mundkurv eller begge dele, eller
- 4) træffe afgørelse om at lade hunden aflive

Stk. 3. Politidirektøren kan give besidderen pålæg som nævnt i stk. 2, nr. 1-3, hvis hunden har for vane at forulempe mennesker eller dyr ved på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, at fare imod dem eller forfølge dem eller at forulempe husdyr i ejendom eller på mark.

Stk. 4. Hvis et pålæg efter stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3 overtrædes, kan politidirektøren, træffe afgørelse om at lade hunden aflive.

Stk. 5. Hvis en hund ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund, skal politidirektøren lade hunden aflive.

Stk. 6. Politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive efter stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen.

Stk. 7. Overdrages hunden til en anden besidder, gælder et pålæg efter stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3 eller

10. § 6, stk. 5. affattes således:

”Stk. 5. Hvis en hund ved et overfald eller ved anden uacceptabel og farlig adfærd har bidt et menneske eller en anden hund, og hvis biddet ud fra en patologisk definition kan betegnes som skambid, skal politidirektøren lade hunden aflive.”

<p>en afgørelse om aflivning efter stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5 umiddelbart over for den nye besidder.</p> <p>§ 6 a. På politiets anmodning er besidderen af en hund forpligtet til at medvirke til en sagkyndig undersøgelse af hundens adfærd, inden der træffes afgørelse efter § 6, stk. 2, nr. 4, om aflivning af hunden.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Besidderen kan forlange, at der foretages en hundesagkyndig undersøgelse som nævnt i stk. 1, inden politidirektøren træffer afgørelse efter § 6, stk. 2, nr. 4, om aflivning af hunden.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Politidirektøren afholder omkostningerne ved den hundesagkyndige undersøgelse, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen.</p> <p>§ 6 c. Fristen for at klage over en afgørelse truffet af politimesteren, i København politidirektøren, efter § 1b, stk. 1, eller § 6, stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5, er 10 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller grundlovsdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre rigspolitichefen bestemmer andet.</p> <p>6 d. Det er forbudt for en ejer eller besidder at lade en hund deltage i hundekampe. Det er endvidere forbudt at afholde hundekampe.</p>	<p>11. I § 6 a, stk. 1. indsættes efter ”§ 6, stk. 2, nr. 4”: ”eller § 6, stk. 5”.</p> <p>12. I § 6 a, stk. 2. indsættes efter ”§ 6, stk. 2, nr. 4”: ”eller § 6, stk. 5”.</p> <p>13. I § 6 a indsættes som nyt <i>stk. 3.</i>: ”Stk. 3. Når der, inden der træffes afgørelse om aflivning af hunden i medfør af § 6, stk. 5, foretages en sagkyndig undersøgelse jf. § 6 a, stk. 1 og stk. 2, skal omstændighederne omkring bidepisoden indgå i undersøgelsen.”</p> <p>14. I § 6 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter ”§ 1 b, stk. 1,”: ”§ 4, stk. 4”.</p> <p>15. Som § 6 e indsættes: ”§ 6 e. Politiet kan standse <i>en</i> besidder eller en person, der midlertidig har rådighed over en hund, og undersøge hunden. <i>Stk. 2.</i> Besidderen af en hund eller personer, der midlertidig har rådighed over en hund, er forpligtet til at medvirke til politiets undersøgelse, herunder ved på politiets forlangende at berolige, fastholde eller pacificere hunden, indsætte hunden i bur eller påføre</p>
--	--

<p>§ 12. Med bøde straffes den, der</p> <p>1) overtræder § 1, stk. 1, § 2, § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 3 eller 4, § 5, § 6, stk. 1, eller § 8, stk. 2,</p> <p>2) overtræder bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, eller</p> <p>3) overtræder et pålæg udstedt i medfør af § 4 eller § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ved fastsættelse af bøder for overtrædelse af § 1, stk. 1, § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 4, § 6, stk. 1, § 8, stk. 2, bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, eller et pålæg udstedt i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, udmåles en skærpet bøde. På samme måde straffes den, der hidser en hund på nogen eller undlader at holde sin hund tilbage, når den pågældende bemærker, at den overfalder nogen.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der overtræder § 6 d.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der beskæftiger sig personligt med hunde, uanset at vedkommende er fratrukket retten hertil, jf. § 12 a, stk. 1.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Med bøde eller under skærpene omstændigheder fængsel indtil 4 måneder straffes den, der med kendskab til, at en person er fratrukket retten til at beskæftige sig personligt med hunde efter § 12 a, stk. 1, overlader en hund i den pågældendes varetægt.</p> <p><i>Stk. 6.</i> I forskrifter, der udstedes i henhold til § 1, stk. 2, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af forskrifterne.</p> <p>§ 12 c. Refusion af omkostninger afholdt i medfør af § 1, stk. 3, § 6, stk. 6, § 6 a, stk. 3, og § 6 b, stk. 4, tillægges udpantningsret.</p>	<p>hunden mundkurv.”</p> <p>16. § 12, stk. 1, nr. 1 og 2, affattes således:</p> <p>”1) overtræder § 1 stk. 1, § 2, stk. 1, § 2 a, § 3, stk. 1, 1. - 3. pkt. eller stk. 2, § 3 b, § 5, § 5 a, stk. 1 eller 2, § 6, stk. 1, § 6 e, stk. 2 eller § 8, stk. 2,</p> <p>2) overtræder bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3 a, stk. 1, eller”</p> <p>17. I § 12 c indsættes efter ” § 1, stk. 3”: ”§ 1 b, stk. 5”,</p>
<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p><i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft den 1. juli 2010.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ved lovens ikrafttræden ophæves bekendtgørelse nr. 748 af 14. november 1991 om forbud mod hold af særligt farlige hunde.</p>	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>1. I lov nr. 717 af 25. juni 2010 § 3 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:</p> <p>”Stk. 6. Ved gentagen overtrædelse af stk. 4, 3. pkt. kan politiet træffe afgørelse om at lade hunden aflive. Politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive, men kan kræve beløbet refunderet af</p>

<p><i>Stk. 3.</i> Bestemmelsen i § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om hunde som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, omfatter hunde, der er født efter lovens ikrafttræden.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Personer, som den 17. marts 2010 besidder hunde omfattet af § 1 a, stk. 1, nr. 3-13, i lov om hunde som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, eller krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, kan fortsat besidde disse. Sådanne hunde må dog ikke overdrages. På gader, veje, stier, pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, skal hundene føres i bånd og være forsynet med forsvarlig, lukket mundkurv. Kravet om, at hundene skal føres i bånd, gælder ikke i skove, hvor ejeren har givet tilladelse til, at hunde kan færdes uden bånd. Båndet skal være en fast line med en maksimal længde på 2 m.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Med bøde straffes den, der overtræder stk. 4.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Personer, der den 17. marts 2010 har etableret selvstændig virksomhed med opdræt af hunde omfattet af § 1 a, stk. 1, nr. 3-13, i lov om hunde som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, eller krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, kan fortsætte denne virksomhed indtil den 30. juni 2015.</p>	<p>besidderen. Refusion af omkostninger afholdt i medfør af stk. 6, 2. pkt. tillægges udpantningsret.”</p> <p>Stk. 6 bliver herefter stk. 7.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>”Stk. 1. Loven træder i kraft den [...], jf. dog stk. 2. Stk. 2. Bestemmelsen i § 1, nr. 1, træder i kraft den [6 måneder senere end tidspunktet efter stk. 1]”.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p>Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.</p>